

Knowledge creating results---

Nærings- og handels- departementet

Kartlegging av administrative kostnader

Komplementeringsrapport

Mars 2009

Innholdsfortegnelse

DEL 1 – OPPSUMMERING	6
1. Innledning	6
2. Sammendrag	7
2.1 Norsk	7
2.2 English	9
DEL 2 - OM KARTLEGGINGEN	12
3. Metode og gjennomføring	12
3.1 Standardkostnadsmetoden	12
3.2 Organisering og gjennomføring	17
4. Regelverk og næringsdrivende som er omfattet av kartleggingen	18
4.1 Det resterende regelverksområde som berører næringslivet	18
4.2 Næringsdrivende som berøres av regelverket	20
DEL 3 – Kartlegging av de ulike departement	22
5. Samlede administrative kostnader for næringslivet per år per departement	22
6. Totale administrative kostnader for Barne- og likestillingsdepartementet	22
6.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	23
6.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	23
6.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	25
6.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	25
6.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	26
6.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	27
6.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	27
6.8 Presentasjon av BLDs 3 mest kostnadskrevende informasjonskrav	27
6.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravene	33
6.10 Oppsummerende analyse	34
6.11 Forenklingstiltak	34
7. Totale administrative kostnader for Arbeids- og inkluderingsdepartementet	35
7.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	35
7.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	36
7.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	37
7.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	38
7.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	38
7.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	39
7.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	39
7.8 Presentasjon av AIDs mest kostnadskrevende informasjonskrav	40
7.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravene	48
7.10 Oppsummerende analyse	49

7.11	Forenklingstiltak	49
------	-------------------	----

8. Totale administrative kostnader for Landbruks- og matdepartementet 50

8.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	50
8.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	51
8.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	53
8.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	54
8.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	55
8.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	55
8.7	Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	56
8.8	Presentasjon av LMDs mest kostnadskrevende informasjonskrav	56
8.9	Bedriftenes håndtering av informasjonskravet	58
8.10	Oppsummerende analyse	59
8.11	Forenklingstiltak	59

9. Totale administrative kostnader for Nærings- og handelsdepartementet 59

9.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	60
9.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	61
9.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	62
9.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	63
9.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	63
9.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	64
9.7	Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	64
9.8	Presentasjon av NHDs mest kostnadskrevende informasjonskrav	65
9.9	Bedriftenes håndtering av informasjonskravene	71
9.10	Oppsummerende analyse	72
9.11	Forenklingstiltak	72

10. Totale administrative kostnader for Miljøverndepartementet 72

10.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	73
10.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	73
10.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	74
10.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	74
10.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	74
10.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	75

11. Totale administrative kostnader for Olje- og energidepartementet 75

11.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	75
11.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	76
11.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	76
11.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	77
11.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	77
11.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	77

12. Totale administrative kostnader for Fiskeri- og kystdepartementet 77

12.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	78
12.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	78
12.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	79
12.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	79

12.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	80
12.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	80

13. Totale administrative kostnader for Helse- og omsorgsdepartementet 80

13.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	81
13.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	81
13.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	82
13.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	82
13.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	83
13.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	83

14. Totale administrative kostnader for Justis- og politidepartementet 83

14.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	84
14.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	84
14.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	85
14.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	85
14.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	85
14.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	86

15. Totale administrative kostnader for Finansdepartementet 86

15.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	86
15.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	87
15.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	87
15.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	88
15.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	88
15.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	88

16. Totale administrative kostnader for Samferdselsdepartementet 89

16.1	Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet	89
16.2	Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet	90
16.3	Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere	92
16.4	Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)	92
16.5	Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk	93
16.6	Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter	93

DEL 5 - TILLEGG 94

17. Resultattabeller og bakgrunnsdata 94

17.1	Administrative kostnader per informasjonskrav	94
------	---	----

18. NHDs kartleggingsdatabase 94

Tabelliste

Tabell 2.1: Antall lover og forskrifter som inngår i kartleggingen	7
Tabell 2.2: De samlede administrative kostnader, herunder opprinnelse (ABC fordelingen)	8
Tabell 2.3: De tre mest kostnadskrevende lover/forskrifter som er inkludert i kartleggingen	8
Tabell 2.4: De tre mest kostnadskrevende informasjonskrav som er inkludert i kartleggingen	9
Tabell 2.5: Volume of measurement	10
Tabell 2.6: The three most burdensome acts	10
Tabell 2.7: The three most burdensome information obligation	11
Tabell 4.1: Volum på kartlegging	18
Tabell 4.2: Lover/forskrifter inkludert i kartleggingen	19
Tabell 6.1: Ny total kostnad for BLD	22
Tabell 6.2: Kostnadskrevende forskrift/lov	23
Tabell 6.3: Kostnadskrevende informasjonskrav	24
Tabell 6.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse	26
Tabell 6.5: Intern bruk av opplysningskrav	26
Tabell 6.6: Standardisert tid	28
Tabell 6.7: Administrative kostnader per segment	29
Tabell 6.8: Standardisert tid	30
Tabell 6.9: Administrative kostnader per segment	31
Tabell 6.10: Standardisert tid	32
Tabell 6.11: Administrative kostnader per segment	33
Tabell 7.1: Ny total kostnad	35
Tabell 7.2: Kostnadskrevende forskrift/lov	35
Tabell 7.3: Kostnadskrevende informasjonskrav	36
Tabell 7.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse	38
Tabell 7.5: Intern bruk av opplysningskrav	38
Tabell 7.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	39
Tabell 7.7: Standardisert tid	41
Tabell 7.8: Administrative kostnader per segment	42
Tabell 7.9: Standardisert tid	43
Tabell 7.10: Administrative kostnader per segment	44
Tabell 7.11: Standardisert tid	45
Tabell 7.12: Administrative kostnader per segment	46
Tabell 7.13: Standardisert tid	47
Tabell 7.14: Administrative kostnader per segment	48
Tabell 8.1: Resultattabell LMD	50
Tabell 8.2: Kostnadskrevende forskrift/lov	50
Tabell 8.3: Kostnadskrevende informasjonskrav	52
Tabell 8.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse	54
Tabell 8.5: Intern bruk av opplysningskrav	55
Tabell 8.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	56
Tabell 8.7: Standardisert tid	57
Tabell 8.8: Administrative kostnader per segment	58
Tabell 9.1: Resultattabell NHD	59
Tabell 9.2: Kostnadskrevende forskrift/lov	60
Tabell 9.3: Kostnadskrevende informasjonskrav	61
Tabell 9.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse	63
Tabell 9.5: Intern bruk av opplysningskrav	63
Tabell 9.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet	64
Tabell 9.7: Standardisert tid	66
Tabell 9.8: Administrative kostnader per segment	66
Tabell 9.9: Standardisert tid	67
Tabell 9.10: Administrative kostnader per segment	68
Tabell 9.11: Standardisert tid	69
Tabell 9.12: Administrative kostnader per segment	69
Tabell 9.13: Standardisert tid	70
Tabell 9.14: Administrative kostnader per segment	71
Tabell 10.1: Ny total kostnad for Miljøverndepartementet	72
Tabell 10.2: Kostnadskrevende forskrift/lov for MD	73
Tabell 11.1: Kostnadskrevende forskrift/lov for OED	75
Tabell 12.1: Kostnadskrevende forskrift/lov for FKD	78

Tabell 13.1: Ny total kostnad for HOD.....	81
Tabell 13.2: Kostnadskrevede lov/forskrift for HOD.....	81
Tabell 14.1: Ny total kostnad for JD.....	83
Tabell 14.2: Kostnadskrevede forskrift/lov for JD.....	84
Tabell 15.1: Ny total kostnad for FIN.....	86
Tabell 15.2: Kostnadskrevede forskrift/lov for FIN.....	86
Tabell 16.1: Ny total kostnad for SD.....	89
Tabell 16.2: Kostnadskrevede forskrift/lov for SD.....	89

Figurliste

Figur 3.1: Kostnadselementer ved lovgivning.....	12
Figur 3.2: Elementene i SKM metoden.....	13
Figur 3.3: Utregning av administrative kostnader.....	15
Figur 3.4: Organisering og gjennomføring.....	17
Figur 6.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	28
Figur 6.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	30
Figur 6.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	32
Figur 7.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	41
Figur 7.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	43
Figur 7.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	45
Figur 7.4: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	47
Figur 8.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	57
Figur 9.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	65
Figur 9.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	67
Figur 9.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	68
Figur 9.4: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet.....	70

DEL 1 – OPPSUMMERING

1. Innledning

Regjeringen besluttet våren 2006 å gjennomføre et prosjekt der formålet er å oppnå en vesentlig reduksjon i næringslivets kostnader knyttet til etterlevelse av informasjonskrav. Prosjektet er inndelt i tre faser:

1. Kartlegging av næringslivets kostnader ved oppfyllelse av offentlig pålagte informasjonskrav. (sept. 2006 – oktober 2007)
2. Utvikling av forenklingsplan (oktober 2007 – mai 2008)
3. Gjennomføring av forenklinger (april 2008 – juni 2009)

Denne rapporten fra konsultentselskapet Rambøll Management Consulting AS (heretter kalt Rambøll) markerer slutføring av prosjektets fase 3, kartleggingen, som danner grunnlaget for arbeidet med å utarbeide en forenklingsplan.

I etterkant av de tidligere basismålingene ble det vurdert dit hen at enkelte områder ikke var dekket tilstrekkelig gjennom de målingene som var gjennomført. Denne målingen har tatt utgangspunkt i det regelverket som ikke tidligere har blitt målt, med det formål å gi et komplett bilde av de administrative kostnader for næringslivet. Rapporten inneholder en beskrivelse av hovedfunnene fra kartleggingen av resterende regelverksområde.

Denne rapporten må sees på som et supplement til de tidligere målinger, og vil derfor ikke gi en helhetlig fremstilling av de totale administrative kostnader for hvert enkelt departement, men kun for det målte regelverket.

Alle rapportene finnes på Nærings- og handelsdepartementets nettsider: www.regjeringen.no/nhd/dep/nhd Tema: "forenkling for næringslivet".

De samlede funnene fra kartleggingen er gjort tilgjengelig gjennom databasen DELFI som er etablert som et permanent saksbehandlingsverktøy for departementene. Rapporten viser kostnadene knyttet til hvert enkelte informasjonskrav i lovgivningen rettet mot næringslivet som forvaltes av de 11 ulike departementene kartlagt i denne målingen. Hvordan kostnadene er fremkommet, er beskrevet i rapportens del 3.

Kartleggingen er et sentralt hjelpemiddel i departementets arbeid med å utarbeide tiltak som kan redusere kostnader knyttet til informasjonskrav. Utarbeiding av forenklingstiltak må imidlertid også skje ut fra en bredere vurdering, der allerede eksisterende tiltak, vurdering av kost/nytte, muligheter for utvikling av elektroniske løsninger og samordning med andre myndigheter mv., tas med i vurderingen. Nærings- og handelsdepartementet tilbyr modeller for forenklingsarbeid, seminarer og annen type bistand til departementene i arbeidet med utvikling av tiltak som skal inngå i regjeringens handlingsplan for forenkling for næringslivet.

Funnene i kartleggingen og de kvalitative vurderinger inkludert forslag til forenklinger, er Rambølls eget ansvar.

Ytterligere informasjon og veiledning finnes på Nærings- og handelsdepartementets nettsider:

www.regjeringen.no/no/dep/nhd Tema: "forenkling for næringslivet".

2. Sammendrag

2.1 Norsk

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har med assistanse fra Rambøll kartlagt næringslivets administrative kostnader ved etterlevelse av informasjonskrav som påføres næringslivet gjennom lover og forskrifter. Kartleggingen er gjennomført med utgangspunkt i Standardkostnadsmodellen (SKM), som er en fremgangsmåte for å finne frem til informasjonskrav i regelverket og kartlegge de administrative kostnadene næringslivet har ved å fremskaffe og eventuelt rapportere opplysninger til det offentlige eller til en tredje part.

NHD har vært viktige bidragsyter til kartleggingen gjennom kvalitetssikring, datafremhentning og innspill underveis i prosjektet.

Overordnet sett viser kartleggingen av det resterende regelverksområdet næringslivsrettede lovgivning at:

- De samlede administrative kostnadene utgjør ca. 867 millioner kroner årlig.
- Omkring 60 prosent av kostnadene er knyttet til administrative krav som er av nasjonal opprinnelse. Den resterende del av de administrative kostnadene stammer fra internasjonale regler, herunder EU-regulering.
- Det har ikke forekommet noen endringer i kostnadene i løpet av måleperioden fra 1. januar 2006 til 1. september 2006.

I det følgende oppsummeres kartleggingens sentrale elementer og resultater.

2.1.1 Det resterende regelverksområde

I etterkant av tidligere basismålinger ble det vurdert til at enkeltområder ikke var blitt dekket tilstrekkelig gjennom målingene som var gjennomført. Regelverksområde som nå er blitt kartlagt består av et bredt spekter av informasjonskrav fra ulike departementer. Dette gjøres fordi man ønsker å gi et komplett og helhetlig bilde av alle kostnader for hvert enkelt departement, slik at man får et helhetlig informasjonsgrunnlag som underlag for det videre forenklingsarbeidet.

I målingen inngår åtte lover og 19 forskrifter tilhørende 11 ulike departement til sammen, som pålegger bedrifter administrative kostnader. Området dekker svært forskjellige fagområder, blant annet innenfor omsetning av dyr, angrerett, servering og sjøfart. Hvert av disse områdene har sine egne utfordringer enten det er knyttet til kartlegging av kostnader, innhenting av populasjoner eller rekruttering til intervju.

2.1.2 Antall lover og forskrifter

Tabell 2.1 nedenfor viser antall lover, forskrifter, informasjonskrav og opplysninger som ble identifisert i kartleggingen (se tabell 4.1 for antall lover/forskrifter per departement).

Tabell 2.1: Antall lover og forskrifter som inngår i kartleggingen

Departement	Antall lover	Antall forskrifter	Antall informasjonskrav	Antall opplysninger
11	8	19	76	179

2.1.3 Administrative kostnader på det resterende regelverksområde

Tabell 2.2 nedenfor illustrer de samlede administrative kostnadene identifisert gjennom kartleggingen av det resterende regelverksområde. Videre viser tabellen hvor stor andel

av de administrative kostnadene som kan henføres til henholdsvis internasjonal og nasjonal regulering.

Tabell 2.2: De samlede administrative kostnader, herunder opprinnelse (ABC fordelingen¹)

Departement	Adm. kost. (i mill. kr)	Adm. kost. (i prosent)	ABC-regulering		
			A (%)	B (%)	C (%)
Miljøverndepartementet	0,02	0,00003	100		
Nærings- og handelsdepartementet	316,2	35,7	83	1	16
Olje- og energidepartementet	0,006	0,000007	100		
Samferdselsdepartementet	33,4	3,8	96	4	
Justis- og politidepartementet	32,9	3,7	2		98
Finansdepartementet	20,8	2,3			100
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	125,0	14,1			100
Barne- og likestillingsdepartementet	182,4	20,6		100	
Fiskeri- og kystdepartementet	0,5	0,056			100
Helse- og omsorgsdepartementet	2,7	0,30	100		
Landbruks- og matdepartementet	172,6	19,5	1		99
Totalt	886,5				

Som det fremgår av tabell 2.2 utgjør bedriftenes samlede administrative kostnader relatert til lovgivning i denne kartleggingen totalt ca. 886,5 millioner kroner. Men det gir liten mening å se totalkostnaden samlet for dette området, da dette tar for seg ulikt regelverk under ulike forvaltningsmyndigheter, og ikke omkring et regelverksområde.

De kartlagte lover og forskrifters opprinnelse kan henføres til både A, B og C- kategori. Det vil si at det kartlagte regelverket dekker både nasjonalt regelverk, men også regelverk som en direkte følge av EU- regler og andre internasjonale bestemmelser og forpliktelser. Dette indikerer en stor varians mellom de ulike departementene samlet sett, og hva vi måler.

2.1.4 De tre mest kostnadskrevende lover/forskrifter som er inkludert i kartleggingen av det resterende regelverksområde.

Tabell 2.3: De tre mest kostnadskrevende lover/forskrifter som er inkludert i kartleggingen

Dep	Lov/forskrift	Kostnad (mill. kr)
NHD	Forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger	315,4
BLD	Lov om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgsted (angrerettloven)	182,4
LMD	Forskrift om plantevernmidler	171,5

¹ A-regulering henviser til den del av den norske regulering, som utelukkende er knyttet til internasjonale forpliktelser, bl.a. EU-regulering. B-regulering henviser til den del av den norske regulering som er en følge av internasjonale forpliktelser (herunder også EU-regulering), men hvor de konkrete administrative krav er formulert fra norsk side. C-regulering henviser til den del av den norske regulering som utelukkende er formulert i en norsk sammenheng. For en nærmere forklaring av ABC regulering henvises det til avsnitt 4.3.4 s 19 i NHDs metodemanual

FOR 1992-09-05-693 Forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger. Dette inkluderer dokumentasjonskrav i forbindelse med føring av dagbøker om bord i norskregistrerte skip. Forskriften medfører samlet sett 315,4 millioner kroner i årlige administrative kostnader. Dette skyldes ikke en stor populasjon, men at det er kostnadskrevenne informasjonskrav å etterleve, da dette er noe som gjøres kontinuerlig om bord i skipet.

LOV 2000 -12-21-105 Lov om opplysningsplikt og angrerett mv. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven) retter seg mot forbrukers rettigheter ved kjøp av varer/andre tjenester og finansielle tjenester. Loven medfører årlige administrative kostnader på totalt 182,4 millioner kroner. Kostnadene ligger i etterlevelsen av informasjonskravene med de krav som stilles, samt en stor populasjon.

FOR 2004-07-26-1138 Forskrift om plantevernmidler inneholder spesifikke krav rettet mot bruk av plantevernmidler. Årlig gir dette en administrativ kostnad på 171,5 millioner kroner, og dette kan henføres til en stor populasjon.

Tabell 2.4: De tre mest kostnadskrevenne informasjonskrav som er inkludert i kartleggingen

Dep	Informasjonskrav	Kostnad
LMD	Plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal	171,1
NHD	Plikt for vakthavende navigatør å føre dokumentasjon i dekkdagbok	120,6
AID	Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær	95,1

Plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal er største enkeltbyrde under Landbruks- og matdepartementet. Informasjonskravet utgjør ca. 171,1 millioner kroner årlig. Dette skyldes en stor populasjon samtidig med en tidkrevende etterlevelse på årsbasis med føring av sprøytejournalen.

Plikt for vakthavende navigatør å føre dokumentasjon i dekkdagbok er største enkeltbyrde under NHD, og det nest størst totalt i denne målingen. Årlig koster dette kravet norskregistrerte skip 120,6 millioner kroner. Dette skyldes en tidkrevende og kontinuerlig etterlevelse, da det å føre dokumentasjon i dekkdagboken gjøres kontinuerlig om bord i skipet.

Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær er det største kravet kostnadsmessig hos Arbeids- og inkluderingsdepartementet i denne målingen. Kravet omfatter alle virksomheter med arbeidstakere, noe som tilsier en stor populasjon. Den årlige kostnaden er på 95,1 millioner kroner.

2.2 English

With the assistance of Rambøll Management Consulting AS, The Ministry of Trade and Industry has completed an analysis of the administrative costs on businesses when abiding by the information obligations inflicted upon them through various laws and regulations. The analysis is based on the Standard Cost Model (SCM), which is a procedure to find the information obligations in the body of rules, and thereby the administrative costs the business sector is facing when providing information to the government or to a third party.

Significant findings from the evaluation of the information obligations related to acts and regulations concerning the requirements regarding a miscellaneous area of legislations are:

- The aggregated total administrative cost of enterprises amounts to NOK 886.5 million.
- Approximately 60 percent of the total administrative cost can be allocated to legislation of national origin (C-legislation). The remaining part of the administrative costs stems from international laws and regulations, including EU-rules.
- There has been no alteration in the administrative burdens during the measurement period from January 1st 2006 to September 1st 2006.

In the following section the central elements and results of the analysis are summarized.

Background

Over a long period of time it has been worked systematically with simplifications and adjustments towards the business sector. A multitude of regulation areas concerning this sector has been analyzed and renewed over the past few years. To secure an effective set of rules providing competitive framework conditions for the Norwegian business sector, there is a constant need to evaluate established arrangements and practices.

The 30th of March 2006, the Government decided to initiate a project aiming to *reduce the administrative burdens inflicted on businesses by public regulations*. The goal of the project is to give the Norwegian business sector a *considerable* reduction in costs when abiding by the official rules and regulations.

2.2.1 Miscellaneous legislations

In the aftermath of previous analyses of the cost of administrative burdens, it was concluded that a few areas were not covered in a satisfactory way through the analyses conducted. The miscellaneous area of legislations measured in this particular analysis, consists of information obligations corresponding to 11 different ministries, which has not been measured previously.

This is done with the intention of making a complete analysis of all the administrative costs on enterprises for each ministry, and a complete overview of the administrative costs for the whole measured legislations as one.

2.2.2 Number of acts and executive order

Tabell 2.5: Volume of measurement

Ministries	No. of acts	No. of executive orders	No. of information obligation	No. of data requirements
11	8	19	77	179

The measurement of the administrative burdens related to 11 different ministries has been based on eight acts and 19 executive orders. The total cost of the administrative burdens in this analysis is an estimate of NOK 886.5 million. However, there is no point looking at the total cost as an overall cost, since this analysis measures different legislations from 11 different ministries, not a specific area of legislations such as value added tax.

2.2.3 The three most burdensome acts

Tabell 2.6: The three most burdensome acts

Ministry	Acts	Cost (NOK mill)
NHD	Act on writing logbooks on board ships	315,4
BLD	Act on the right to repent a sale of goods	182,4
LMD	The Pesticides Act	171,5

Approximately 75 percent of the total administrative cost in this analysis can be allocated to the following three acts:

Act on writing logbooks on board ships

The requirements of the act on writing logbooks on board ships (FOR- 1992-09-15-693) amounts to a total cost of NOK 315.4 million equivalent to almost 100 percent of the total administrative cost under the Norwegian Ministry of Trade and Industry in this analysis. Some of the main areas regulated by this act concern the writing of different logbooks on board Norwegian registered ships.

Act on the right to repent a sale on goods

Requirements of the act on consumer repent rights (LOV- 2000-12-21-105) amounts to a total cost of NOK 182.4 million, equivalent to 100 percent of the total administrative cost under the Norwegian Ministry of Children and Equality in this analysis. The main areas regulated by this act concern consumer right while purchasing goods and other services outside a store and then repent the purchased made and wanting to return the goods or services.

The pesticides Act

Requirements of the pesticides Act (2004-07-26-1138) amount to a total cost of NOK 171.5 million, equivalent to almost 100 percent of the total administrative cost under the Norwegian Ministry of Agriculture and Food in this analysis. The main areas regulated by this act concern documentation on use of pesticides and the approval of pesticides imported into the Norwegian market.

2.2.4 The three most burdensome information obligation

Tabell 2.7: The three most burdensome information obligation

Ministry	Information obligation	Cost
LMD	Obligation for businesses who uses pesticides to write a journal of the use of pesticides	171.1
NHD	Obligation for the officer in charge to write the deck logbook	120.6
AID	Obligation for all businesses to document sick leave	95.1

Obligation for businesses who uses pesticides to write and document in a journal the use of pesticides amounts to a total of NOK 171.1 million, and is equivalent to almost 100 percent of the total administrative burdens under the Norwegian Ministry of Agriculture and Food in this analysis. This is because of a demanding obligation and also a large population.

Obligation for the officer in charge to write in the deck logbook amounts to a total of NOK 120.6 million. This is equivalent to 38 percent of the total administrative burden cost under the Norwegian Ministry of Trade and Industry in this analysis. The high cost is a result of a demanding obligation, with continuous follow ups.

Obligation for all businesses to document sick leave amounts to a total of NOK 95.1 million, and is equivalent to 76 percent of the total cost under the Norwegian Ministry of Labour and Social Inclusion in this analysis. The high cost is a result of a large population, which includes all businesses with employees in Norway.

DEL 2 - OM KARTLEGGINGEN

3. Metode og gjennomføring

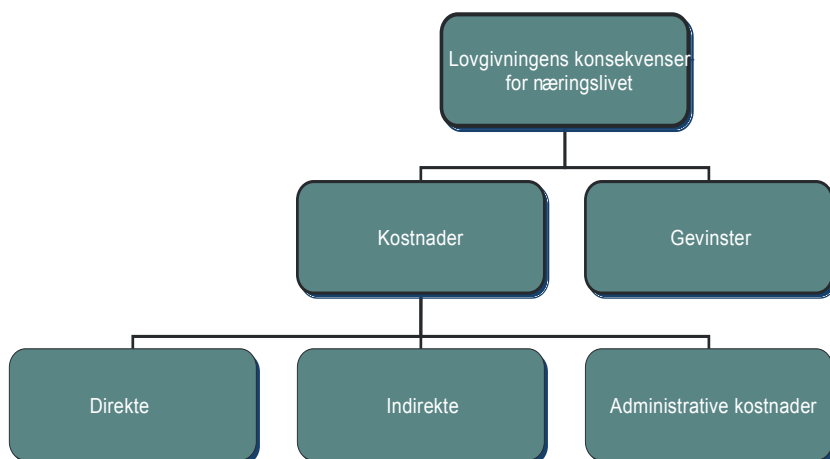
I dette kapitlet presenteres en overordnet beskrivelse av kartleggingsmetoden som har vært benyttet og hvordan kartleggingsarbeidet har vært gjennomført.

3.1 Standardkostnadsmetoden

For å måle de administrative kostnadene med den nødvendige presisjon og på et høyt detaljeringsnivå har NHD besluttet å benytte Standardkostnadsmodellen (SKM). Dette er en målemetode som har vært benyttet i Nederland siden 1994 til overvåking av utviklingen i de administrative kostnadene og til konsekvensberegninger av regelverksendringer. Siden den tid har metoden blitt benyttet i en rekke andre europeiske land. Det har vært gjennomført pilotmålinger av metoden i Norge på merverdiavgiftsregelverket, HMS-regelverket og regelverket for særavgiftene. Det vises til NHDs metodemanual for utfyllende beskrivelse av metoden benyttet i denne kartleggingen.

Lover og forskrifter har både nytte og kostnader for næringslivet. Figuren under illustrerer hvilke konsekvenser av regelverket denne kartleggingen tar utgangspunkt i.

Figur 3.1: Kostnadselementer ved lovgivning

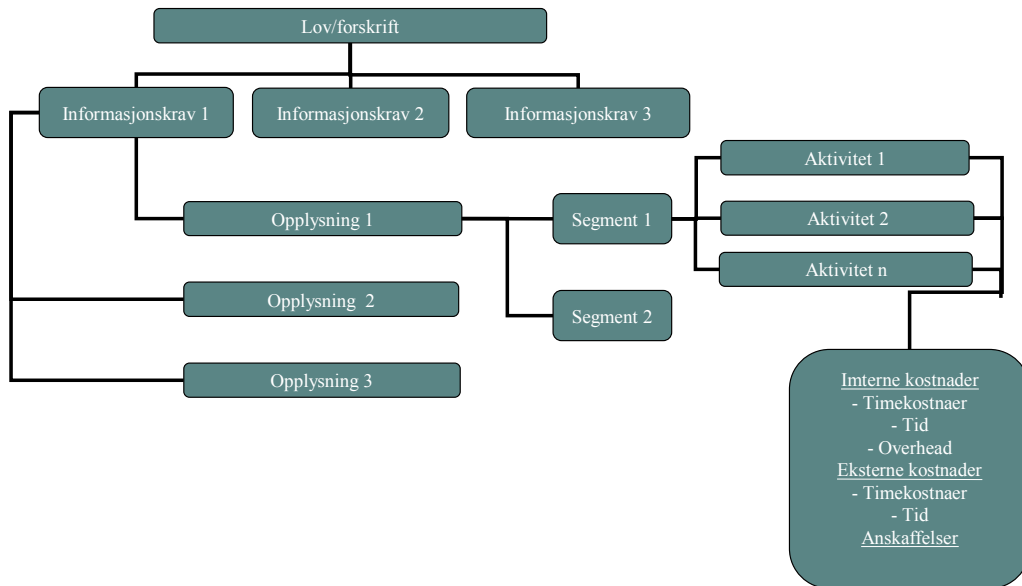
Figuren illustrerer at regelverket som berører næringslivet i tillegg til å ha gevinster, også er forbundet med ulike typer kostnader. Disse kostnadene, være seg direkte finansielle kostnader som skatter, avgifter og gebyrer, investeringskostnader og andre kostnader som følge av at regelverk indirekte påvirker strukturelle forhold innenfor bransjer og bedrifter. Dessuten har bedriftene en rekke administrative kostnader forbundet med å forholde seg til informasjonskrav fra det offentlige. Det er disse administrative kostnadene som er gjenstand for kartleggingen etter SKM.

Videre er SKM rettet mot å gi detaljert informasjon om næringslivets løpende administrative kostnader, dvs. kostnader som oppstår med faste mellomrom eller ved hendelser som inntreffer i bedriftens normale driftssituasjon. Eksempler på løpende kostnader er innrapportering om arbeidsulykke på arbeidsplassen og søknad om skjenkebevilling. Kostnader som oppstår sjeldent eller bare en gang i den enkelte bedrift vil også kunne falle inn under definisjonen løpende administrative kostnader. Det som avgjør om en kostnad inngår i kartleggingen er om kostnaden på samfunnsnivå i henhold til regelverkets intensjon er en løpende kostnad. Inkludert i dette er også kostnader som bedrifter måtte ha for å overhol-

de eksisterende regelverk for første gang. Med sistnevnte menes for eksempel de kostnadene en bedrift har ved utvidelse av nye forretningsområder.

Figuren under viser de ulike elementene i SKM-metoden:

Figur 3.2: Elementene i SKM metoden

SKM-metoden tar utgangspunkt i en gjennomgang av gjeldende lover og sentrale forskrifter (lokale forskrifter inngår ikke) med hensikt å identifisere de områder der bedrifter pålegges å fremskaffe og eventuelt sende inn informasjon til det offentlige eller formidle til en tredjepart. Disse kravene som stilles til bedriftene blir i metoden kalt *informasjonskrav*. Et informasjonskrav kan helt presist defineres på følgende måte:

“Et informasjonskrav er en lov- eller forskriftstekst som pålegger en bedrift å finne frem til, dokumentere, lagre, gjøre tilgjengelig eller rapportere informasjon til det offentlige eller tredjepart, og som bedriften ikke kan unnlate uten å bryte regelverket”.

Eksempelvis kan et informasjonskrav være en søknad om å utføre en aktivitet eller et krav til å sende inn et skjema. Det skilles mellom informasjonskrav, som inngår i kartleggingen, og såkalte “innholdskrav”, som ikke er omfattet av kartleggingen. Innholdskrav er de handlinger og fremgangsmåter som regelverket forplikter bedriftene til. Mens for eksempel kravet om at den som driver vannforsyning er pliktig til å utføre vedlikehold er et innholdskrav, er kravet til å rapportere hvordan vedlikehold gjennomføres i en årlig miljørapport, et informasjonskrav.

Hvert informasjonskrav består av en rekke forskjellige *opplysninger* som bedriftene skal gi for å oppfylle informasjonskravet. Eksempelvis vil informasjonselementene i et skjema som skal sendes inn til det offentlige være opplysninger i henhold til metoden.

Arbeidsprosessene bedriftene utfører og dermed ressursbruken for å oppfylle et og samme informasjonskrav kan variere etter ulike parametere. Derfor benytter SKM-metoden en inndeling i såkalte *segmenter* for å ta hensyn til disse ulike måtene å håndtere et informasjonskrav på. For samtlige informasjonskrav som er kartlagt benyttes en inndeling i størrelsessegmentene mikro- og makrobedrifter. Med mikrobedrifter menes bedrifter med 0-4 ansatte, mens makrobedrifter har fem eller flere ansatte.

For å etterleve regelverket må bedriftene gjennomføre en rekke *administrative aktiviteter*. Disse aktivitetene krever dels en intern ressursbruk i form av medarbeideres tidsforbruk, eventuelle spesifikke anskaffelser eller investeringer, og dels fordrer en ekstern ressurs-

bruk i form av utgifter til regnskapsførere, revisorer, juridiske eksperter og lignende. Samlet sett er de administrative kostnadene forbundet med det å gjennomføre de forskjellige administrative aktivitetene.

Den grunnleggende måleenheten i en SKM-analyse er begrepet *den normalt effektive bedrift*. Med dette forstås bedrifter i målgruppen, som etterlever det aktuelle regelverket fullstendig og som håndterer de administrative aktivitetene på alminnelig vis i en normal driftssituasjon. Det vil med andre ord si bedrifter som verken håndterer de administrative aktivitetene mer eller mindre effektivt enn det med rimelighet kan forventes. SKM representerer derfor ikke kostnadene til bedrifter som av ulike årsaker enten er særdeles effektive eller ineffektive. Standardiseringen og fastsettelsen av arbeidsprosessene til den normalt effektive bedrift fastsettes gjennom bedriftsintervjuer og ekspertvurderinger. Hensikten med standardiseringen er å finne frem til hvor lang tid bedriftene bruker på den enkelte administrative aktivitet som er forbundet med et informasjonskrav eller en opplysning, samt innhente forenklingstiltak og synspunkter knyttet til informasjonskravene. Gjennom aggregering kan de samlede administrative kostnader beregnes på samfunnsnivå innenfor det aktuelle departement/regelverk eller informasjonskrav.

For å kunne foreta riktige beregninger av bedriftenes administrative kostnader, er det viktig å identifisere hvor mange bedrifter som berøres av de ulike informasjonskravene, og hvor ofte disse kravene må oppfylles årlig. Innhenting av denne type opplysninger er også viktig for arbeidet med å vurdere eventuelle avgrensinger i kartleggingen, ved identifisering av ulike bedriftssegmenter og i forbindelse med utvelgelsen av bedrifter i intervjuundersøkelsen.

Populasjonen angir hvor mange bedrifter som er berørt av de enkelte lover og forskrifter. I de fleste tilfellene vil populasjonen være den samme for alle opplysninger som skal fremskaffes knyttet til et informasjonskrav. I noen tilfeller kan det imidlertid være at ikke alle bedriftene berøres av alle deler av informasjonskravet. Derfor skal populasjon oppgis på opplysningsnivå.

For en del informasjonskrav vil populasjonen ikke være knyttet til antallet bedrifter. Populasjonen kan for eksempel være hvor mange hendelser som oppstår i bedriftene, eller hvor mange søknader eller skjemaer som skal fylles ut.

På noen områder er det ikke informasjon tilgjengelig i en form som gjør det mulig å finne frem til eksakt populasjon. I slike tilfeller kan populasjonen ha blitt bestemt ut fra skjønsmessig vurdering.

Beregningene av bedriftenes administrative kostnader er basert på standardiserte vurderinger av hvor lang tid det tar en normalt effektiv bedrift å gjennomføre de forskjellige administrative aktiviteter som skal til for å oppfylle opplysninger under et informasjonskrav. Deretter beregnes administrative kostnader internt i bedriften og kostnader forbundet med ekstern assistanse (f.eks. juridisk assistanse). Standardiseringen skjer med utgangspunkt i informasjon som er fremkommet i intervjusammenheng med utvalgte bedrifter og ekspertvurderinger. På bakgrunn av bedriftenes tidsangivelser foretas en kvalitativ vurdering av hvor lang tid bedriftene bruker på hver enkelt av de administrative aktivitetene i forbindelse med oppfyllelsen av en opplysning.

Figuren nedenfor illustrerer elementene som er med i beregningen av de administrative kostnadene.

Figur 3.3: Utrekning av administrative kostnader

$$\boxed{\text{Administrative kostnader}} = \boxed{\text{Tid}} \times \boxed{\text{Timelønn}} \times \boxed{\text{Hyppighet}} \times \boxed{\text{Målgruppe}}$$

frekvens bedriftsegment

Sett i et regelverksforenklingperspektiv er det av stor betydning om de administrative kostnadene stammer fra nasjonal eller internasjonal lovgivning. Dersom informasjonskravet har sitt utspring i et internasjonalt regelverk Norge har sluttet seg til, kan ikke kravet fjernes etter norsk avgjørelse alene. Det kan heller ikke forenkles i en slik grad at vår internasjonale forpliktelse settes til side.

I denne kartleggingen er regelverket, og dermed de administrative kostnadene forbundet med oppfyllelsen av kravene, oppdelt etter opprinnelse. I denne sammenheng skilles det mellom A-, B- og C-regulering:

- **A:** Informasjonskrav som fullt ut følger av EU regler eller andre internasjonale forpliktelser.
- **B:** Informasjonskrav som følger av EU regler eller andre internasjonale forpliktelser, men hvor det ikke er opplyst *hvordan* informasjonskravet skal oppfylles.
- **C:** Informasjonskrav som fullt ut er en følge av nasjonale lover og bestemmelser.

Inndelingen i de tre kategoriene tar sikte på å angi hvilke krav som omfattes av hvilke innflytelsesområder. En slik inndeling vil kunne benyttes til å identifisere hvilke informasjonskrav som utelukkende er en konsekvens av norsk politikk og som derfor kan endres, uten at det skal inngås avtaler med andre EØS-land eller internasjonale partnere. Det vil også angi hvilke informasjonskrav som kun kan endres i EØS-regi eller sammen med andre internasjonale partnere. I sistnevnte tilfelle kan de administrative kostnadene, som disse informasjonskravene medfører, også reduseres ved å forenkle og effektivisere informasjonsetterspørselen - eksempelvis å benytte IT-verktøy.

I en SKM-kartlegging gjennomføres en verdifastsettelse av de administrative aktiviteter til kostnader som næringslivet har ved å skulle etterleve næringslivsrelevante norske lover og forskrifter.

I en kartlegging etter SKM inngår krav som ligger innenfor følgende område:

- Alle norske næringslivsrelaterte lover og forskrifter som inneholder informasjonskrav og opplysninger. I dette inngår også EU-krav, samt internasjonale konvensjoner i det omfang de er implementert i norsk lovgivning.
- Samtlige obligatoriske krav, samt de frivillige kravene som det vurderes at bedriftene må etterleve for å kunne operere på likeverdige konkurransemessige vilkår.
- De administrative kostnadene ved det regelverk som påvirker foretak som driver næringsvirksomhet på alminnelige forretningsmessige vilkår, uavhengig av eierskap og selskapsform.

Det legges videre til grunn en fullstendig etterlevelse av kravene. Dette betyr at kartlegging av et krav ved hjelp av SKM-metoden tar utgangspunkt i en kartlegging av de admi-

nistrative kostnader alle berørte bedrifter har ved å etterleve reglene på en fullstendig måte.

Informasjonskrav som er hjemlet i gjeldende lover og forskrifter, men der lovene og forskriftene ikke lenger benyttes i praksis, inngår ikke i kartleggingen da de ikke medfører administrative kostnader.

3.2 Organisering og gjennomføring

SKM-kartleggingen av den næringslivsrelaterte lovgivning under det resterende regelverksområde er gjennomført av konsulentfirmaet Rambøll i tett samarbeid med medarbeidere fra NHDs avdeling næringsvirkninger av offentlig regulering. Nedenstående faktaboks oppsummerer kort hvordan prosjektet ble gjennomført:

Figur 3.4: Organisering og gjennomføring

- Kartleggingen ble gjennomført i perioden ultimo november 2009 til primo mars 2009.
- Basiskartleggingen omfatter næringslivsrelevant regelverk trådt i kraft senest 1. september 2006.
- De administrative kostnadene er beregnet i 2006-priser.
- Rekruttering av bedrifter til datainnsamlingen er gjennomført av Rambøll. På bakgrunn av forhåndsdefinerte kriterier ble bedrifter kontaktet med forespørsel om deltakelse i intervju. Generelt sett var viljen til å delta god.
- Det er gjennomført en rekke personlige intervjuer på de mest kostnadskrevende og administrativ belastende områdene. Intervjuene ble i hovedsak sentrert rundt områdene rederi, plantevernmidler, servering og økonomi, og administrasjon. Intervjuene er gjennomført med relevante representanter fra berørte bedrifter, og det er totalt gjennomført 10 personlige intervju og 20 telefonintervju med relevante bedrifter.
- I tillegg har det blitt gjennomført en rekke telefonintervjuer med representanter fra ulike tilsynsmyndigheter og bransjeorganisasjoner
- Rapportering og kvalitetssikring har blitt ivaretatt gjennom dialog med NHD.
- Godkjenning av rapporten ble foretatt av NHD og de berørte departementene gjennom følgende prosess:
 - 1. utkast - Utkast til kvalitetssikring av NHD
 - 2. utkast - Utkast til kvalitetssikring til berørte departementer
 - Leveranse av rapport
 - Grunnlagsdataene ble levert i Access i henhold til avtalt datamodell og importert inn i NHDs forenklingsdatabase

4. Regelverk og næringsdrivende som er omfattet av kartleggingen

4.1 Det resterende regelverksområde som berører næringslivet

I dette kapitlet gis en presentasjon av det vi har kalt det resterende regelverksområde. Til sammen er det kartlagt 27 lover og forskrifter underlagt 11 ulike departement.

I etterkant av tidligere basismålinger ble det vurdert til at enkeltområder ikke var blitt dekket tilstrekkelig gjennom målingene som var gjennomført. Regelverksområde som nå er blitt kartlagt består av et bredt spekter av informasjonskrav fra ulike departementer. Dette gjøres fordi man ønsker å gi et komplett og helhetlig bilde av alle kostnader for hvert enkelt departement, slik at man får et helhetlig informasjonsgrunnlag som underlag for det videre forenklingarbeidet.

Det resterende regelverk er som sagt en komplementær måling til tidligere gjennomførte målinger. I så måte vil kostnadene for dette område ikke gi mening alene, da de må sees i sammenheng med kostnadene fra andre målinger på departementsnivå. Videre presiseres det, at da det resterende regelverksområde et svært ulikt, vil fremstillinger av kostnader bli presentert på departementsnivå. Det vil også bli presentert de totale kostnader for hvert enkelt departement men hensyn til tidligere basismålinger og denne målingen.

Utgangspunktet for målingen er regelverk gyldig i perioden fra 1. januar 2006 til 1. september 2006. Målingen er gjennomført fra ultimo november 2008 til medio mars 2009.

Som det fremgår av tabellene under, inngår åtte lover og 19 forskrifter i kartleggingen av lovgivningen under det resterende regelverksområde. I dette regelverket er til sammen 76 informasjonskrav og 179 tilhørende opplysninger identifisert.

Tabell 4.1: Volum på kartlegging

Departement	Antall lover	Antall forskrifter	Antall informasjonskrav	Antall opplysninger
MD		1	3	3
NHD	1	4	17	34
OED		1	2	6
SD	2	5	11	28
JD	2		3	12
FIN		2	2	6
AID	1	1	7	22
BLD	1		5	16
FKD	1		3	12
HOD		1	4	7
LMD		4	19	33

Følgende lover og forskrifter er omfattet av resultatene i kartleggingen under det resterende regelverksområde (lover som inngår inkluderer ikke nødvendigvis tilhørende forskrifter, og forskrifter som inngår omfatter ikke nødvendigvis overordnende lover):

Tabell 4.2: Lover/forskrifter inkludert i kartleggingen

Lover	
Lovtittel	Lovdato
Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)	13.06.1997 nr. 55
Lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova)	21.06.2002 nr. 45
Vegtrafikklov	18.06.1965 nr. 4
Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver	14.06.2002 nr. 20
Lov om vegfraktavtaler	20.12.1974 nr. 68
Lov om folketrygd (folketrygdloven)	28.02.1997 nr. 19
Lov om opplysningsplikt og angrerett mv. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven)	21.12.2000 nr. 105
Lov om havner og farvann mv.	08.06.1984 nr. 51
Forskrifter	
Forskriftstittel	Forskriftdato
Forskrift om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk.	04.02.1987 nr. 230
Forskrift om sikker lasting og lossing av bulkskip	29.08.2003 nr. 1114
Forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger	15.09.1992 nr. 693
Forskrift om vakthold på passasjer- og lasteskip	27.04.1999 nr. 537
Forskrift om risikoanalyse for roro passasjerskip i innenriks fart	05.11.1999 nr. 1167
Forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)	07.12.1990 nr. 959
Forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane	11.11.2002 nr. 1264
Forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje	26.03.2003 nr. 402
Forskrift om yrkestransport innenlands med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften)	26.03.2003 nr. 401
Forskrift om bruk av kjøretøy	25.01.1990 nr. 92
Forskrift om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy	08.08.2002 nr. 875
Forskrift om arbeidsgivers regnskapsføring og oppgjør for skattetrekk mv.	22.12.1998 nr. 1263
Forskrift om beregning og oppgjør mv. av arbeidsgiveravgift til folketrygden	02.12.1997 nr. 1385
Forskriftstittel	Forskriftdato

Forskrift om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved yrkesskade og yrkessykdommer.	25.03.1997 nr. 270
Forskrift om tilsyn og kontroll ved import og eksport av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse innen EØS, og av ikke-animalske næringsmidler fra tredjeland.	23.12.1998 nr. 1471
Forskrift om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning av viltkjøtt	02.02.1996 nr. 133
Forskrift om velferd for dyr ved ervervsmessig omsetning	10.01.1985 nr. 17
Forskrift om plantevernmidler	26.07.2004 nr. 1138
Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer	27.06.2002 nr. 732

4.2 Næringsdrivende som berøres av regelverket

I dette avsnittet gis en overordnet beskrivelse av hvilke næringsdrivende virksomheter eller bransjer som er omfattet av kartleggingen under det resterende regelverksområde. Det er et svært differensiert regelverk som er kartlagt i denne målingen, og tilsvarende differensierte bransjer og virksomheter. Under presenteres de ulike målgruppene som regelverket hjemlet i de forskjellige departementer retter seg mot.

Regelverket som kartlegges har forskjellige målgrupper:

- Regelverket knyttet til Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) er hovedsakelig knyttet til omsetning og kontroll av dyr og viltkjøtt, import av næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse, samt omsetning og import av plantevernmidler. Regelverket angår typiske bransjer som dyreforhandlere, behandlingsanlegg for viltkjøtt og gårdsvirksomheter med dyr, samt importører av næringsmidler. Hva forskriften knyttet til plantevernmidler angår, er det særlig forhandlere og importører av plantevernmidler, samt virksomheter innenfor jordbruk som benytter seg av plantevernmidler til sprøyting som er underlagt dette regelverket.
- Regelverket knyttet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) og Finansdepartementet (FIN) retter seg mot alle virksomheter med ansatte, uansett bransje. Dette omfatter særlig innrapportering og registrering av arbeidstakere og arbeidsgiver i arbeidstakerregisteret gjennom Aa-melding, rapportering av arbeidsgiveravgift til Folketrygden, rapporteringsplikter i forbindelse med ekstra påleggstrekk ved skatteoppgjør, og innsending av inntekts- og skatteopplysningsskjema i forbindelse med sykepenger til NAV.
- Innenfor Samferdselsdepartementet (SD) er alt regelverk knyttet til det å drive en godsbil, og angår i så måte alle virksomheter innenfor landtransport med godsbil. Lovverket tar spesielt i for seg søknader om tillatelser til kjøring i og utenfor EØS/EU områder, registrering av kjøre og hviletid for sjåfører og transport av farlig gods. Farlig godstransport har også regelverk knyttet til Justis- og politidepartementet (JD) i forbindelse med uhell og ulykker på vei.
- Energilovforskriften pålegger alle virksomheter som ønsker å drifte og omsette elektrisk energi å inneha en konsesjon for dette, og i så måte gjelder dette både for store kraftselskap som mindre virksomheter med store elektriske anlegg. Regelverket ligger under Olje- og energidepartementets (OED) myndighetsområde.
- Regelverket knyttet til sjøfart, rederivirksomhet og utbygging langs kystsonen ligger under NHD, Miljøverndepartementet (MD) og Fiskeri- og kystdepartementet (FKD). Regelverket adresserer særlig alle skip og fartøy i både norsk og internasjonalt farvann som både er underlagt norsk og internasjonalt regelverk. Særlig føring

av dagbøker om bord, samt godkjenning av skip for å hindre forurensing rammer alle virksomheter innenfor sjøtransport og kystfart.

- Angrerettloven pålegger alle virksomheter som driver med fjernsalg av varer og tjenester, samt finansielle tjenester å opplyse forbruker om de opplysninger som forbruker har krav på ved avtaleinngåelser ved kjøp av varer og tjenester. Typiske bransjer som faller under Angrerettlovens bestemmelser er virksomheter som driver med fjernsalg, salg over internett, samt forsikringsselskap, banker og andre finansielle virksomheter som driver med salg av finansielle tjenester. Forbrukerens interesse er i hovedfokus, og regelverket er underlagt Barne- og likestillingsdepartementet (BLD).
- Serveringsloven (NHD) omfatter alle virksomheter innenfor hotell- og restaurantbransjen som ønsker å drive et serveringssted med mat og/eller alkoholservering.

DEL 3 – Kartlegging av de ulike departement

5. Samlede administrative kostnader for næringslivet per år per departement

I dette avsnittet skal de aggregerte kostnadene for departement kartlagt i denne målingen som helhet, og de underliggende forvaltningsmyndighetene/regelområdene per 1. september 2006 presenteres. Denne hoveddelen organiseres med et eget kapittel per forvaltningsmyndighet/regelområde. De neste kapitler er bygget opp slik at man skal kunne lese hvert kapittel som en selvstendig enhet, og de er dermed gjentakende i form og struktur.

Den strukturmessige fremstillingen vil variere. For de syv departementer med lavest kostnader vil presentasjonen være kortfattet og presis med en kvalitativ og beskrivende tilnærming, fremfor stor bruk av tabeller. For de resterende fire departementer som til sammen har en samlet kostnad på omtrent 796,2 millioner kroner av totalt 886,5 millioner kroner, vil fremstillingen bære preg av en kvalitativ og beskrivende tilnærming, samt belyses med en rekke tabeller.

Først vil det gis en presentasjon og gjennomgang av de fire departement med høyest kostnad i denne målingen. Merk at totalkostnaden alene ikke vil gi mening da på den må sees i sammenheng med tidligere basismåling for departementet. Gjennom presentasjonen av de fire departementene med høyest kostnad relatert til seg, vil det bli gitt en nærmere beskrivelse av de til sammen 12 dyreste informasjonskrav. Til sammen dekker disse 12 informasjonskravene 80 prosent av den samlede totalkostnaden i denne målingen på 886,5 millioner kroner.

Deretter vil det gis en presentasjon og gjennomgang av de syv departement med lavest kostnad i denne målingen. Merk at totalkostnaden alene ikke vil gi mening alene, da den må sees i sammenheng med tidligere basismåling for departementet.

6. Totale administrative kostnader for Barne- og likestillingsdepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for BLD kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt departementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt én lov med fem tilhørende informasjonskrav og 32 opplysninger til sammen.

Tabell 6.1: Ny totalkostnad for BLD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
BLD	182,409	189,127	96	371,537

Tabellen over viser at loven kartlagt under Barne- og likestillingsdepartementet i denne målingen samlet pålegger bedrifter administrative kostnader på ca. 182 millioner kroner årlig.

Kostnaden utpeker seg som stor, og den retter seg mot to typer bransjer. Den ene av bransjene er virksomheter innenfor varehandel, men som driver med fjernsalg av varer og tjenester, da som regel over telefon eller internett. Den andre bransjen er innenfor den finansielle sektor, hvor virksomheter målt her er finansielle virksomheter som driver med

fjernsalg av finansielle tjenester så som forsikringsselskap og banker. Merk at denne loven og populasjon ikke retter seg mot varehandel med salg over disk.

Ser man kostnaden målt i denne målingen i forhold til den tidligere basismålingen, er det blitt en økning på 96 prosent. Totalt utgjør de samlede administrative kostnader for BLD 371,537 millioner kroner for næringslivet.

6.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt BLD som er målt i denne målingen.

Tabell 6.2: Kostnadskrevende forskrift/lov

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Lov om opplysningsplikt og angrenerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (Angrenerettloven).	182	100	0	100	0

De totale administrative kostnadene på BLDs område i denne målingen beløper seg til ca. 182 millioner kroner årlig, tilsvarende 100 prosent av de administrative kostnader på BLDs område i denne målingen. Som det fremgår av tabellen over, kan 100 prosent av de administrative kostnadene henføres til B-regulering, som er opplysninger som følger av EU-regler eller andre internasjonale forpliktelser, men hvor det ikke er oppgitt hvordan informasjonskravet skal oppfylles.

De høye administrative kostnadene kan den ene side forklares med en stor populasjon som skal etterleve regelverket, samt videre en relativt liten populasjon hva angår virksomheter som driver med fjernsalg av finansielle tjenester, men likevel en bransje med store administrative kostnader, hva utsendelse av informasjon angår.

Angrenerettloven gir forbrukere rett til å motta den informasjon de har krav på ved kjøp av varer og tjenester ved fjernsalg, og ved kjøp av finansielle tjenester ved fjernsalg. Kostnader for virksomheter som er underbefattet Angrenerettloven ligger i det at alle virksomheter plikter å gi den informasjon og de opplysninger som forbruker har krav på ved avtaleinngåelse på et skriftlig medium. Det betyr, at for en stor del av virksomhetene på både mikro og makronivå, vil det sendes ut svært mye skriftlig informasjon som både gir en stor printkostnad og også en kostnad i form av intern tidsforbruk ved utsendelse av informasjonen.

6.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under BLD. Til sammen utgjør dette fem informasjonskrav, som totalt tilsvarende prosent av de samlede administrative kostnadene på BLDs område i denne målingen.

Tabell 6.3: Kostnadskrevende informasjonskrav

Fagmyndighet	Informasjonskrav	Adm. Kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
				A	B	C
BLD	Plikt for selger å gi informasjon til kredittyster ved bruk av angre retten etter salg av varer/andre tjenester enn finansielle ved fjernsalg	78,975	43	0	100	0
BLD	Plikt for tjenesteyter å gi forbruker informasjon og riktig opplysninger på et varig medium ved fjernsalg av varer og andre tjenester enn finansielle, ved avtaleinngåelse	38,47	21	0	100	0
BLD	Plikt for selger/forhandler å gi informasjon på varig medium til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester ved avtaleinngåelse	36,832	20	0	100	0
BLD	Plikt for selger/forhandler å gi forbruker de nødvendige opplysninger før avtaleinngåelse ved fjernsalg av varer og tjenester som forbruker har krav på.	23,024	13	0	100	0
BLD	Plikt for selger/forhandler å gi informasjon før avtaleinngåelse til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester	5,109	3	0	100	0
Totalt		182,41	100	0	100	0

Som det fremgår av tabellen over er det **plikt for selger å gi informasjon til kredittyster ved bruk av angre retten etter salg av varer og andre tjenester enn finansielle ved fjernsalg** som gir den største administrative kostnaden målt på samfunnsnivå, med 43 prosent av de samlede kostnader for denne loven. Mye av dette kan forklares ved at populasjonen er forholdsvis stor både på mikro og makronivå for de virksomheter som må melde fra til kredittyster ved bruk av angre rett. I tillegg er dette et tidkrevende informasjonskrav å etterlever på årsbasis.

Informasjonskravet **plikt for tjenesteyter å gi forbruker informasjon og riktig opplysninger på et varig medium ved fjernsalg av varer og andre tjenester enn finansielle, ved avtaleinngåelse** har en svært høy kostnad samlet sett. Totalt omfatter dette kravet 21 prosent av de samlede kostnader for Angre rettloven, noe som kan forklares ved at svært mange virksomheter sender ut informasjon til forbruker skriftlig i papirform. Dette gir en stor print-, utsendelses- og administrasjonskostnad, samt et stort internt tidsforbruk.

Plikt for selger/forhandler å gi informasjon på varig medium til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester ved avtaleinngåelse gjelder for den finansielle sektor, hvor de virksomheter som driver med fjernsalg av finansielle tjenester vil ha en kostnad ca. 37 millioner kr årlig, eller rundt 20 prosent av de samlede kostnader for Angre rettloven. Kostnaden kan igjen forklares ved at det er svært mye skriftlig informasjon som sendes ut til forbruker som medfører en stor print-, porto- og utsendelseskostnad.

Plikt for selger/forhandler å gi forbruker de nødvendige opplysninger før avtaleinngåelse ved fjernsalg av varer og tjenester som forbruker har krav på utgjør til sammen en årlig kostnad for de berørte virksomheter på ca. 23 millioner kroner, eller 13 prosent av de totale kostnadene. Dette er begrunnet ut i fra en årlig gjennomgang og oppdatering av de opplysninger som forbruker har krav på internt i hver virksomhet.

Det siste informasjonskravet kartlagt i angrerettloven er **plikt for selger/forhandler å gi informasjon før avtaleinngåelse til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester**, og utgjør kun 3 prosent av de totale kostnader for hele angrerettloven. Dette tilsvarer ca. 5 millioner kr årlig. I likhet med forrige krav er dette en kostnad knyttet til en gjennomgang og oppdatering av informasjon og opplysninger som forbruker har krav på før avtaleinngåelse.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet NHDs kartleggingsdatabase Delfi.

6.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

De totale administrative kostnader for denne målingen fordeler seg på syv ulike kostnadsparametre. Interne kostnader utgjør 92 prosent av de totale kostnadene, eller 166 millioner kroner. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Dette betyr at de informasjonskravene har en lav andel av andre typer kostnader, noe som man ser da andre anskaffelser kun har en kostnad på totalt 15,5 millioner kroner.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av BLD i denne målingen viser at 100 prosent av kostnadene ligger i informasjonskravet opplysninger til tredjepart på hele 182 millioner kroner. Driverne i denne sammenheng er kravene knyttet til fire av informasjonskravene om opplysninger til forbruker.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er håndtering av IK, dvs. aktiviteter knyttet til en administrativ gjennomføring av informasjonskravet. Dette er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet, og koster virksomhetene totalt 131 millioner kroner. Opplysninger om økonomisk data er videre en stor kostnad, og i denne ligger særlig mye prisinformasjon i forbindelse med fjernsalg av varer og tjenester som virksomhetene må opplyse om til forbruker. De andre kostnadene fordeler seg på to andre opplysningstyper. Grunndata er opplysninger om den berørte enhet som f. eks. kontakinformasjon, organisasjonsnummer, selskapsform osv. Dette er ofte opplysninger som ikke er direkte relevant i forhold til informasjonskravets formål, men som brukes til å korrekt identifisere enheten, samt opplysninger om produksjon, dvs. de prosesser i virksomheten som fremstiller det ferdige "produktet".

6.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i

hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Tabell 6.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)
Mikro (0-4 ansatte)	134,479	74
Makro (5 – mer)	47,931	26
Totalt	182,41	100

Som det fremgår av tabellen over, fordeler kostnadene seg på både mikro- og makronivå, hvor mikronivå har 74 % av de totale kostnadene målt i Angrerettloven. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikrovirksomhet", og vi har på samfunnsnivå antatt en 85-15 % fordeling mellom mikro- og makro virksomheter. Dette stemmer i en viss grad med hva tabellen presenterer over. Det som avviker er at denne fordelingen kun gjelder for de virksomheter som går under bransjen "varehandel". I forhold til de virksomheter i den finansielle sektor, er det antatt kun virksomheter på makronivå hva angår angrerettloven. Videre er det store forskjeller hva selve populasjonen angår, da kravene rettet mot den finansielle sektor på makronivå kun har en populasjon på 484 virksomheter, mens varehandelssektoren som driver med fjernsalg har en populasjon på omtrent 3700 virksomheter. Kostnadmessig vil dermed de større virksomheter bruke mer ressurser på å etterleve kravene årlig, enn virksomheter på mikronivå.

6.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Tabell 6.5: Intern bruk av opplysningskrav

Bruk av opplysninger internt	Antall Informasjonskrav	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering		
				A (%)	B (%)	C (%)
I liten grad	3	78,975	43	0	100	0
I middels grad	12	98,327	54	0	100	0
I stor grad	6	5,109	3	0	100	0
totalt	21	182,41	100	0	100	0

Som det fremgår av tabellen over er det en fordeling på bruk av opplysningene internt i virksomheter i forhold til de kartlagte opplysninger og informasjonskrav. Det knytter seg størst kostnad til den såkalte middels grad av bruk av opplysninger internt. Opplysningene knytter seg til bruken av all informasjon som brukes internt i virksomhetene, som så videre skal formidles ut til forbrukerne i forbindelse ved avtaleinngåelser ved kjøp av varer og tjenester. Videre er kostnaden også stor for de opplysningene som i liten grad benyttes internt i virksomhetene. De opplysningene er særlig knyttet til informasjonskravet hvor selger plikter å gi kredittyster melding ved bruk av angrerett, og er så videre opplysninger som ikke brukes ved gjentatte anledninger. Til sist nevnes den delen hvor opplysningene brukes internt i stor grad. Igjen peker denne bruken på de informasjonspliktene virksomheter som driver med fjernsalg av finansielle tjenester og har en særlig opplysningsplikt overfor forbruker har, og som aktivt benytter denne informasjonen internt i virksomhetene.

6.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

De administrative kostnadene er delt mellom fem typer administrative aktiviteter. De ulike standardaktivitetene angir en fordeling mellom type aktiviteter som virksomheter utfører for å kunne oppfylle informasjonskravet, samtidig som det angir på hvilke områder arbeidsmengden ligger, altså intern tid i virksomhet som brukes for å etterleve informasjonskravene.

Den største aktiviteten, som dekker 42 prosent av alle kostnadene, er knyttet til kopiering, distribusjon og arkivering etc.. Informasjonskravene kartlagt i angrerettloven har alle en stor grad av informasjonsutsendelse knyttet til seg. Dermed er det også naturlig at denne aktiviteten er den største.

Videre er standardaktiviteten tekstbeskrivelse relativt stor og dekker omtrent 1/3 av kostnadene totalt. Dette går spesielt på den delen av oppfyllelse av kravene som handler om en gjennomgang og oppdatering av ny informasjon og opplysninger som forbrukerne har krav på. Dette innebærer en stor mengde tekstbeskrivelse. I sammenheng med denne aktiviteten er det naturlig å inkludere den som er kalt utdanning og oppdatering av lovgivningens krav, da dette er en forutsetning for at man skal kunne oppdatere all den informasjon som virksomheter skal gi forbrukerne, og sikre at de er lovmessig riktige.

Aktivitetene som knytter seg til fremhenting av informasjon, utdanning og oppdatering om lovgivningens krav, samt innsendelse av informasjon, reflekterer intern tid i bedriftene som er medgått til å hente frem informasjon som er påkrevd samt oppdatere seg årlig i forhold til lovverk, samt typisk tid som går med til å sende brev og pakker samt arkivere og kopiere dokumenter som en følge av offentlige informasjonskrav.

6.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

I forbindelse med etterlevelsen av forskriften og informasjonskravene kartlagt under Barne- og likestillingsdepartementet er det ikke tilknyttet skjemaer, og dermed fører det heller ingen administrative kostnader med seg for virksomheter underbefattet med forskriften.

6.8 Presentasjon av BLDs 3 mest kostnadskrevende informasjonskrav

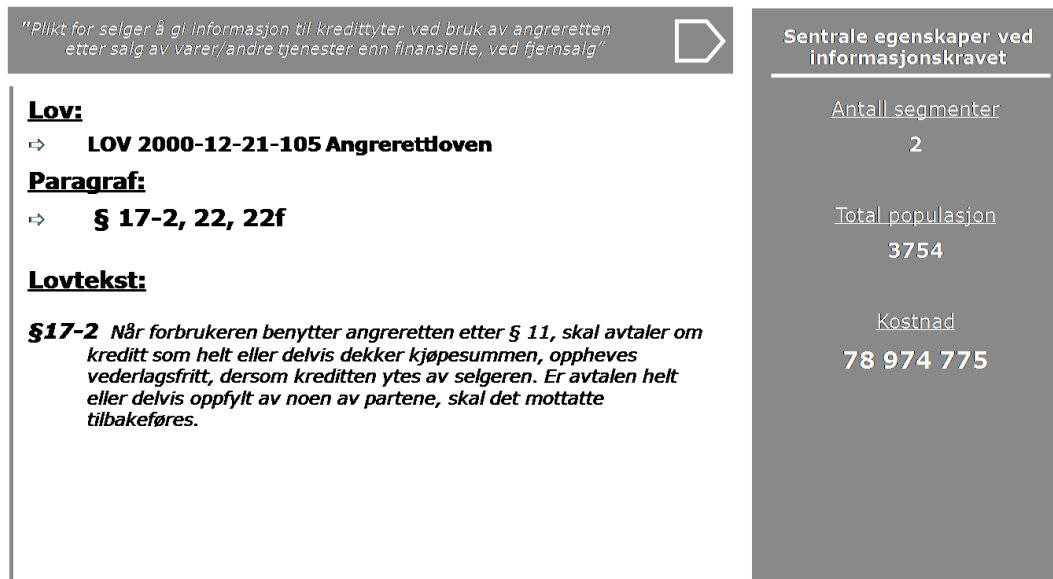
I dette avsnittet vil de tre mest kostnadskrevende informasjonskrav for BLD i denne målingen bli presentert. Først vil det gis en kort presentasjon av informasjonskravene separat med fokus på de administrative kostnader for de enkelte informasjonskrav. Videre vil det bli gitt en beskrivelse av bedriftenes håndtering av informasjonskravene. Dette gjøres samlet for de tre informasjonskrav, da kravene, for det første er hjemlet i samme lovverk, og for det andre er svært like i både etterlevelse og populasjon. Til slutt vil det bli gitt en samlet oppsummerende analyse og eventuelle forenklingstiltak.

6.8.1 Plikt for selger å gi informasjon til kredittyter ved bruk av angreretten etter salg av varer/andre tjenester enn finansielle ved fjernsalg

Plikt for selger å gi informasjon til kredittyter ved bruk av angreretten etter salg av varer/andre tjenester enn finansielle ved fjernsalg er underlagt Angrerettloven av LOV 2000-12-21-105. Lovens formål er å sikre forbrukers rettigheter ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted. Dette innebærer at virksomheter som driver med fjernsalg av varer og andre tjenester har en opplysningsplikt overfor forbruker før avtaleinngåelse med den informasjon som forbruker har krav på. Videre har forbruker krav på informasjon på et varig medium ved avtaleinngåelse, med opplysninger blant annet om angrerett ved kjøpet.

Loven omfatter alle virksomheter som driver med fjernsalg av varer og andre tjenester.

Figur 6.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets- og opplysningenes opprinnelse er en såkalt B-regulering. Kravet er hjemlet i EØS-avtalens vedlegg XIX nr 3a, noe som betyr at kravet er en følge av EU-regler eller andre internasjonale forpliktelser, i dette tilfelle EØS-avtalen. Det er derimot ikke fastlagt og opplyst hvordan informasjonskravet skal oppfylles.

Overnevnte informasjonskrav er som nevnt kartlagt i Angrerettloven, tilhørende BLD. I denne målingen er det i tillegg kartlagt fire andre informasjonskrav fra dette lovverket, og til sammen utgjør disse hele totalkostnaden for BLD i denne målingen. I tillegg til dette informasjonskravet vil to av de andre kartlagte informasjonskrav bli presentert under. Disse tre informasjonskrav utgjør til sammen omtrent 152 millioner kroner av kostnadene, som er ca. 80 prosent av totalen på 182 millioner kroner på BLDs område i denne målingen. Dette kravet har til sammen en kostnad på 78,9 millioner kroner, som man kan lese ut i fra figuren over.

6.8.1.1 Administrative kostnader

Tabell 6.6: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	2750	2750
Melding om angrerett	4000	4000
Totalt	6750	6750

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse. Det antas at det ikke er forskjeller i tidsbruken mellom mikro- og makrovirksomheter, noe som innebærer en lik reell kostnad for begge bedriftssegmentet. Ut i fra dette vil det likevel gi mikrobedrifter en større intern kostnad i virksomheten, da de har færre medarbeidere som kan gjøre arbeidet. Det er videre antatt lik tidsforbruk da man ikke har mulighet til å skille ut antall salg for små og store virksomheter, og heller ikke hvordan fordelingen av antall meldinger om bruk av angreretten til kredittyster som hver virksomhet sender per år. Dermed er det antatt en standardisert tid per virksomhet på årsbasis i forhold til hvor lang tid man antar det brukes totalt i virksomheten.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er basert på statistikk fra SSB over virksomheter som faller under kategorien "fjernsalg av varer og andre tjenester enn finansielle tjenester". Merk at det ikke finnes oversikt over hvor mange fjernsalg som er kredittavtaler. Dermed er det estimert tid og kostnad ut i fra hvor lang tid man antar virksomhetene bruker på å motta og sende melding til kredittyster på årsbasis. Antall virksomheter totalt er 3754, hvor av 3262 befinner seg på mikronivå, mens de resterende 128 er makrovirksomheter med fem ansatte eller mer.

Beregningene for kostnaden til dette informasjonskravet er videre basert på at det er kontoryrker som medarbeidertype som etterlever kravet om å sende melding til kredittyster. Kostnadene per opplysning er estimert ut ifra hvilken aktivitet og hvor lang tid man forventer at etterlevelse av denne aktiviteten tar en virksomhet. Det er selve opplysningen om meldingen om bruk av angreretten som har nesten 60 prosent av kostnadene knyttet til seg. I dette ligger det er 75 prosent av tiden/kostnaden knyttet til standardaktiviteten tekstbeskrivelse, mens de resterende 25 prosent er knyttet til informasjonsinnhenting. Når det gjelder opplysningen, "håndtering av IK", knytter denne seg til intern tid virksomheten bruker på å etterleve kravet. I denne opplysningen ligger det standardaktiviteter som innsendelse av informasjon, og kopiering og arkivering. Totalt fordeler kostnadene seg mellom disse aktivitetene på henholdsvis 73 og 27 prosent av totalt 32,1 millioner kroner.

Som nevnt tidligere er det forbundet noe usikkerhet i tilknytning til den estimerte kostnaden per virksomhet da det ikke finnes oversikt over hvor mange meldinger om angrerett som blir meldt til kredittyster per år per virksomhet som driver med fjernsalg.

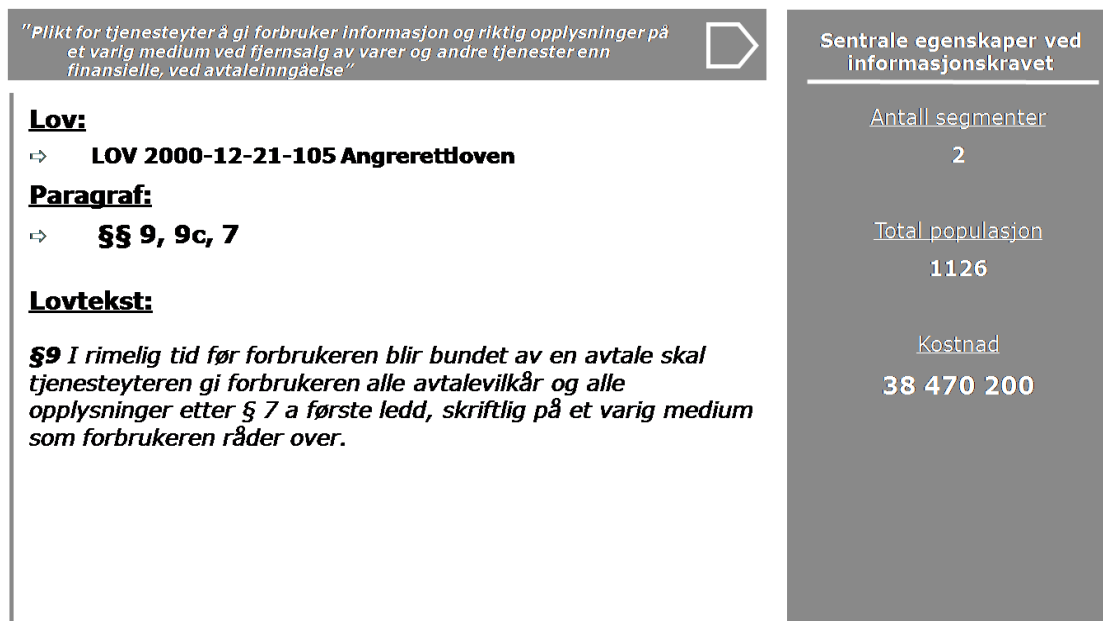
I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Angrerettloven og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt.

Tabell 6.7: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	3754	1	187	32,1	17,6 %	8550
Melding om angrerett	3754	1	187	46,8	25,7 %	12467
Totalt	3754	1	187	78,9	43,3	21017

- 6.8.2 Plikt for tjenesteyter å gi forbruker informasjon og riktige opplysninger på et varig medium ved fjernsalg av varer og andre tjenester enn finansielle, ved avtaleinngåelse

Figur 6.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Plikt for tjenesteyter å gi forbruker informasjon og riktige opplysninger på et varig medium ved fjernsalg av varer og tjenester enn finansielle, ved avtaleinngåelse også hjemlet i Angrerettloven.

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er en såkalt B-regulering. Kravet er hjemlet i EØS-avtalen vedlegg XIX nr 3a, noe som betyr at kravet er en følge av EU-regler eller andre internasjonale forpliktelser, i dette tilfelle EØS- avtalen, men det er ikke fastlagt og opplyst hvordan informasjonskravet skal oppfylles.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i angrerettloven som er tilhørende Barne- og likestillingsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt fire andre informasjonskrav fra dette lovverket, som til sammen utgjør hele totalkostnaden for BLD i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total kostnad på 38,4 millioner kroner, av totalt 182 millioner kroner for hele angrerettloven.

6.8.2.1 Administrative kostnader

Tabell 6.8: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	7000	14000
Opplysninger i henhold til § 7 bokstav a-f	1000	2000
Garanti og service	1000	2000
Totalt	9000	18000

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten, samt en anskaffelseskostnad i form av print- og portokostnader. Alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse. Det antas at det er forskjeller i tidsbruken mellom mikro- og makrovirksomheter, noe som innebærer en ulik reell kostnad for begge bedriftssegmenter.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er basert på statistikk fra SSB over virksomheter som faller under kategorien fjernsalg av varer og andre tjenester enn finansielle tjenester. Videre er det antatt en fordeling på 70-30 prosent av det totale antall virksomheter som sender ut informasjon som forbruker har krav på, på nett, og de som sender dette ut skriftlig. Kostnaden er estimert ut i fra de virksomheter som faller inn under de 30 prosentene, det vil si totalt 1126 virksomheter av totalt 3754. Merk at det ikke finnes oversikt over hvor mange som sender dette ut skriftlig og hvor mange som gjør dette på nett, men det antas som sagt at den største andel ligger hos virksomheter som sender ut informasjon elektronisk.

Det antas videre at for makrovirksomheter brukes det dobbelt så lang tid på årsbasis å etterleve dette kravet, da det forventes at det er større virksomheter med flere utsendelser og salg av varer og andre tjenester enn mikrovirksomheter har.

Beregningene for kostnadene for begge segmenter tar utgangspunkt i at det er kontoryrker som medarbeidertype som gjennomfører etterlevelsen av plikten. Kostnadene per opplysning er estimert ut ifra hvilken aktivitet og hvor lang tid man forventer at etterlevelse av denne aktiviteten tar i en virksomhet. Den tverrgående aktiviteten er den antatt største med over 70 prosent av de totale kostnadene. Det som bør trekkes frem her er at i denne aktiviteten er det den interne tiden som går med til å kopiere og distribuere de opplysningene forbrukerne har krav. I så måte kan man også knytte anskaffelseskostnadene i form av print- og portokostnader på henholdsvis 5000 og 10 000 kroner per virksomhet på mikro og makronivå per år.

Som nevnt tidligere er det forbundet noe usikkerhet i tilknytning til den estimerte kostnaden per virksomhet da det ikke finnes oversikt over hvor mange virksomheter som sender ut informasjon som forbruker har krav på skriftlig, eller hvor mange som sender ut dette via internett eller e-post per år.

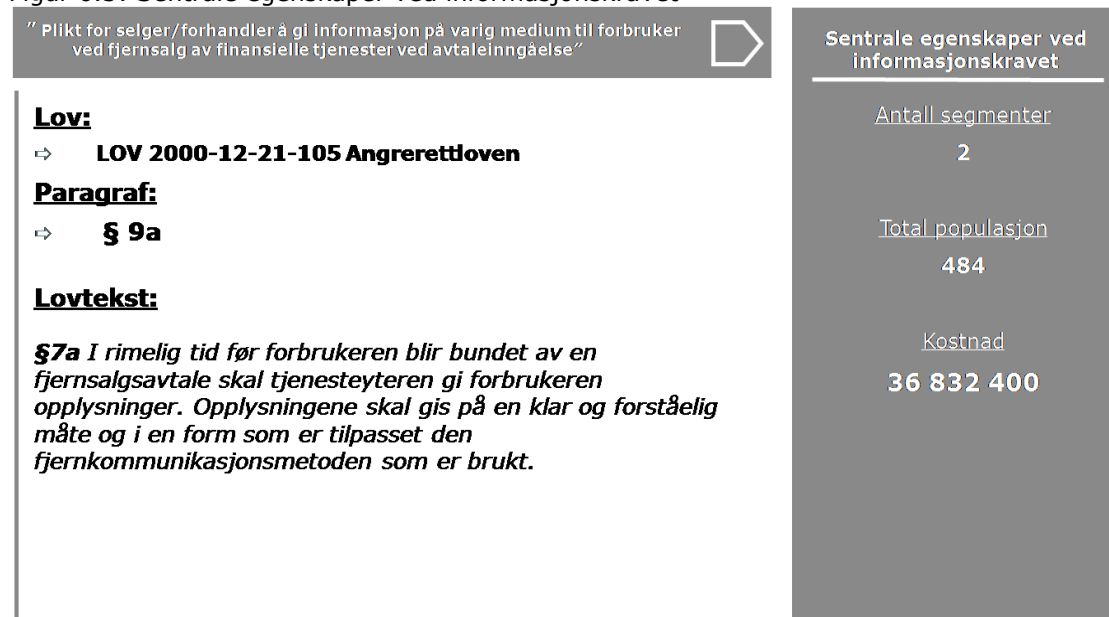
I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Angrerettloven og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt.

Tabell 6.9: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	1126	1	187	27,4	15 %	24 333
Opplysninger i henhold til § 7 bokstav a-f	1126	1	187	5,5	3 %	4885
Garanti og service	1126	1	187	5,5	3 %	4885
Totalt	1126	1	187	38,4	21 %	34 103

6.8.3 Plikt for selger/forhandler å gi informasjon på varig medium til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester ved avtaleinngåelse

Figur 6.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Som informasjonskravet ovenfor, er plikt for selger/forhandler å gi informasjon på varig medium til forbruker ved fjernsalg av finansielle tjenester ved avtaleinngåelse også hjemlet i Angrerettloven.

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en B-regulering. Kravet er hjemlet i EØS-avtalen vedlegg XIX nr 3a, noe som betyr at kravet er en følge av EU-regler eller andre internasjonale forpliktelser, i dette tilfelle EØS-avtalen, men det er ikke fastlagt og opplyst hvordan informasjonskravet skal oppfylles.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i angrerettloven som er tilhørende Barne- og likestillingsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt fire andre informasjonskrav fra dette lovverket, som til sammen utgjør hele totalkostnaden for BLD i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total kostnad på 36,8 millioner kroner, av totalt 182 millioner kroner for hele angrerettloven.

6.8.3.1 Administrative kostnader

Tabell 6.10: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	0	16000
Opplysninger etter § 7a	0	2000
Totalt	0	18000

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, men merk at det kun er virksomheter på makronivå. Videre er det knyttet en stor anskaffelseskostnad per virksomhet per år på 20 000 kroner, hovedsakelig til porto- og printkostnader i virksomheten.

Populasjonene det er tatt utgangspunkt i er hentet fra Kredittilsynet og Finansnæringens hovedorganisasjon, og tar utgangspunkt i virksomheter som driver fjernselger av finansielle tjenester. Dette utgjør kun virksomheter på makronivå.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten ved å sende ut skriftlig den informasjonen som forbrukere ved kjøp av finansielle tjenester har krav på, ved avtaleinngåelse. I dette ligger det aktiviteter knyttet til en tverrgående aktivitet hvor over 70 prosent av kostnadene ligger for hele informasjonskravet, og hvor kopiering og distribusjon igjen opptar over 75 prosent av denne kostnaden.

Det kan knyttes noe usikkerhet til hvor mange virksomheter som sender ut skriftlig informasjon, og hvor mye informasjon dette er avhengig av hva slags virksomhet det gjelder. Men tiden er estimert ut i fra tidsforbruk per virksomhet på årsbasis.

I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Angrerettloven og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt.

Tabell 6.11: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	484	1	187	28.9	15 %	59710
Opplysninger i henhold til § 7 a	484	1	187	7.8	4 %	16115
Totalt	484	1	187	36,8	19 %	75826

6.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravene

Informasjonskravene berører i all hovedsak alle bedrifter som driver med fjernsalg av varer og andre tjenester, samt bedrifter som driver med fjernsalg av finansielle tjenester i Norge.

Arbeidsprosessen som inngår i informasjonskrav nevnt over er som følger:

- Når forbrukeren benytter angreretten, skal avtaler om kreditt som helt eller delvis dekker kjøpesummen, oppheves vederlagsfritt, dersom kreditten ytes av selgeren. Er avtalen helt eller delvis oppfylt av noen av partene, skal det mottatte tilbakeføres. Tilsvarende gjelder når kreditten ytes av en tredjeperson på grunnlag av avtale mellom denne og selgeren. Selgeren skal gi melding til kreditttakeren umiddelbart etter at melding om bruk av angreretten er mottatt.
- For virksomheter som mottar meldinger om bruk av angreretten må altså umiddelbart gi beskjed til forbrukers kreditttaker. Dette innebærer å gi en melding skriftlig til kreditttaker, det være seg bank eller kredittkortselskap.
- Dette er et hendelsesbasert krav, og vil i så måte inntreffe når en selger/forhandler mottar en melding om bruk av angreretten.
- Ved avtaler om tjenester skal opplysningene gis snarest mulig etter avtaleinngåelsen. Ved kjøp av varer skal forbrukeren motta opplysningene senest ved levering. Ved avtaler om varer som skal leveres til en annen enn kjøperen, kan det avtales at opplysningene skal gis først etter levering av varen.
- Det skal gis opplysninger om vilkårene og framgangsmåten for, samt virkningene av å benytte angreretten, opplysninger om eventuell ettersalgsservice og gjeldende garantivilkår, vilkår for oppsigelse av avtalen dersom den er tidsbegrenset eller av mer enn ett års varighet samt bekreftelse av bestillingen.
- Videre skal det opplyses om varens eller tjenestens viktigste egenskaper, de totale kostnadene forbrukeren skal betale, inklusive alle avgifter og leveringskostnader,

og spesifikasjon av de enkelte elementene i totalprisen, om forbrukeren har rett til å gå fra avtalen (angrerett) etter loven her eller ikke, alle vesentlige avtalevilkår, herunder om betaling, levering eller annen oppfyllelse av avtalen samt om avtalens varighet når avtalen gjelder løpende ytelser, selgerens eller tjenesteyterens navn og adresse, samt tidsrommet tilbudet eller prisen er gyldig i.

- Generelt innebærer dette for alle virksomheter som driver med fjernsalg, både av vare/andre tjenester og finansielle tjenester, at de sender ut skriftlig informasjon senest ved mottakelse av vare for forbruker. Arbeidsprosessen internt i virksomheten blir de aktiviteter knyttet til det å sende ut all den informasjon som forbruker har krav på nevnt over. Ut i fra angitt estimert tid er dette tidkrevende for virksomhetene, samt kostnadskrevende.

6.10 Oppsummerende analyse

Angrerettloven er formulert på en generell måte, men likevel stiller den krav til hva forbruker har krav på å få vite av opplysninger ved kjøp ved fjernsalg av varer og andre tjenester. Den retter seg i så måte også mot en spesifikk populasjon, da de bedrifter som faktisk driver med det som kalles fjernsalg er underbefattet med denne loven. Formålet ved at loven på mange måter er generell er at det skal fange inn flest mulig. Men dette er likevel ingen garanti for at alle de virksomheter som skal forholde seg til dette lovverket gjør det på en tilfredsstillende måte.

Det er ikke noen spesifikk standard eller definisjon på hvordan angrerettloven skal etterleves, kun hva innholdet i de opplysningene som forbruker har krav på å få vite ved kjøp. Det som har vært utgangspunktet for kartleggingen er informasjonskravene, og hva man forventer en "normal effektiv bedrift" vil gjøre for å etterleve kravene.

Det som har kommet frem under intervjuer med bedrifter som må etterleve dette regelverket er at det er til for forbruker, mens virksomhetene forsvinner i det. Spesielt for de virksomheter som driver med netthandel. Dette fordi ved kjøp på internett er det ikke sikkert at forbruker leser brukerbetingelser og den informasjon som blir gitt, selv om de ved å akseptere kjøpet også aksepterer betingelsene, og samtidig samtykker i at de har satt seg inn i de rettigheter og plikter man som forbruker har. På den måten vil ofte angrefristen overstige 14 dager som det står i loven.

6.11 Forenklingstiltak

I de gjennomførte intervju om dette regelområde er det ikke direkte fremmet forenklingstiltak. Det som har kommet frem i intervju er at regelverket ikke er særlig tilpasset til virksomhetene, da det kun er rettet mot forbruker, og forbrukers rettigheter. Det etterlyses flere krav til forbruker ved kjøp, da det kommer frem i intervju at "kunden ikke alltid har rett".

Regelverket oppfattes som dårlig når det utøves på skjønn – lovverket må være tydeligere, da det kan ha svært ulike fortolkninger. Det skal ikke være opp til den enkelte saksbehandler eller jurist å tolke det.

I tillegg er det kommet frem under intervju spesielt med virksomheter som driver med fjernsalg av finansielle tjenester, at det at man skal gi den informasjon til forbruker som forbruker har krav på og på et varig medium, oppfattes ikke som en byrde for virksomheten, men mer en innarbeidet arbeidsprosess som følger av den type virksomhet. Likevel kan man på generell basis trekke slutninger om at dette kan gjøres på en enklere måte, for eksempel ved samtykke fra forbruker å sende dette ut elektronisk.

7. Totale administrative kostnader for Arbeids- og inkluderingsdepartementet

I dette kapitlet presenteres de samlede kostnadene for Arbeids- og inkluderingsdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil nå bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt departementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt én lov og én forskrift med til sammen syv tilhørende informasjonskrav og 22 opplysninger.

Tabell 7.1: Ny totalkostnad

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
AID	125	4785	2,6	4910

Tabellen over viser at regelverket kartlagt under Arbeids- og inkluderingsdepartementet i denne målingen samlet pålegger bedrifter administrative kostnader på ca. 125 millioner kroner årlig. Ser man dette i forhold til tidligere administrative kostnader vil denne målingen gi en økning på 2,6 prosent. Ny totalkostnad for hele AID utgjør 4910 millioner kroner i administrative byrder for privat næringsliv.

Kostnaden utpeker seg som en relativt stor kostnad, men mye av dette kan forklares med at deler av lovverket retter seg mot en stor populasjon.

7.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet i denne målingen.

Tabell 7.2: Kostnadskrevende forskrift/lov

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Lov om folketrygd	125,015	100			100
Forskrift om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved yrkesskade og yrkessykdommer.	0,008	0			100
Totalt	125,023	100			100

De totale administrative kostnadene på Arbeids- og inkluderingsdepartementets område i denne målingen beløper seg til 125 millioner kroner årlig.

Videre ser man at fordelingen av kostnadene mellom loven og forskriften er svært ulike, hvor nesten 100 prosent av de totale kostnader er tillagt Lov om folketrygd. Kun 0,008 millioner av 125 millioner kroner av de administrative kostnader utgjøres av Forskrift om forsikringsbasert refusjon av trygdeutgifter ved yrkesskade og yrkessykdommer. Opplysningene i det kartlagte regelverket er 100 prosent C-regulert.

7.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Til sammen utgjør dette syv informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på AIDs område i denne målingen.

Tabell 7.3: Kostnadskrevende informasjonskrav

Fagmyndighet	Informasjonskrav	Adm. Kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
				A	B	C
AID	OECD - Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær.	95,058	76			100
AID	OECD - Plikt for arbeidsgiver å melde arbeidstaker inn i arbeidstakerregisteret ("Aa-melding").	10,732	9			100
AID	Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV om inntekts- og skatteopplysninger for arbeidstaker ved utbetaling av trygdeytelser hvis arbeidstaker er sykemeldt utover arbeidsgiverperioden.	9,459	8			100
AID	Plikt for virksomheter å sende inn skjema fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperioden	8,131	7			100
AID	Plikt for virksomhet å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar pga. langvarig eller kronisk sykdom eller svangerskapsrelatert sykdom.	1,506	1			100
AID	OECD - Plikt for arbeidsgiver å melde seg inn i arbeidsgiverregisteret.	0,13	0			100
AID	Plikt for forsikringsgivere å sende liste til NAV over utbetalte erstatninger innen 1. mars hvert år.	0,008	0			100

Som man kan lese ut i fra tabellen, utgjør **plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær** den største administrative kostnaden, med over 95 millioner kroner årlig. Den relativt store kostnaden kan forklares med at det en stor populasjon som er underlagt lovbestemmelsen. Dette fordi alle virksomheter med ansatte er påkrevd å føre statistikk over sykefravær. Ser man kostnaden i forhold til den store populasjonen, som for 2006 utgjør 121 145² bedrifter, er ikke den årlige kostnaden per virksomhet så stor som den fremstår samlet.

² Orakel foretaksstatistikk 2006

Det neste informasjonskravet, **plikt for arbeidsgiver å melde arbeidstaker inn i arbeidstakerregisteret**, utgjør nærmere ni prosent av de samlede kostnader for AID i denne målingen - drøye 10 millioner kroner. Dette er en også stor kostnad, men igjen grunnet en stor populasjon.

Nummer tre på listen er **plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV om inntekts- og skatteopplysninger for arbeidstaker ved utbetaling av trygdeytelser hvis arbeidstaker er sykemeldt utover arbeidsgiverperioden (NAV 08-30.01)**. Informasjonskravet har en total kostnad på nesten 9,5 millioner kroner, tilsvarende nærmere åtte prosent av de samlede kostnadene for denne målingen.

Dernest følger **plikt for virksomheter å sende inn skjema fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperioden (NAV 08-30.05)** med en total kostnad på 8,1 millioner kroner, dvs. nesten syv prosent av de samlede kostnadene.

Videre på listen er **plikt for virksomhet å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar (NAV 08-20.12)**. Informasjonskravet har en kostnad på til sammen 1,5 millioner kroner, og utgjør en prosent av kostnadene i denne målingen.

Nummer fem på listen er **plikten for arbeidsgiver å melde seg inn i arbeidsgiverregisteret**, igjen et informasjonskrav under folketrygdløven. Den utgjør en liten kostnad på kun 0,13 millioner kroner, og er en liten andel av total kostnaden. Forklaringen ligger her ligger i den lave populasjonen, samt at kravet er enkelt å etterleve.

Til sist av de kartlagte informasjonskrav under AID er **plikt for forsikringsgivere å sende liste til NAV over utbetalte erstatninger**. Dette har i likhet med forrige nevnt krav en svært liten kostnad i forhold til den samlede total kostnaden. Igjen kan dette forklares med at populasjonen som må forholde seg til og etterleve kravet, er svært liten.

En mer detaljert beskrivelse, og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet i Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

7.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte kostnadsdriverne på dette spesifikke området til å generalisere på andre områder.

De administrative kostnadene fordeler seg lang seks ulike parametre. Generelt kan man likevel si det er tydelige parametre som utpeker seg, og som i hovedsak bærer de administrative kostnadene. 98 prosent av de samlede kostnadene er forbundet til intern tidsbruk i virksomhetene. I tillegg til den interne tidsbruken er det også knyttet en mindre kostnad til det som kategoriseres som andre anskaffelser. Denne utgjør imidlertid kun ca. to prosent av hele totalekostnaden.

Videre er det klare forskjeller i type informasjonskrav og hvor kostnaden ligger. Nesten en tredjedel av kostnadene, eller, eller drøye 30 millioner kroner er knyttet til rapportering til myndighetene, mens hele 76 prosent er såkalt dokumentasjonskrav internt i virksomheten. Størstedelen av denne kostnaden er knyttet til kravet om føring av sykefravær for alle arbeidsgivere.

Når det gjelder type opplysningskrav, og hvilken betydning de ulike aktivitetene har for virksomheten, er helt klart den største utgiften tillagt håndtering av IK. Det betyr at av den interne tidsbruken en virksomhet bruker på å etterleve informasjonskravene, går hele 84 prosent av de totale kostnadene, eller drøye 105 millioner kroner, med til å etterleve

og håndtere kravene administrativt. Videre fordeler de resterende kostnader seg på opplysninger knyttet til sysselsetting, eller arbeidsforhold i virksomhetene, og økonomiske data. De økonomiske data knytter seg særlig til de tre inntekts- og skatteskjemaene til folketrygden.

7.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Tabell 7.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)
Mikro (0-4 ansatte)	32,092	26
Makro (5 – mer)	92,931	74
Totalt	125,023	100

Som man kan lese ut i fra tabellen er kostnadene fordelt på både mikro- og makrosegmentet. I dette tilfelle ligger 74 prosent av de totale kostnadene hos virksomheter innen makrosegmentet, mens de resterende 26 prosentene er tillagt mikrosegmentet. Dette betyr at de største kostnadene er tilknyttet virksomheter med fem ansatte eller mer. Dette knytter seg særlig til kravet om føring av sykefravær og større virksomheter bruker mer tid internt i virksomheten på å etterleve dette kravet.

7.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Tabell 7.5: Intern bruk av opplysningskrav

Bruk av opplysninger internt	Antall Informasjonskrav	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering		
				A (%)	B (%)	C (%)
I liten grad	9	10,870	9	0	0	100
I middels grad	2	114,153	91	0	0	100
I stor grad	0	0	0	0	0	0
Totalt	11	125,023	100	0	0	100

I forhold til bruk av opplysninger internt i virksomheten, ser man at disse fordeler seg mellom opplysninger som brukes i liten grad og opplysninger som brukes i middels grad. De opplysninger som i liten grad benyttes i virksomheten er opplysninger spesielt knyttet til kravet om innmelding av arbeidstaker i arbeidstakerregisteret. Her blir opplysningene benyttet i meldingene i liten grad aktivt benyttet i ettertid.

De opplysninger som knytter seg til bruk i middels grad er de som hører til informasjonskravet om arbeidsgivers plikt til å føre statistikk over sykefravær, samt de tre informasjonskrav som knytter seg til tre skjema om inntekts- og skatteskjema, samt sykepenger fra folketrygden. Forklaringen i bruken av opplysningene ligger i det at den normalt effektive bedrift benytter seg av statistikken til internt bruk, spesielt med tanke på f. eks. forebygging av sykefravær.

7.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene, samt å kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene.

De totale administrative kostnadene fordeler seg ut over seks ulike standardaktiviteter. Den største aktiviteten som utpeker seg, er det som kalles tekstbeskrivelse, og er den aktiviteten virksomhetene bruker mest tid på i etterlevelsen av informasjonskravene. Totalt bruker virksomhetene nesten 79 millioner kroner på denne aktiviteten årlig, tilsvarende en andel på 65 prosent.

Informasjonsinnsamling er en annen forholdsvis stor aktivitet med en total kostnad på over 21 millioner kroner, eller 17 prosent av de samlede kostnadene. Dette reflekterer intern tid i bedriftene som går med til å fremhente nødvendig informasjon. Videre konstaterer vi at tid medgått til kopiering, distribusjon, arkivering mv., samt innberette/innsende informasjon, utgjør henholdsvis ti og syv prosent av totalen, eller til sammen ca. 20,5 millioner kroner hvert år. For bedriftene er dette tid som typisk går med til å sende brev og pakker, samt arkivere og kopiere dokumenter som en følge av offentlige informasjonskrav. De to siste aktivitetene, kontroll og rettelse har kun en liten kostnad i forhold til den totale summen. Dette er aktiviteter som typisk går ut på å kontrollere intern informasjon i virksomheten, samt gjøre rettelser som følge av kontrollen som brukes i etterlevelsen av kravene.

7.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Tabell 7.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Forvaltningsmyndighet	Skjemanavn	Adm. kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	Innrapporteringsmåter (Andel av adm. kost %)			
				Man.	Elekt 1	Elekt 2	Elekt 3
AID/NAV	Aa-melding (Melding til Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret)	10,862	36	30	0	70	0
AID/NAV	Inntekts- og skatteopplysninger - arbeidstaker som skal ha sykepenger, fødselspenger eller adopsjonspenger (NAV 08-30.01)	9,459	32	100	0	0	0
AID/NAV	Inntekts- og skatteopplysninger fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperi-	8,131	27	100	0	0	0

	ode (NAV 08-30.05)						
AID/NAV	Krav fra arbeidsgiveren om refusjon av sykepenger utbetalt til en arbeidstaker som er unntatt fra bestemmelsene om arbeidsgiveransvar (NAV 08-20.12)	1,506	5	100	0	0	0

For AIDs del er det fire skjemaer tilknyttet det kartlagte regelverket i denne målingen. Dette første skjema er for innmelding av arbeidstaker i arbeidstakerregisteret blant annet, og har både en manuell og elektronisk innrapporteringsmåte. De totale kostnadene er på godt over 10 millioner kroner, hvor 30 prosent er tilknyttet manuell innsending av skjemaet fra virksomheter. Den største andelen, 70 prosent, eller vel 7 millioner kroner utgjør den elektroniske utfylling og innsendelse av Aa-meldingen fra virksomhetene.

Videre er det tre påløpende skjema tilknyttet folketrygden, såkalte skatte- og inntekts-skjema som skal sendes inn til NAV fra arbeidsgiver for refusjon av sykepenger utbetalt til arbeidstaker eller for sykepenger utbetalt direkte til arbeidstaker fra NAV. Det første skjema av disse tre er det såkalte inntekts- og skatteopplysningsskjema for arbeidstaker som skal ha syke-, fødsels- eller adopsjonspenger. Skjemaet har kun en manuell innrapporteringsmåte, og utgjør en total kostnad på nesten 9,5 millioner kroner.

Det neste skjema, inntekts- og skatteopplysninger fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær er et forenklet skjema av overnevnte, og benyttes i de tilfeller arbeidsgiver utbetaler sykepenger til arbeidstaker, og hvor arbeidsgiver skal ha sykepenger refundert tilbake til virksomheten fra folketrygden. Kostnaden for dette skjema utgjør drøye 8 millioner kroner, og i likehet med forrige skjema er dette også et manuelt skjema, som må printes, fylles ut og innsendes manuelt.

Det siste skjema tilknyttet AID i denne målingen er igjen et skjema knyttet til folketrygden. Skjemaet, krav fra arbeidsgiveren om refusjon av sykepenger utbetalt til en arbeidstaker som er unntatt fra bestemmelsen om arbeidsgiveransvar utgjør kun fem prosent av total kostnadene knyttet til AIDs skjemaer i denne målingen, eller drøye 1,5 millioner kroner. Skjemaet har, i likhet med de to andre overnevnte, kun en manuell innrapporteringsmåte. Til sammen utgjør de tre skjema knyttet til inntekts- og skatteopplysninger til folketrygden over 60 prosent av kostnadene knyttet til AIDs skjemaer i denne målingen.

7.8 Presentasjon av AIDs mest kostnadskrevende informasjonskrav

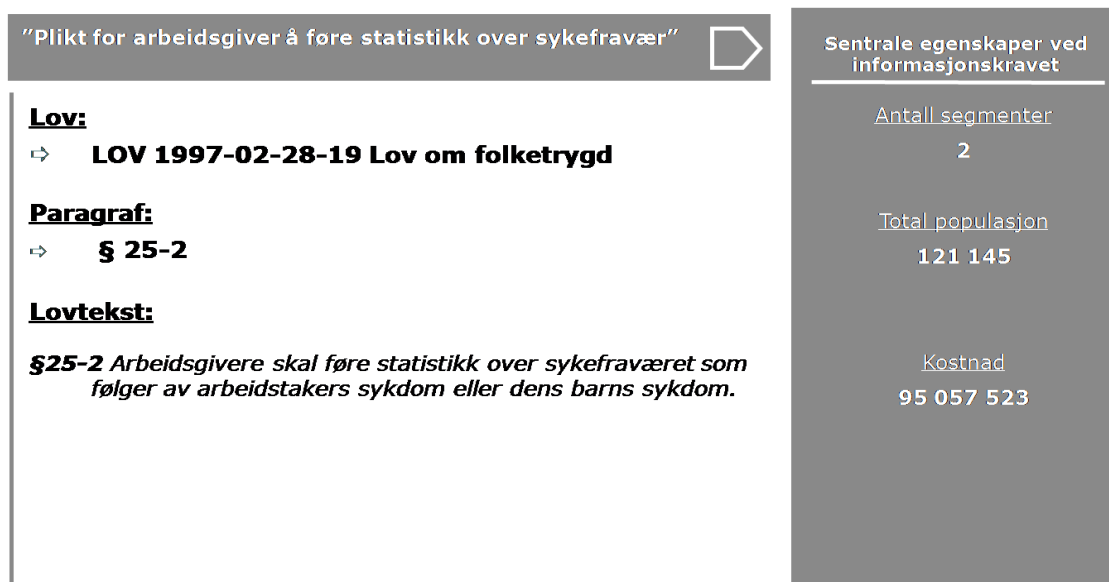
I dette avsnittet vil det mest kostnadskrevende informasjonskravet for AID i denne målingen bli presentert, samt tre krav knyttet til tre skjemaer fra folketrygden i forhold til sykepenger. Først vil det gis en kort presentasjon av informasjonskravene med fokus på administrative kostnader for de enkelte krav. Videre vil det bli gitt en beskrivelse av bedriftenes håndtering av informasjonskravene samlet sett. Til slutt vil det bli gitt en samlet oppsummerende analyse og forslag til eventuelle forenklingstiltak.

7.8.1 Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær

Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær er underlagt Folketrygdloven av LOV 1997-02-28-19. Lovens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Folketrygden skal videre bidra til utjev-

ning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer. Folketrygden har også til formål å bidra til med hjelp til selvhjelp med sikte på at den enkelte skal kunne forsørge seg selv og klare seg selv best mulig til daglig. Folketrygdloven gjelder forøvrig alle som er bosatt i Norge, da disse også er pliktige medlemmer.

Figur 7.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravet og opplysningenes opprinnelse er en såkalt C-regulering, dvs. et krav som helt og holdent følger av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er kartlagt i Folketrygdloven som er underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er også kartlagt seks andre informasjonskrav, og til sammen utgjør disse syv totalkostnadene til AID i denne målingen. "Plikt for arbeidsgiver å føre statistikk over sykefravær" utgjør til sammen over 95 millioner kroner, tilsvarende 76 prosent av de totale kartlagte kostnadene.

7.8.1.1 Administrative kostnader

Tabell 7.7: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	10	60
Opplysninger om sykefraværet	50	480
Totalt	60	540

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse eller bransje. Kravet gjelder for alle norske virksomheter med ansatte. Det er ikke tatt hensyn til de virksomheter som rapporterer statistikkene videre til for eksempel SSB, da dette ikke gjøres av alle.

Generelt føres fraværet av kontoransatte eller de som er ansvarlige for lønn. Som man ser ut i fra tabellen har makrovirksomheter den største andel av minutter. Men disse har også flere ansatte, samt større kostnader forbundet med etterlevelsen av dette kravet.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra NHDs foretaksstatistikk fra 2006. Den oppgir at det totalt i Norge i 2006 var 121 145 foretak med ansatte, og det er dette tallet som utgjør populasjonen.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten til å føre sykefraværet. I dette ligger det aktiviteter tilknyttet den tverrgående aktiviteten "håndtering av IK", dvs. aktiviteter forbundet med administrativ etterlevelse, som utgjør omtrent 10 % av kostnadene, mens det er selve føringen av sykefraværet som har den største kostnaden knyttet til seg. Generelt virker kostnaden ved første øyekast stor på et samfunnsnivå. Fordeler man derimot kostnaden per virksomhet, viser det seg at det ikke mye tid eller ressurser som kreves for å etterleve kravet.

I den følgende tabell vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Folketrygdloven, og gjennomsnittlig administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå.

Tabell 7.8: Administrative kostnader per segment

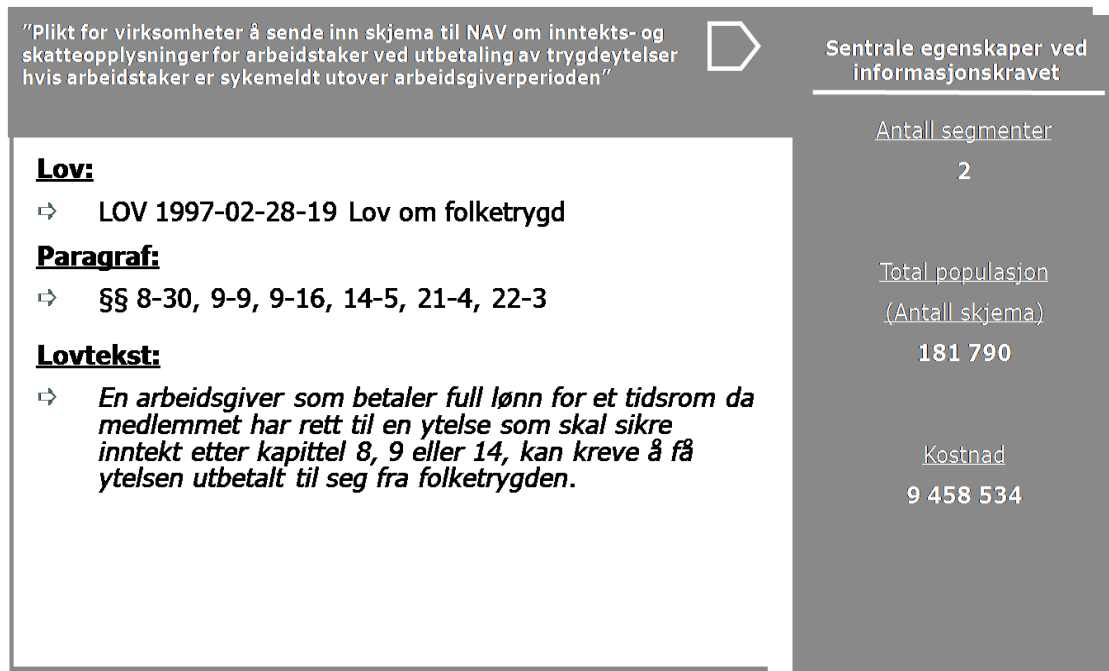
Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	121145	1	187	11,3	9 %	94
Opplysninger om sykefraværet	121145	1	187	83,7	67 %	691
Totalt	121145	1	187	95,0	76 %	785

- 7.8.2 Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV om inntekts- og skatteopplysninger for arbeidstaker ved utbetaling av trygdeytelser hvis arbeidstaker er sykemeldt utover arbeidsgiverperioden.

Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV om inntekts- og skatteopplysninger for arbeidstaker ved utbetaling av trygdeytelser hvis arbeidstaker er sykemeldt utover arbeidsgiverperioden er underlagt Folketrygdloven av LOV 1997-02-28-19. Lovens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Folketrygden skal videre bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer. Folketrygden har også til formål å bidra til med hjelp til selvhjelp med sikte på at den enkelte skal kunne forsørge seg selv og klare seg selv best mulig til daglig. Folketrygdloven gjelder forøvrig alle som er bosatt i Norge, da disse også er pliktige medlemmer.

Merk at for dette kravet og de to krav som følger etter denne beskrivelsen, kan det stilles et spørsmålstegn hva gjelder totalkostnaden. Slik målingen foreligger nå, kan kostnaden virke lavere enn hva som er antatt. Dette fordi det har vært svært utfordrende å finne riktig populasjon. Det som er utgangspunktet er tall oppgitt fra Oppgaveregisteret. Dette er da gjennomsnittstall, og det presiseres at antakeligvis vil totale antall innsendte skjema tilknyttet disse tre informasjonskrav være høyere, og tilsvarende for totale administrative kostnader. Det har ikke vært mulig å få oppgitt eksakt populasjon fra NAV.

Figur 7.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravet og opplysningenes opprinnelse er en såkalt C-regulering, dvs. et krav som helt og holdent følger av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er kartlagt i Folketrygdloven som er underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er også kartlagt seks andre informasjonskrav, og til sammen utgjør disse syv totalkostnadene til AID i denne målingen. "Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV om inntekts- og skatteopplysninger for arbeidstaker ved utbetaling av trygdeytelser hvis arbeidstaker er sykemeldt utover arbeidsgiverperioden" utgjør en kostnad på omtrent 9,5 millioner kroner, tilsvarende 8 prosent av totalkostnadene for AID i denne målingen.

7.8.2.1 Administrative kostnader

Tabell 7.9: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	2	2
Opplysninger om arbeidsforhold og lønn	5	5
Inntekts- og skatteopplysninger	4	4
Underskrift fra arbeidsgiver	2	2
Basisopplysninger om arbeidstaker	2	2
Totalt	15	15

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse eller bransje. Kravet gjelder for alle norske virksomheter med ansatte, hvor det oppstår sykdom og sykefravær blant arbeidstakere.

Generelt sendes skjema inn av kontoransatte eller de som er ansvarlig for lønn. Som man ser ut i fra tabellen er det en lik fordeling mellom mikro og makrovirksomheter når det gjelder antall minutter som brukes på skjemaet.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra oppgaveregisteret. Det som må bemerkes er at populasjonen over antall mottatte skjema hos NAV er nok noe lav i forhold til hva som er reelt. Dette fordi oppgaveregisteret ikke har eksakte tall, og at det ikke har vært mulig å få eksakte tall oppgitt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten til å fylle ut og sende inn skjemaet. I dette ligger det aktiviteter tilknyttet den tverrgående aktiviteten "håndtering av IK", samt til utfylling av skjemaet med de gitte opplysningene som kreves. Det man ser er at største delen av både tid og kostnader er knyttet til utfyllingen av skjemaet.

I den følgende tabell vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Folketrygdloven, og gjennomsnittlig administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå.

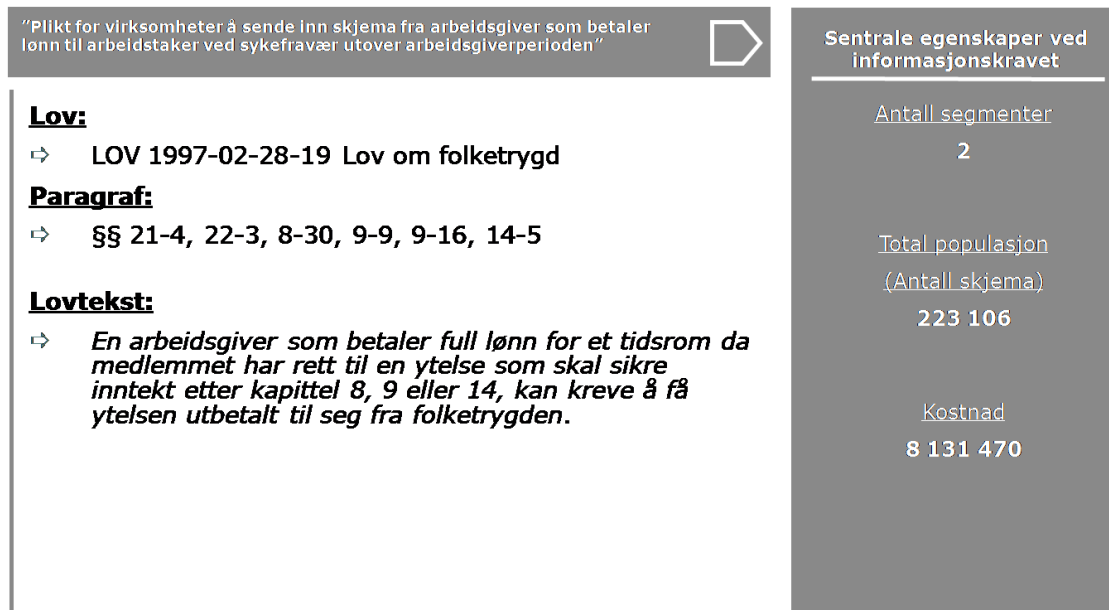
Tabell 7.10: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	181 790	1	187	1 325 128	1,06	7,29
Opplysninger om arbeidsforhold og lønn	181 790	1	187	3 024 864	2,42	16,64
Inntekts- og skatteopplysninger	181 790	1	187	2 458 286	1,97	13,52
Underskrift fra arbeidsgiver	181 790	1	187	1 325 128	1,06	7,29
Basisopplysninger om arbeidstaker	181 790	1	187	1 325 128	1,06	7,29
Totalt	181 790	1	187	9 458 534	7,57	52,03

7.8.3 Plikt for virksomhet å sende inn skjema fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperioden

Plikt for virksomheter å sende inn skjema fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperioden er underlagt Folketrygdloven av LOV 1997-02-28-19. Lovens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Folketrygden skal videre bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer. Folketrygden har også til formål å bidra til med hjelp til selvhjelp med sikte på at den enkelte skal kunne forsørge seg selv og klare seg selv best mulig til daglig. Folketrygdloven gjelder forøvrig alle som er bosatt i Norge, da disse også er pliktige medlemmer.

Figur 7.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravet og opplysningenes opprinnelse er en såkalt C-regulering, dvs. et krav som helt og holdent følger av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er kartlagt i Folketrygdloven som er underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er også kartlagt seks andre informasjonskrav, og til sammen utgjør disse syv totalkostnadene til AID i denne målingen. "Plikt for virksomheter å sende inn skjema fra arbeidsgiver som betaler lønn til arbeidstaker ved sykefravær utover arbeidsgiverperioden" utgjør en kostnad på drøye 8,1 millioner kroner, tilsvarende 7 prosent av totalkostnadene for AID i denne målingen.

7.8.3.1 Administrative kostnader

Tabell 7.11: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	2	2
Basisopplysninger om arbeidstaker	1	1
Opplysninger om arbeidsgiver	2	2
Opplysninger om arbeidsforholdet og lønn	5	5
Totalt	10	10

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse eller bransje. Kravet gjelder for alle norske virksomheter med ansatte, hvor det oppstår sykdom og sykefravær blant arbeidstakere.

Generelt sendes skjema inn av kontoransatte eller de som er ansvarlig for lønn. Som man ser ut i fra tabellen er det en lik fordeling mellom mikro og makrovirksomheter når det gjelder antall minutter som brukes på skjemaet.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra oppgaveregisteret. Det som må bemerkes er at populasjonen over antall mottatte skjema hos NAV er nok noe lav i forhold til hva som er reelt. Dette fordi oppgaveregisteret ikke har eksakte tall, og at det ikke har vært mulig å få eksakte tall oppgitt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten til å fylle ut og sende inn skjemaet. I dette ligger det aktiviteter tilknyttet den tverrgående aktiviteten "håndtering av IK", samt til utfylling av skjemaet med de gitte opplysningene som kreves. Det man ser er at største delen av både tid og kostnader er knyttet til utfyllingen av skjemaet.

I den følgende tabell vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Folketrygdloven, og gjennomsnittlig administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå.

Tabell 7.12: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	223 106	1	187	1 685 194	1,35	7,55
Basisopplysninger om arbeidstaker	223 106	1	187	989 847	0,79	4,44
Opplysninger om arbeidsgiver	223 106	1	187	1 685 194	1,34	7,55
Opplysninger om arbeidsforholdet og lønn	223 106	1	187	3 771 235	3,02	16,90
Totalt	223 106	1	187	8 131 470	6,50	36,45

7.8.4 Plikt for virksomhet å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar pga langvarig eller kronisk sykdom eller svangerskapsrelatert sykdom

Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar pga langvarig eller kronisk sykdom eller svangerskapsrelatert sykdom er underlagt Folketrygdloven av LOV 1997-02-28-19. Lovens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Folketrygden skal videre bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer. Folketrygden har også til formål å bidra til med hjelp til selvhjelp med sikte på at den enkelte skal kunne forsørge seg selv og klare seg selv best mulig til daglig. Folketrygdloven gjelder forøvrig alle som er bosatt i Norge, da disse også er pliktige medlemmer.

Figur 7.4: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

<p>”Plikt for virksomhet å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar pga langvarig eller kronisk sykdom eller svangerskapsrelatert sykdom”</p>	<p>Sentrale egenskaper ved informasjonskravet</p>
<p>Lov:</p> <p>⇒ LOV 1997-02-28-19 Lov om folketrygd</p> <p>Paragraf:</p> <p>⇒ §8-20, §8-21, §8-36, §23-6 a, §23-6 b</p> <p>Lovtekst:</p> <p>⇒ <i>Dersom en arbeidstaker har langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for særlig stort sykefravær, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepenger i arbeidsgiverperioden</i></p> <p>⇒ <i>Dersom en arbeidstaker er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepenger i arbeidsgiverperioden.</i></p>	<p>Antall segmenter 2</p> <p>Total populasjon (Antall skjema) 41 316</p> <p>Kostnad 1 505 832</p>

Informasjonskravet og opplysningenes opprinnelse er en såkalt C-regulering, dvs. et krav som helt og holdent følger av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er kartlagt i Folketrygdloven som er underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det er også kartlagt seks andre informasjonskrav, og til sammen utgjør disse syv totalkostnadene til AID i denne målingen. ”Plikt for virksomheter å sende inn skjema til NAV for refusjon av sykepenger utbetalt i arbeidsgiverperioden til en arbeidstaker som er unntatt fra arbeidsgiveransvar pga langvarig eller kronisk sykdom eller svangerskapsrelatert sykdom” utgjør en kostnad på drøye 1,5 millioner kroner, tilsvarende 1 prosent av total-kostnadene for AID i denne målingen.

7.8.4.1 Administrative kostnader

Tabell 7.13: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	2	2
Opplysninger om refusjonskrav	2	2
Basisopplysninger om arbeidstaker	3	3
Basisopplysninger om arbeidsgiver og underskrift	3	3
Totalt	10	10

Det er kun intern tid som brukes på denne plikten. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse eller bransje. Kravet gjelder for alle norske virksomheter med ansatte, hvor det oppstår sykdom og sykefravær blant arbeidstakere, da knyttet til langvarige kroniske sykdommer eller svangerskapsrelatert sykdom.

Generelt sendes skjema inn av kontoransatte eller de som er ansvarlig for lønn. Som man ser ut i fra tabellen er det en lik fordeling mellom mikro og makrovirksomheter når det gjelder antall minutter som brukes på skjemaet.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra oppgaveregisteret. Det som må bemerkes er at populasjonen over antall mottatte skjema hos NAV er nok noe lav i forhold til hva som er reelt. Dette fordi oppgaveregisteret ikke har eksakte tall, og at det ikke har vært mulig å få eksakte tall oppgitt fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten til å fylle ut og sende inn skjemaet. I dette ligger det aktiviteter tilknyttet den tverrgående aktiviteten "håndtering av IK", samt til utfylling av skjemaet med de gitte opplysningene som kreves. Det man ser er at største delen av både tid og kostnader er knyttet til utfyllingen av skjemaet.

I den følgende tabell vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Folketrygdloven, og gjennomsnittlig administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå.

Tabell 7.14: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	41 316	1	187	312 074	0,25	7,55
Opplysninger om refusjonskrav	41 316	1	187	312 074	0,25	7,55
Basisopplysninger om arbeidstaker	41 316	1	187	440 842	0,35	10,67
Basisopplysninger om arbeidsgiver og underskrift	41 316	1	187	440 842	0,35	10,67
Totalt	41 316	1	187	1 505 832	1,20	36,45

7.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravene

Informasjonskravene berører i alle bedrifter som sysselsetter arbeidstakere i Norge, og bedrifter som omfattes av de ulike kravene har stort sett samme arbeidsprosess. Arbeidsprosessene som inngår i etterlevelsen av de fire plikter, som er beskrevet er som følger:

- Det har kommet frem i intervjuene at å føre fortegnelser og opplysninger over sykefraværet innebærer en svært enkel prosess for de fleste virksomheter. Generelt kan man si at de fleste virksomheter fører dette fortløpende, særlig i små og mellomstore virksomheter. For virksomheter som benytter seg av eget dataprogram til å registrere timer, skjer dette av de ansatte selv. Virksomheten har da kun en kontrollfunksjon i forbindelse med utbetaling av lønn.
- Som regel føres sykefraværet kun inn i et vanlig excel-ark av den er ansvarlige person, mens virksomheter som for eksempel har egne lønns- og økonomisystem, kan føre noe i disse systemene også.
- Tiden er estimert ut i fra hvor lang tid en normal effektiv bedrift vil bruke på å føre dette. For små virksomheter er det forventet at totaltiden på årsbasis er 60 min, tilsvarende fem minutter per måned. For virksomheter på makronivå er totaltiden estimert til 540 min per år, eller 45 minutter per måned.

- Det er ikke tatt hensyn til den tiden virksomhetene bruker i ettertid av føring av sykefraværet, det være seg interne møter eller systematisk arbeid med sykefravær, da dette faller inn under det systematiske HMS-arbeidet virksomheter gjør.
- Prosessen med å føre sykefravær er tett sammenknyttet med de tre andre informasjonskrav som er beskrevet. Ved lengre tids sykefravær og ved utbetaling av sykepenger skal arbeidsgiver sende inn de ulike skjema inn til det lokale NAV kontoret. I intervjuene blir det oppgitt at skjemaene oppfattes som enkle og ikke noe særlig belastende, og at virksomhetene opplever dette som nødvendig for at arbeidstakers rettigheter skal bli ivaretatt i forhold til folketrygden og sykepenger.
- Skjemaene fylles ut manuelt, det vil si de printes ut fra NAV sine hjemmesider og sendes inn manuelt i posten.
- Tiden til de tre ulike skjemaene er estimert ut i fra hvor lang tid en normal effektiv bedrift vil bruke på å fylle ut de ulike skjemaene. For små virksomheter og store virksomheter er det estimert og antatt at man bruker like lang tid per skjema som fylles ut.

7.10 Oppsummerende analyse

Det er ikke gitt en spesifikk standard på hvordan føringen av selve sykefraværet skal gjøres. Det er derfor viktig å understreke at de prosessene vi har lagt til grunn ikke er en fasit på hvordan det blir gjort eller skal gjøres. Det er til en viss grad sprik i arbeidsprosessene bedriftene imellom, men som nevnt tidligere tar SKM-metoden utgangspunkt i den normalt effektive bedrift. Gjennom våre erfaringer fra intervjuene har de nevnte arbeidsprosessene fremstått som den måten man effektivt kan etterleve kravet om å føre statistikk over sykefraværet.

Det legges i intervjuene vekt på at det å oppfylle kravet om å føre sykefravær er en svært enkel operasjon som er lite tidkrevende. Der kostnaden for bedriften ligger, er i det arbeidet som oppstår i ettertid, når man gjennomgår sykefraværet internt i virksomheten. Spesielt for store virksomheter, med mange ansatte og høyt sykefravær, arbeides det systematisk for å få ned sykefraværet. Dette inngår ofte som en del av det interne, systematiske HMS- arbeidet.

Videre kommer det frem i intervjuene at de ulike skjema som knytter seg til folketrygden er enkle oppgaver og krav å gjennomføre. Skjemaene oppfattes ikke som vanskelige eller særlig belastende, og det nevnes at har man fylt ut et skjema en gang er det enklere den neste gangen. Videre er det viktig at skjema blir korrekt utfylt og innsendt innen de frister som gjelder, da særlig med tanke på utbetaling av sykepenger til arbeidstaker.

For mikrobedrifter spesielt, henger det å føre sykefravær tett sammen med utbetaling av lønn, og dermed er det ikke sikkert at det blir fulgt opp. Videre kan det presiseres at de virksomheter som rapporterer om sykefravær til SSB, gjør dette grundigere enn virksomheter som ikke rapporterer denne statistikken.

Etterlevelsen av de ulike informasjonskravene oppleves ikke som en byrde, men heller en nødvendighet. Spesielt er dette inntrykket for virksomheter med mange ansatte og med et høyt sykefravær, og som ønsker en kontroll i forhold til utbetaling av sykepenger.

7.11 Forenklingstiltak

Som nevnt, er inntrykket fra intervjuene at dette informasjonskravet om føring av sykefravær ikke blir opplevd som en tidkrevende byrde, men heller som et absolutt nødvendig tiltak. Spesielt siden det på nasjonalt nivå er et særlig fokus på å få ned sykefraværet.

Derfor er det heller ikke fremmet noen forenklingstiltak for dette informasjonskravet. Selv om lovverket og dette informasjonskravet på mange måter er generelt, oppleves det som

positivt, og virksomhetene selv har egne innarbeidete rutiner for å føre statistikken som kreves.

Når det gjelder de tre skjemaene og kravene knyttet til disse er oppfatning av skjemaene at de er enkle, og at de er lett tilgjengelige på nettsiden til NAV. Men det legges vekt på at man med fordel kunne gjort prosessen enklere ved at skjemaene burde kunne sendes inn elektronisk, da for eksempel via Altinn. Dette fordi skjemaene er knyttet opp mot virksomhetene som alle har organisasjonsnummer, og hvor en svært stor andel allerede benytter Altinn til annen rapportering. I intervjuene legges det vekt på at det vil bli mer effektivt, og samtidig enklere å rette opp i innsendte skjema om det kommer tilbakemelding om de er feilutfylt for eksempel. De som ble intervjuet trakk også frem at de ville tro en behandlingsprosess også ville bli enklere.

8. Totale administrative kostnader for Landbruks- og matdepartementet

I dette kapitlet presenteres de samlede kostnader for Landbruks- og matdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil nå bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt departementets regelverk.

I denne målingen er det kartlagt fire forskrifter med 19 tilhørende informasjonskrav og 66 opplysninger til sammen.

Tabell 8.1: Resultattabell LMD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
LMD	172,623	380,729	45	553,352

Tabellen over viser at regelverket kartlagt under Landbruks- og matdepartementet i denne målingen samlet pålegger bedrifter administrative kostnader på ca. 172,623 millioner kroner årlig.

Kostnaden utpeker seg som en stor kostnad, men mye av dette kan forklares med en stor populasjon som deler av lovverket retter seg mot.

Den nye totalkostnaden, inkludert denne målingen av regelverk som ikke tidligere er målt utgjør 553,352 millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på 45 prosent.

8.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Landbruks- og matdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 8.2: Kostnadskrevende forskrift/lov

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Forskrift om plantevernmidler	171,541	99	0	0	100
Forskrift om hygiene og kontroll mv. ved produksjon og omsetning av viltkjøtt	0,645	0	100	0	0

Forskrift om velferd for dyr ved ervervsmessig omsetning.	0,389	0	0	0	100
Forskrift om bekjempelse av dyresjukdommer	0,048	0	100	0	0
Totalt	172,623	100	0	0	100

De totale administrative kostnadene på Landbruks- og matdepartementets område i denne målingen beløper seg til 172,623 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på LMDs område i denne målingen.

Videre ser man at fordelingen av kostnadene mellom forskriftene er svært ulike, hvor nesten 100 prosent av de totale kostnader er tillagt forskrift om plantevernmidler.

De tre andre forskriftene har en total kostnad på omtrent en million kroner fordelt mellom seg.

Som det fremgår av tabellen kan 100 prosent av total kostnadene henføres til C-regulering, som er informasjonskrav fullt ut en følge av norske lovbestemmelser. To av forskriftene har opplysninger som kan henføres til A-regulering, det vil si informasjonskrav som følger av internasjonale regler og forpliktelser, men dette utgjør en liten andel av de totale kostnader.

8.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Landbruks- og matdepartementet. Til sammen utgjør dette 19 informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på LMDs område i denne målingen. I dette avsnittet vil de 10 mest kostnadskrevende krav bli presentert.

Tabell 8.3: Kostnadskrevende informasjonskrav

Fagmyndighet	Informasjonskrav	Adm. Kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
				A	B	C
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal	171,13	99,1	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for ansvarlig for virksomhet plikter å bistå ved tilsyn ved viltkjøttkontroll	0,642	0,4	100	0	0
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomhet å føre fortegnelse over virksomhet og hvilke dyr som selges.	0,381	0,2	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomheter å søke om fornyet godkjenning av plantevernmidler	0,224	0,1	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomheter å søke om tillatelse om å få bruke preparat off-label	0,099	0,1	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomheter å søke om godkjenning av plantevernmidler av Mattilsynet	0,086	0	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for dyreholder å bistå ved tilsyn fra Mattilsynet	0,043	0	100	0	0
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomhet å inneha tillatelse om ervervsmessig omsetning av dyr	0,005	0	0	0	100
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomhet som transporterer viltkjøtt å ha dokumentasjon av handelsdokument/hygienesertifikat	0,003	0	100	0	0
LMD/Mattilsynet	Plikt for virksomhet å inneha godkjenning av lokaler tilknyttet ervervsmessig omsetning av dyr	0,003	0	0	0	100
Topp-10 i alt		172,617	100	0	0	100

Som man kan lese ut i fra tabellen er det mest kostnadskrevende informasjonskravet **plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal**. Totalt er kostnaden på 171 millioner kroner. Dette er en svært høy kostnad, men det er videre en stor populasjon som må etterleve dette kravet fra myndighetene. Spesielt retter det seg mot særlig virksomheter innenfor jordbruk, planteskoler og store gartnerier.

De resterende 9 krav av topp-10 informasjonskravene deler totalt 1 prosent av den totale kostnaden samlet sett. Det kravet med den nest største kostnaden er **plikt for virksomheter å bistå ved tilsyn av viltkjøtt**. Dette har en total kostnad på ca. 0,6 millioner kroner pr år. Kravet retter seg særlig mot behandlingsanlegg for viltkjøtt, og er i så måte også konsentrert til kun en kort periode pr år da det er jakt på vilt.

Plikt for virksomhet å føre fortegnelse over virksomhet og hvilke dyr som selges, retter seg mot spesielt dyreforhandlere og dyrebutikker. Dette utgjør ikke er særlig stor populasjon, og dermed medfører en reell kostnad pr virksomhet pr år. Til sammen koster dette kravet privat næringsliv ca. 0,381 millioner kroner.

De tre neste informasjonskrav retter seg mot importører og forhandlere av plantevernmidler. Det første angår **virksomheter som importerer plantevernmidler om å søke om fornyet godkjenning av plantevernmidler** hvert femte år. Kostnaden er basert på antall søknader om en slik godkjenning, og utgjør totalt ca. 0,224 millioner kroner. Det neste kravet retter seg mot plantevernmidler og **søknad om bruk av plantevernmidler off-label**. Igjen er populasjonen basert på antall hendelser, søknader i 2006. Kostnaden fordeles seg på en populasjon på 23 søknader, med en kostnad på totalt 0,099 millioner kroner. Det tredje informasjonskravet tilknyttet forskrift om plantevernmidler, **plikt for virksomhet å søke om godkjenning av plantevernmidler**. Igjen har dette informasjonskravet en populasjon basert på hendelser, søknader om godkjenning av plantevernmidler. Totalt utgjør dette en kostnad på ca. 0,08 millioner kroner.

Plikt for dyreholder å bistå ved tilsyn fra Mattilsynet retter seg mot de som holder dyr og hvor det er mistanke om sykdommer. Kostnaden er basert på antall gjennomførte tilsyn årlig. Totalt utgjør dette en kostnad på 0,043 millioner kroner.

De tre siste informasjonskrav som utgjør topp-10 av kostnadskrevene informasjonskrav har til sammen en kostnad på omkring 0,011 millioner kroner. To av kravene henger tett sammen, da det ene forutsetter det andre. **Virksomheter som skal drive med omsetning av dyr må ha en tillatelse til å drive omsetning av dyr**, samt **godkjente lokaler hvor omsetning av dyrene kan finne sted**. Til sammen utgjør dette en kostnad på omtrent 0,008 millioner kroner. Det siste kravet som nevnes her er plikt for virksomhet som transporterer viltkjøtt å ha dokumentasjon av handelsdokument/hygienesertifikat. I dette ligger det oppbevaring av dokumentasjon og innebærer en kostnad på 0,003 millioner kroner årlig.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

8.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder. For en mer utdypende analyse, henvises det til kapittel 6.

De totale administrative kostnader for denne målingen fordeler seg på ni ulike kostnadsparametre. Interne kostnader utgjør neste 100 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Dette betyr at de informasjonskravene har en relativt lav andel av andre typer kostnader, noe som man ser da andre anskaffelser kun har en kostnad på totalt 0,451 millioner kroner.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av LMD i denne målingen viser at rapportering til myndighetene utgjør kun en svært lav kostnad, mens den største kostnaden ligger i dokumentasjonskravet på hele 171 millioner kroner. Driverne i denne sammenheng er kravene knyttet til spesielt føring av sprøytejournal krever oppbevaring av dokumentasjon.

I kartleggingen av administrative kostnader anses også søknad om ulike typer tillatelser og offentlig støtte som informasjonskrav. I dette tilfellet ligger den en kostnad knyttet til

søknad om tillatelse, og som medfører en intern kostnad for de virksomheter det gjelder på totalt 0,4 millioner kroner.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er håndtering av IK, dvs. aktiviteter knyttet til en administrativ gjennomføring av informasjonskravet. Dette er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet, og koster virksomhetene totalt 172,172 millioner kroner. De andre kostnadene fordeler seg på tre andre opplysningstyper. Grunndata er opplysninger om den berørte enhet som f. eks. kontaktinformasjon, organisasjonsnummer, selskapsform osv. Dette er ofte opplysninger som ikke er direkte relevant i forhold til informasjonskravets formål, men som brukes til å korrekt identifisere enheten. De to andre opplysningene drift og produksjon utgjør til sammen 0,030 millioner kroner av den totale kostnaden. Dette reflekterer den kostnaden som medgår til rapportering av opplysninger om bedriftens drift og produksjon av varer og tjenester.

8.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Tabell 8.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)
Mikro (0-4 ansatte)	126,594	73
Makro (5 – mer)	46,029	27
Totalt	172,623	100

Norsk næringsliv besto per 1.1.2006 av 315 241 foretak. Av disse er omtrent to tredjedeler små foretak med eier som eneste sysselsatte. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Som det fremgår av tabellen over ligger de største kostnadene hos mikrosegmentet samlet sett, men det er likevel på makronivå at de største kostnadene blir påført pr virksomhet. Dette fordi de har totalt 27 prosent, eller ca. 46 million kroner av de totale administrative kostnadene, selv om de kun utgjør 15 prosent av alle virksomheter på samfunnsnivå. En videre forklaring er at mye av regelverket og informasjonskravene i denne målingen retter seg kun mot virksomheter på det såkalte makronivået med fem ansatte eller mer.

8.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Tabell 8.5: Intern bruk av opplysningskrav

Bruk av opplysninger internt	Antall Informasjonskrav	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering		
				A (%)	B (%)	C (%)
I liten grad	40	172,155	100	0	0	100
I middels grad	5	0,468	0	0	0	100
I stor grad	0	0	0	0	0	0
totalt	45	172,623	100	0	0	100

I forhold til bruk av opplysninger internt i virksomheten ser man en fordeling mellom opplysninger som brukes i liten grad, og opplysninger som brukes i middels grad, og den er markant. Opplysninger som benyttes internt i virksomheten i liten grad utgjør så å si 100 prosent av kostnadene. Dette kan forklares med at de opplysninger og informasjonskrav er knyttet til såkalte "hendelser", der informasjonen kun brukes for å etterleve regelverket.

De opplysninger som knytter seg til bruk internt i virksomheten i middels grad, utgjør kun en kostnad på 0,468 millioner kroner, og er de som hører til de virksomheter som blant annet fører fortegnelse over omsetning av dyr.

8.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnader fordeler seg ut over åtte ulike standardaktiviteter. Den største aktiviteten som utpeker seg er den som kalles tekstbeskrivelse, og er den aktiviteten virksomheter bruket mest intern tid på å etterlever. Dette kan forklares med at de fleste av kravene kartlagt i denne målingen er dokumentasjons- og såkalte søknadskrav, og dermed er det en del tekstbeskrivelse som inngår i etterlevelsen av dem.

Fremhenting av informasjon og kopiering, distribusjon og arkivering utgjør til sammen 35 prosent av den totale byrden. Dette reflekterer intern tid i bedriftene som er medgått til å hente frem informasjon som er påkrevd samt det at man bruker intern tid på kopiering og oppbevaring av dokumentasjon som er nødvendige for at offentlig myndighet skal akseptere at kravet er oppfylt.

Videre konstaterer vi at tid medgått til bergning, innberette/innsende informasjon, kontroll, avregning/utbetaling samt kontroll fra myndighetene utgjør omtrent 11 prosent av totalen eller ca. 19,3 millioner kroner hvert år. For bedriftene er dette tid som typisk går med til å bergene tall og verdier, kontroll av informasjon og dokumentasjon, innbetaling av f eks gebyr, inspeksjon fra myndigheter samt sende brev og pakker som en følge av offentlige informasjonskrav.

8.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Tabell 8.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Forvaltningsmyndighet	Skjemanavn	Adm. kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	Innrapporteringsmåter (Andel av adm. kost %)			
				Man.	Elekt 1	Elekt 2	Elekt 3
LMD	Søknad om godkjenning av plantevernmidler m.v	0,311	76	100	0	0	0
LMD	Søknad om off-label anvendelse på plantevernmidler	0,099	24	100	0	0	0
LMD	Søknad om løyve for handel med plantevernmidler	0,001	0	100	0	0	0
LMD	Søknad om autorisasjon av behandlingsanlegg for vilt	0	0	100	0	0	0
Totalt		0,411	0	100	0	0	0

Som det fremgår av tabellen er det fire skjemaer tilknyttet LMD i denne målingen. Alle skjemaene er såkalte manuelle, det vil si de har både en manuell utfylling og innsendelse. Søknad om godkjenning av plantevernmidler er det skjema med størst kostnad, det utgjør totalt 76 prosent. Forklaringen ligger i det at det er et omfattende skjema med svært mye dokumentasjonskrav som krever mye intern tidsbruk for at etterlevelsen oppfyller kravene fra myndighetene. Videre ser vi ut i fra tabellen at skjema om søknad om off-label anvendelse på plantevernmidler utgjør de resterende 24 prosent av kostnadene. Igjen er dette et skjema hvor det er helt klart et skjema som virksomheter bruker mye intern tid på, da det er relativt få søknader om dette pr år.

De to neste skjemaene på listen har kun en minimal kostnad. Søknad om løyve for handel med plantevernmidler utgjør kun 0,001 millioner kroner årlig, og kan forklares med to variabler. Det ene er at skjemaet er svært enkelt å fylle ut. Det andre er at det er et fåtall av slike søknader pr år til Mattilsynet.

Det siste skjema har null i kostnad. Søknad om autorisasjon av behandlingsanlegg for vilt er et relativt omfattende skjema/søknad som må fylles ut, men kostnaden blir svært liten på samfunnsnivå da det pr år ikke er mer enn 1-3 slike søknader.

8.8 Presentasjon av LMDs mest kostnadskrevende informasjonskrav

I dette avsnittet vil det mest kostnadskrevende informasjonskrav for LMD i denne målingen bli presentert. Først vil det gis en kort presentasjon av informasjonskravet med fokus på de administrative kostnader for informasjonskravet. Videre vil det bli gitt en beskrivelse av bedriftenes håndtering av informasjonskravet. Til slutt vil det bli gitt en samlet oppsummerende analyse og eventuelle forenklingstiltak.

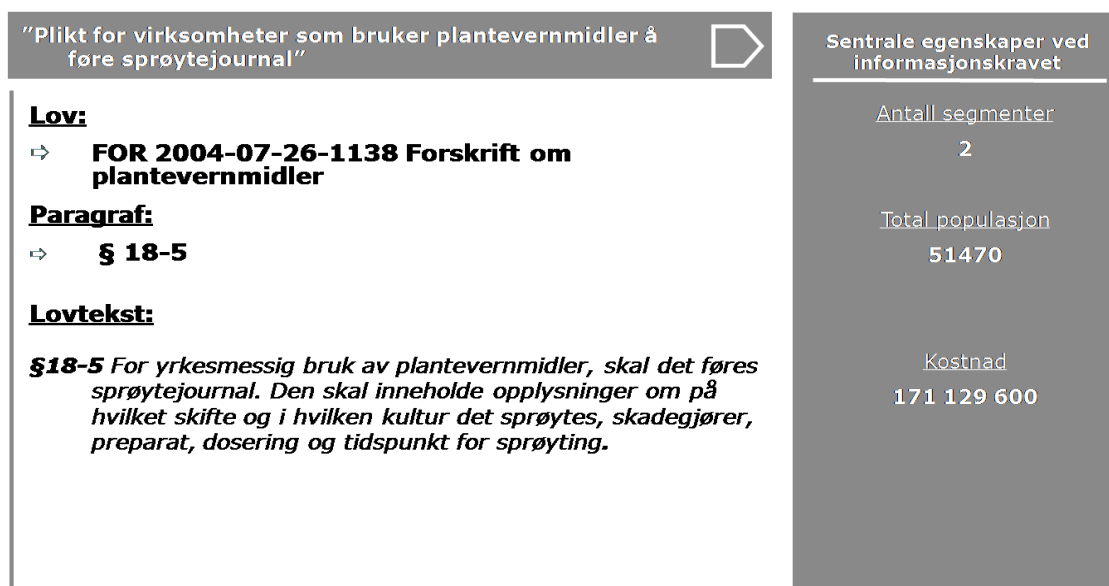
8.8.1 Plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal

Plikt for virksomheter som bruker plantevernmidler å føre sprøytejournal er underlagt forskrift om plantevernmidler av FOR 2004-07-26-1138.

Forskriftens formål er å sikre en trygghet ved bruk av plantevernmidler i Norge, samt sikre en trygg prosess for godkjenning av preparater og bruksområder for preparatene. Plantevernmidler omfatter både kjemiske stoffer og biologiske metoder for å bekjempe skadegjørere som insekter og ugress, eller for å regulere veksten. Forskriften er ment til å sikre dette gjennom fokus på bruken og risikoen ved og av plantevernmidler.

Forskriften gjelder for alle som benyttet plantevernmidler i sin virksomhet, samt forhandlere, importører og tilvirkere av plantevernmidler.

Figur 8.1 Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en C-regulering, og helt og holdent et krav som er en følge av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i forskrift om plantevernmidler som er tilhørende Landbruks- og matdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt 18 andre informasjonskrav, som til sammen utgjør total kostnaden LMD i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør 99 prosent av total kostnadene på drøye 171 millioner kroner.

8.8.1.1 Administrative kostnader

Tabell 8.7: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	100	300
Opplysninger om preparat	800	1500
Totalt	900	1800

Det er kun internt tid som brukes på denne plikten. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse. Kravet gjelder for alle de som benytter seg av og bruker plantevernmidler i sin virksomhet.

Generelt føres sprøytejournalen av den som bruker preparatet, det være seg bonden selv, gartneren eller den ansvarlige. Som man ser ut i fra tabellen er det estimert at makrovirksomheter bruker dobbelt så lang tid på dette arbeidet. Dette henger sammen med at de benytter seg av flere preparat og ofte gjennom hele året, og videre har de også en større andel av kostnadene.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra SSB, og utgangspunktet er antall jordbruksbedrifter i Norge. Det må knyttes noe usikkerhet til denne populasjonen, da man ikke har oversikt over hvor mange som faktisk benytter seg av plantevernmidler eller som fører sprøytejournal da det ikke blir ført tilsyn med dette.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten til å føre en sprøytejournal. I dette ligger det størst kostnad forbundet med å føre inn opplysninger om preparatet som er brukt og all nødvendig informasjon knyttet til dette.

Generelt kan man si at kostnaden svært stor på et samfunnsnivå, men fordeler man kostnaden per virksomhet er det den relativt lav. Men som nevnt tidligere knyttes det noe usikkerhet til populasjonen da det ikke finnes oversikt over hvor mange som faktisk bruker plantevernmidler.

I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for Forskrift om plantervernmidler og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt.

Tabell 8.8: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	51200	1	192	21,5	12 %	420
Opplysninger om preparat	51200	1	192	149,5	87 %	2920
totalt	51200	1	192	171	99 %	3340

8.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravet

Informasjonskravet berører i all hovedsak alle bedrifter som arbeider innenfor jordbruk.

Bedrifter som omfattes av denne meldeplikten har stort sett samme arbeidsprosess, Arbeidsprosessene som inngår i etterlevelsen av plikten er som følger:

- Føringsen av en sprøytejournal gjøres stort sett før bruk, men dette varierer. Det er også forskjeller i hvordan de ulike virksomheter gjør dette. Flere og flere tar i bruk egen program som installeres på pc, og dermed fører det direkte inn der. Andre igjen gjør dette for hånd. Det er ikke fremkommet informasjon gjennom intervjuene hva som er mest "vanlig", men arbeidsmengden og tiden det tar anses som lik. De som fører dette elektronisk i stede for manuelt har i så måte en enklere lagringsprosess, og også en enklere prosess når de skal finne tilbake til tidligere data og informasjon.
- De virksomheter som fører sprøytejournal opplever dette ikke som særlig belastende, men det er klart det er variasjoner avhengig av størrelse på virksomhet og hvor ofte det sprøytes. Plikten sier at det skal føres fortegnelse ved hvert bruk.

- Sprøytejournalen skal inneholde opplysninger om preparatet som benyttes. Dette innebærer navn på preparat, blanding, mengde, men også på hva et brukes, når og hvor. For den som bruker dette aktivt og dyrker det samme år etter år, har det en gevinst i at man da kan gå tilbake å se hva som er blitt gjort og ikke gjort, hvis det har vært vellykket i forhold til avlingen.

8.10 Oppsummerende analyse

Det er ikke gitt en spesifikk standard på hvordan en sprøytejournal skal sees ut, men det er tydeliggjort hva den skal inneholde. Det er viktig å understreke at de prosessene vi har lagt inn ikke er en fasit på hvordan det skal gjøres, og det er til en viss grad sprik i arbeidsprosessene bedriftene imellom, men som nevnt tidligere tar SKM-metoden utgangspunkt i den normalt effektive bedrift, og gjennom våre erfaringer fra intervjuene har disse arbeidsprosessene fremstått som den måten man effektivt etterlever hensikten med å føre en sprøytejournal.

Det som ikke kommer frem gitt av lovverket, er at mange kjøpere av de produkter som dyrkes, krever at sprøytejournalen dokumenteres ved kjøp og salg, da det er i kjøperens interesse å vite hva som er blitt gjort, samt at ikke produktene er giftige for eksempel.

Det legges videre vekt på at det må knyttes noe usikkerhet til populasjonen, da man ikke har oversikt over hvor mange virksomheter som faktisk bruker plantevernmidler.

I de intervju som er gjennomført med virksomheter som bruker plantevernmidler aktivt vektlegges dette at det er en del av innarbeidete arbeidsprosesser, og som aktivt benyttes internt i virksomheten. På den måten oppleves det ikke som en byrde, men noe man ville gjort, selv om det ikke var et krav i lovverket. Mange virksomheter er videre tilknyttet såkalte planteringer og andre foreninger hvor det samarbeides om preparat og bruken av dette i forhold til hva som dyrkes, og på den måten benyttes de fortegnelser som virksomhetene gjør i dette arbeidet også.

8.11 Forenklingstiltak

I de gjennomførte intervju med de som bruker plantevernmidler blir som sagt dette informasjonskravet ikke opplevd som en direkte byrde, men det er klart knyttet noe tid og ressurser for å etterleve det. Det som vektlegges er at det har en interesse og nytte internt i virksomheten som gjør at dette etterleves.

Videre er det heller ikke fremmet noen forenklingstiltak. Selv om lovverket og dette informasjonskravet på mange måter er generelt, oppleves det som positivt, og virksomhetene selv har egne innarbeidete rutiner for å føre journalen som kreves.

9. Totale administrative kostnader for Nærings- og handelsdepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Nærings- og handelsdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil nå bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt departementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt en lov og fire forskrifter med 17 tilhørende informasjonskrav og 68 opplysninger til sammen.

Tabell 9.1: Resultattabell NHD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
NHD	316,168	1422	22	1738

Tabellen over viser at regelverket kartlagt under Nærings- og handelsdepartementet i denne målingen samlet pålegger bedrifter administrative kostnader på drøye 316 millioner kroner årlig.

Kostnaden utpeker seg som en stor kostnad på samfunnsnivå, men mye av den kan ikke forklares med en stor populasjon, da svært mye av regelverket retter seg mot spesifikke og mindre populasjoner.

Ny totalkostnad for NHD utgjør nå 1738 millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på 22 prosent fra tidligere basismåling, og reflekterer nå de totale administrative kostnader som norske virksomheter har.

9.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Nærings- og handelsdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 9.2: Kostnadskrevende forskrift/lov

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.	315,44	99,8	84	0	16
Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven).	0,428	0,1	0	0	100
Forskrift om risikoanalyse for roro passasjerskip i innenriks fart.	0,282	0,1	0	0	100
Forskrift om sikker lastning og lossing av bulkskip.	0,018	0	0	100	0
Forskrift om vakthold på passasjer- og lasteskip	0	0	0	0	0

De totale administrative kostnadene på Nærings- og handelsdepartementets område i denne målingen beløper seg til drøye 316 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på NHDs område i denne målingen.

Videre ser man at fordelingen av kostnadene mellom forskriftene er svært ulike, hvor nesten 100 prosent av de totale kostnader er tillagt forskrift om innretning og føring av dagbøker på skip og flyttbare innretninger.

De tre andre forskriftene og den ene loven har en totalkostnad på omtrent 0,7 millioner kroner fordelt mellom seg.

Som det fremgår av tabellen kan 84 prosent av opplysningene henføres til A-regulering, som er informasjonskrav som fullt ut følger av internasjonalt regelverk og forpliktelser. De resterende 16 prosent av opplysningene henføres til C-regulering, som er informasjonskrav fullt ut en følge av norske lovbestemmelser.

9.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de 10 mest kostnadskrevende informasjonskravene under Nærings- og handelsdepartementet. Til sammen er det kartlagt 17 informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på NHDs område i denne målingen.

Tabell 9.3: Kostnadskrevende informasjonskrav

Fagmyndighet	Informasjonskrav	Adm. Kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
				A	B	C
NHD	Plikt for vakthavende navigatør å føre dokumentasjon i dekkdagbok	120,619	38	100	0	0
NHD	Plikt for ansvarlig offiser å føre dokumentasjon i oljedagbok	48,727	15	100	0	0
NHD	Plikt for maskinsjef å føre dokumentasjon i maskindagbok	48,626	15	0	0	100
NHD	Plikt for skip å føre dokumentasjon i søppeldagbok	48,106	15	100	0	0
NHD	Plikt for alle sertifikatpliktig fartøy å føre dokumentasjon i radiodagbok	30,559	10	100	0	0
NHD	Plikt for skip å føre lastedagbok med dokumentasjon om skipet fører skadelige flytende stoffer i bulk	17,898	6	100	0	0
NHD	Plikt for skipets fører å bistå ved tilsyn ved kontroll av dagbøker	0,739	0	0	0	100
NHD	Plikt for bevillingshaver å melde fra til kommunen om endringer ved serveringsstedet	0,225	0	0	0	100
NHD	Plikt for virksomhet å søke kommunen om serveringsbevilgning for drift av serveringssted	0,203	0	0	0	100
NHD	Plikt for skip å oppbevare dagbøker ombord	0,164	0	0	0	100
Topp-10 i alt		315,867	100	84	0	16

Åtte av de 10 mest kostnadskrevende informasjonskrav kartlagt i denne målingen av NHDs regelverk knytter seg til informasjonskrav om **føring av ulike dagbøker om bord i norske skip**. Totalt utgjør disse åtte informasjonskravene nesten en total kostnad på 100 prosent av den samlede summen på 316 millioner kroner. Den som klart skiller seg ut og står for nesten 40 prosent av kostnadene er føring av dekkdagbok. De andre informa-

sjonskrav som angår føring av ulike dagbøker står for de resterende 60 prosent av kostnadene. Det som kan generelt nevnes er at kostnaden er forholdsvis stor, da dette i utgangspunktet dreier seg om små populasjoner hva regelverket angår.

De to resterende informasjonskravene kommer fra serveringsloven. De har begge en kostnad på til sammen 0,4 millioner kroner, og er knyttet til **søknader om drift av serveringssted og melding om endringer ved serveringssted**. I motsetning til de ovenfor nevnte krav retter disse to informasjonspliktene seg mot en mye større populasjon, og i så måte en mindre kostnad pr virksomhet.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

9.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder. For en mer utdypende analyse, henvises det til kapittel 6.

I kartleggingen av administrative kostnader benyttes tre ulike kostnadsparametere for å beregne den totale kostnaden som oppstår som følge av et lovfestet informasjonskrav. Kostnadstypene består av internt tidsforbruk i den berørte bedrift, kostnader ved ekstern bistand og andre fysiske anskaffelser. Kartleggingen av administrative kostnader under NHD viser at interne kostnader utgjør 99 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Videre betyr dette at informasjonskravene ikke medfører virksomhetene en særlig stor andel av eksterne anskaffelser. Den kostnaden utgjør kun 1 prosent av totalen på 316 millioner kroner. Type anskaffelse det i dette tilfelle dreier seg om er innkjøp av dagbøker til skipene.

Standardkostnadsmodellen har som formål å finne frem til informasjonskrav i regelverket og kartlegge de administrative kostnadene næringslivet har ved å fremskaffe og eventuelt rapportere opplysninger til det offentlige eller til en tredje part samt plikter til oppbevare dokumentasjon.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartlegging av NHD viser at rapportering til myndighetene og tredjepart utgjør kun en mindre kostnad, og dokumentasjon har en samlet kostnad på 314 millioner kroner. Dette peker igjen på alle informasjonskrav knyttet til føring av ulike dagbøker.

I kartleggingen av administrative kostnader anses også søknad om ulike typer tillatelser og offentlig støtte som informasjonskrav. I dette tilfelle er det kartlagt informasjonskrav som er søknad om tillatelse. De største kravene er knyttet til søknad om serveringsbevilging i henhold til serveringsloven.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Annen aktivitet utgjør 100 prosent av de totale administrative kostnadene på dette området. Innholdet i denne opplysningstype er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet. Eksempler på dette er kopiering og arkivering av et dokument, og videre spesielt føringen av de ulike dagbøkene i denne målingen. Generelt kan man si at dette utgjør den praktiske håndteringen av informasjonskravet, som ikke gir noen verdi i forhold til informasjonskravets intensjon. Videre utgjør opplysninger om grunndata og drift og re-

flekterer den kostnaden som medgår til rapportering av opplysninger om bedriftens drift og opplysninger om den berørte enhet. Til sammen er dette snakk om en kostnad på omtrent 0,6 millioner kroner.

9.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Tabell 9.4: Kostnader fordelt på bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)
Mikro (0-4 ansatte)	0,371	0
Makro (5 – mer)	315,798	100
Totalt	316,168	100

Norsk næringsliv besto per 1.1.2006 av 315 241 foretak. Av disse er omtrent to tredjedeler små foretak med eier som eneste sysselsatte. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Som det fremgår av tabellen ligger de største kostnadene hos makrosegmentet, med kun en kostnad på 0,371 millioner kroner tillagt mikrovirksomheter.

Den store kostnaden på makronivå kan forklares med at populasjonen, spesielt i forhold til føring av dagbøker retter seg til store rederier og skip, hvor det er mer enn 5 ansatte.

9.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Tabell 9.5: Intern bruk av opplysningskrav

Bruk av opplysninger internt	Antall Informasjonskrav	Adm. kost (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering		
				A (%)	B (%)	C (%)
I liten grad	22	1,309	0	0	0	100
I middels grad	14	30,882	10	99	0	1
I stor grad	15	283,977	90	83	0	17
totalt	51	316,168	100	84	0	16

I forhold til bruk av opplysninger internt i virksomheten ser man en fordeling mellom opplysninger som brukes i liten grad, og opplysninger som brukes i middels grad, og i stor grad, med klart forskjeller i kostnadsfordelingen. Opplysninger som benyttes internt i virksomheten i liten grad utgjør så å si 0 prosent av kostnadene. Dette kan forklares med at de opplysninger og informasjonskrav er knyttet til såkalte "hendelser", spesielt det som har med blant annet søknader og meldinger i forhold til drift av serveringssted. Videre ser man at de opplysninger som benyttes i middels grad internt i virksomheten har en kostnad på til sammen 30 millioner eller 10 prosent av totalkostnadene. Dette er videre opplysninger som er knyttet til en A-regulering av opplysninger som videre betyr at de opplysninger er underlagt internasjonalt lovverk, og har en viss gjenbruk og benyttelse av informasjon og opplysninger internt i virksomhetene.

Den største kostnaden er tillagt opplysninger som benyttes i stor grad internt i virksomhetene. Som man kan se ut av tabellen knytter dette seg til 90 prosent av totalkostnadene. Disse opplysningene knytter seg i særlig grad til den informasjonen som blir ført i de ulike dagbøkene om bord på skip, og som har en aktiv bruk i virksomheten. Videre ser man at opplysningene i stor grad knytter seg en A-regulering av opplysninger som betyr at de er underlagt internasjonalt lovverk.

9.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnader fordeler seg ut over 11 ulike standardaktiviteter. Den største aktiviteten som utpeker seg er den som kalles tekstbeskrivelse, og er den aktiviteten virksomheter bruket mest intern tid på og etterlever, med en totalkostnad på 142,6 millioner kroner. Dette kan forklares med at de fleste av kravene kartlagt i denne målingen er dokumentasjons- og såkalte søknadskrav, og dermed er det en del tekstbeskrivelse som inngår i etterlevelsen av dem.

Fremhenting av informasjon, oppstilling av tall, kontroll, korreksjon og innberetning av informasjon er videre aktiviteter som utgjør omtrent 50 prosent til sammen av totalkostnadene på 316 millioner kroner. Dette reflekterer den interne tiden virksomhetene bruker på å etterleve krav, og ut i fra dette ser man at mye av tiden medgår til informasjonsinnhenting og bearbeiding av denne informasjonen for å etterleve kravene i henhold til regelverket.

Vurdering, kontroll fra myndighet, korreksjon etter kontroll fra myndighet og kopiering, distribusjon utgjør kun en liten del av den interne tiden som virksomheter bruker på å etterleve informasjonskrav. Hovedsakelig dreier dette seg om å stille de nødvendige dokumenter og informasjon tilgjengelig for myndigheter, samt en mer administrativ aktivitet i form av kopiering og oppbevaring av informasjon. Til sammen utgjør disse fire aktivitetene en samlet kostnad på 0,8 millioner kroner.

9.7 Mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Tabell 9.6: De mest kostnadskrevende skjemaer å etterleve for næringslivet

Forvaltningsmyndighet	Skjemanavn	Adm. kost (mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	Innrapporteringsmåter (Andel av adm. kost %)			
				Man.	Elekt 1	Elekt 2	Elekt 3
NHD	SØKNAD OM SERVERINGS-/SKJENKEBEVILLING	0,203	100	100	0	0	0
Totalt		0,203	0	100	0	0	0

Som man ser ut i fra denne tabellen er det kun et skjema tilknyttet NHD i denne målingen. Dette skjema hører til informasjonskravet om plikt for virksomhet å søke om serveringsbevilling. I sin form er dette et manuelt skjema for utfylling og innsendelse, hvor total-kostnaden utgjør årlig en kostnad på 0,2 millioner kroner. Det som må nevnes er at dette er et desentralt skjema, hvor hver enkelt kommune har ulike skjema for dette. Videre kan man ikke anta at populasjonen er helt korrekt, da det ikke reflekterer det fulle antall søknader som kommer inn til kommuner hvert år.

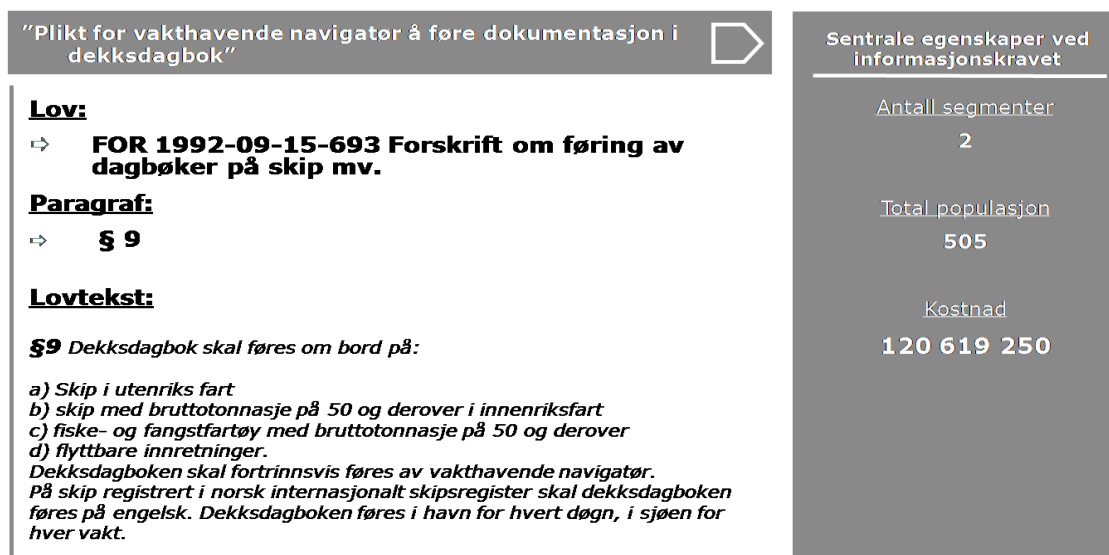
9.8 Presentasjon av NHDs mest kostnadskrevende informasjonskrav

I dette avsnittet vil de fire mest kostnadskrevende informasjonskrav for NHD i denne målingen bli presentert. Først vil det gis en kort presentasjon av informasjonskravene separat med fokus på de administrative kostnader for informasjonskravet. Videre vil det bli gitt en beskrivelse av bedriftenes håndtering av informasjonskravene samlet. Til slutt vil det bli gitt en samlet oppsummerende analyse og eventuelle forenklingstiltak.

Plikt for vakthavende navigatør å føre dokumentasjon i dekkdagbok, plikt for ansvarlig offiser å føre dokumentasjon i oljedagbok, plikt for maskinsjef å føre dokumentasjon i maskindagbok og plikt for skip å føre dokumentasjon i søppeldagbok, er underlagt forskrift om føring av dagbøker på skip mv. av FOR 1992-09-15-693. Forskriftens formål er å sikre en sikker og nødvendig føring av ulike dagbøker om bord på norskregistrerte skip, fiske- og fangstfartøy, samt flyttbare innretninger. Videre har den til formål å si noe om hvilke dagbøker som skal føres om bord på norske skip, samt hva som skal innføres i de ulike dagbøkene. Forskriften gjelder for alle norskregistrerte skip, herunder fiske- og fangstfartøy, samt flyttbare innretninger.

9.8.1 Plikt for vakthavende navigatør å føre dokumentasjon i dekkdagbok

Figur 9.1: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en A-regulering. Kravet er hjemlet i MARPOL avtalen, vedlegg II, noe som betyr at kravet fullt ut følger av internasjonalt regelverk og forpliktelser.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i forskriften om føring av dagbøker på skip som er tilhørende Nærings- og handelsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt 16 andre informasjonskrav fra regelverk hjemlet hos NHD, som til sammen utgjør hele totalkostnaden i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total-kostnad på 120,6 millioner kroner, av totalt 316,1 millioner kroner for hele NHDs område i denne målingen.

9.8.1.1 Administrative kostnader

Tabell 9.7: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	0	3800
Fortegnesler i dekkdagbok	0	40000
Totalt	0	43800

Det er kun internt tid som brukes på denne pliktet. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse, og ut i fra tabellen er det som man ser, kun bedrifter på makronivå.

Dekksdageboken, og for den saks skyld alle andre dagbøker også, føres om bord i skipet. Dette er et arbeidsdokument, samtidig som det er et rettslig dokument, og hvor ikke bare avvik skal føres inn, men den generelle arbeidsprosessen og rutiner om bord.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra Sjøfartsdirektoratet, og omfatter norskregistrerte skip som er underbefattet med dette lovverket. Det er kun inkludert norskregistrerte skip, men loven vil også gjelde for utenlandske skipe som seiler i norske farvann. Merk at, de på lik linje er underlagt internasjonale bestemmelser og dermed er pliktig til å føre dagbøker også.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten, da om bord i skipet, til å føre fortegnesler i dekkdagboken. I dette ligger den største kostnaden knyttet til opplysningen om å føre inn de ulike opplysninger i dekkdagboken. Ut i fra tabellen over ser man at tidsbruken er svært høy, målt i antall minutter, og i så måte er et tidkrevende krav å etterleve.

Generelt kan man si at kostnaden svært stor på et samfunnsnivå, og for virksomhetene. Det presiseres likevel, i intervju, at det er viktig å etterleve kravet på en riktig måte, da de ulike dagbøkene er rettsdokumenter for virksomheten.

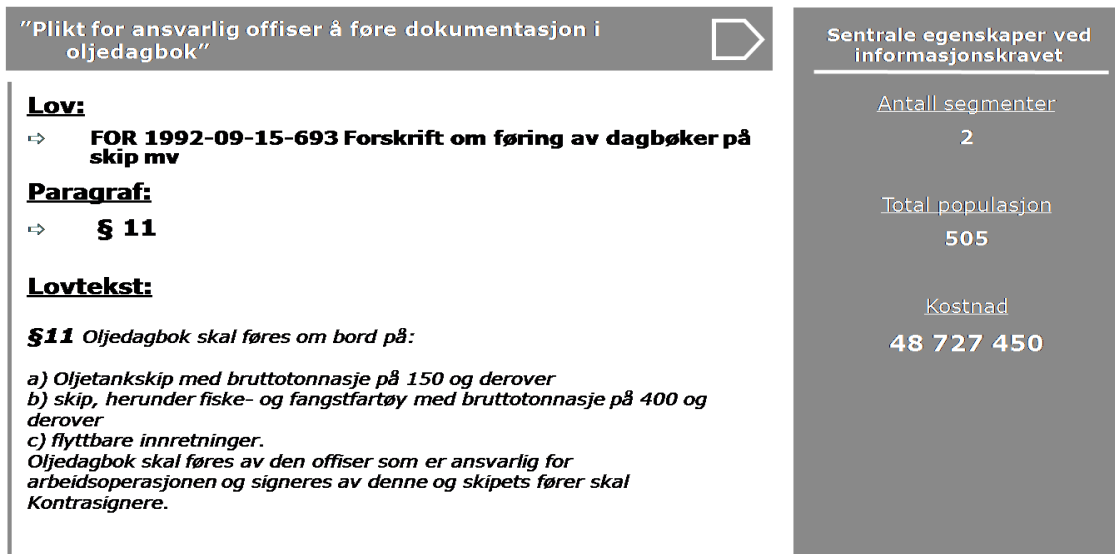
I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for denne forskriften og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt, for dette informasjonskravet.

Tabell 9.8: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	505	1	325	11,2	3,5 %	22178
Fortegnesler i dekkdagbok	505	1	325	109,4	35 %	216634
totalt	505	1	325	120,6	38,5 %	238812

9.8.2 Plikt for ansvarlig offiser å føre dokumentasjon i oljedagbok

Figur 9.2: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en A-regulering. Kravet er hjemlet i MARPOL avtalen, vedlegg II, noe som betyr at kravet fullt ut følger av internasjonalt regelverk og forpliktelser.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i forskriften om føring av dagbøker på skip som er tilhørende Nærings- og handelsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt 16 andre informasjonskrav fra regelverk hjemlet hos NHD, som til sammen utgjør hele totalkostnaden i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total-kostnad på 48,7 millioner kroner, av totalt 316,1 millioner kroner for hele NHDs område i denne målingen.

9.8.2.1 Administrative kostnader

Tabell 9.9: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	0	1520
Oppføring i oljedagbok	0	16000
Totalt	0	17520

Det er kun internt tid som brukes på denne pliktet, i likhet med forrige. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse, og ut i fra tabellen er det som man ser, kun bedrifter på makronivå.

Oljedagboken i likhet med overnevnte krav, og andre dagbøker også, føres om bord i skipet. Dette er et arbeidsdokument, samtidig som det er et rettslig dokument, og hvor ikke bare avvik skal føres inn, men den generelle arbeidsprosessen og rutiner om bord.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra Sjøfartsdirektoratet, og omfatter norskregistrerte skip som er underbefattet med dette lovverket. Det er kun inkludert norskregistrerte skip, men loven vil også gjelde for utenlandske skipe som seiler i norske farvann. Merk at, de på lik linje er underlagt internasjonale bestemmelser og dermed er pliktig til å føre dagbøker også.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten, da om bord i skipet, til å føre fortegnelser i oljedagboken. I dette ligger den største kostnaden knyttet til opplysningen om å føre inn de ulike opplysninger i oljedagboken. Ut i fra tabellen over ser man at tidsbruken er svært høy, målt i antall minutter, og i så måte er et tidkrevende krav å etterleve.

Generelt kan man si at kostnaden svært stor på et samfunnsnivå, og for virksomhetene. Det presiseres likevel, i intervju, at det er viktig å etterleve kravet på en riktig måte, da de ulike dagbøkene er rettsdokumenter for virksomheten.

I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for denne forskriften og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt, for dette informasjonskravet.

Tabell 9.10: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	505	1	325	4,9	1,5 %	9703
Oppføring i oljedagbok	505	1	325	43,8	14 %	86733
totalt	505	1	325	48,7	15,5 %	96436

9.8.3 Plikt for maskinsjef å føre dokumentasjon i maskindagbok

Figur 9.3: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en C-regulering, noe som betyr at kravet fullt ut følger av nasjonalt regelverk.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i forskriften om føring av dagbøker på skip som er tilhørende Nærings- og handelsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt 16 andre informasjonskrav fra regelverk hjemlet hos NHD, som til sammen utgjør hele totalkostnaden i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total-kostnad på 48,6 millioner kroner, av totalt 316,1 millioner kroner for hele NHDs område i denne målingen.

9.8.3.1 Administrative kostnader

Tabell 9.11: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	0	1520
Oppføring i maskindagbok	0	16000
Totalt	0	17520

Det er kun internt tid som brukes på denne pliktet, i likhet med forrige. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse, og ut i fra tabellen er det som man ser, kun bedrifter på makronivå.

Maskindagboken i likhet med overnevnte krav, og andre dagbøker også, føres om bord i skipet, da i maskinrommet. Dette er et arbeidsdokument, samtidig som det er et rettslig dokument, og hvor ikke bare avvik skal føres inn, men den generelle arbeidsprosessen og rutiner om bord.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra Sjøfartsdirektoratet, og omfatter norskregistrerte skip som er underbefattet med dette lovverket. Det er kun inkludert norskregistrerte skip, men loven vil også gjelde for utenlandske skipe som seiler i norske farvann. Merk at, de på lik linje er underlagt internasjonale bestemmelser og dermed er pliktig til å føre dagbøker også.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten, da om bord i skipet, til å føre fortegnelser i maskindagboken. I dette ligger den største kostnaden knyttet til opplysningen om å føre inn ulike opplysninger i maskindagboken. Ut i fra tabellen over ser man at tidsbruken er svært høy, målt i antall minutter, og i så måte er et tidkrevende krav å etterleve.

Generelt kan man si at kostnaden svært stor på et samfunnsnivå, og for virksomhetene. Det presiseres likevel, i intervju, at det er viktig å etterleve kravet på en riktig måte, da de ulike dagbøkene er rettsdokumenter for virksomheten.

I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for denne forskriften og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt, for dette informasjonskravet.

Tabell 9.12: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	505	1	325	4,8	1,5 %	9505
Oppføring i maskindagbok	505	1	325	43,8	14 %	86733
totalt	505	1	325	48,6	15,5 %	96238

9.8.4 Plikt for skip å føre dokumentasjon i søppeldagbok

Figur 9.4: Sentrale egenskaper ved informasjonskravet

Informasjonskravets og opplysningenes opprinnelse er såkalt en A-regulering. Kravet er hjemlet i MARPOL avtalen, vedlegg II, noe som betyr at kravet fullt ut følger av internasjonalt regelverk og forpliktelser.

Overnevnte informasjonskrav er som sagt kartlagt i forskriften om føring av dagbøker på skip som er tilhørende Nærings- og handelsdepartementet. I denne målingen er det i tillegg kartlagt 16 andre informasjonskrav fra regelverk hjemlet hos NHD, som til sammen utgjør hele totalkostnaden i denne målingen. Dette informasjonskravet utgjør en total-kostnad på 48,1 millioner kroner, av totalt 316,1 millioner kroner for hele NHDs område i denne målingen.

9.8.4.1 Administrative kostnader

Tabell 9.13: Standardisert tid

Opplysninger	Standardisert tid (minutter)	
	Mikro	Makro
Håndtering av IK	0	1520
Fortegnelser i søppeldagbok	0	16000
Totalt	0	17520

Det er kun internt tid som brukes på denne pliktet, i likhet med forrige. Generelt kan man si at alle virksomheter gjennomfører de samme prosesser for å etterleve kravet, uavhengig av størrelse, og ut i fra tabellen er det som man ser, kun bedrifter på makronivå.

Søppeldagboken i likhet med overnevnte krav, og andre dagbøker også, føres om bord i skipet, da i søppelrommet. Det som også bør nevnes er at de opplysninger knyttet til søppeldagboken også kan føres som en del av dekkdagboken. Som regel gjøres dette begge steder, og medfører dermed en dobbeltføring. Dette er et arbeidsdokument, samtidig som det er et rettslig dokument, og hvor ikke bare avvik skal føres inn, men den generelle arbeidsprosessen og rutiner om bord.

Populasjonen det er tatt utgangspunkt i er hentet fra Sjøfartsdirektoratet, og omfatter norskregistrerte skip som er underbefattet med dette lovverket. Det er kun inkludert norskregistrerte skip, men loven vil også gjelde for utenlandske skipe som seiler i norske

farvann. Merk at, de på lik linje er underlagt internasjonale bestemmelser og dermed er pliktig til å føre dagbøker også.

Beregningene og den estimerte tidsbruken tar utgangspunkt i den tiden man antar det blir brukt internt i virksomheten, da om bord i skipet, til å føre fortegnelser i søppeldagboken. I dette ligger den største kostnaden knyttet til opplysningen om å føre inn ulike opplysninger i søppeldagboken. Ut i fra tabellen over ser man at tidsbruken er svært høy, målt i antall minutter, og i så måte er et tidkrevende krav å etterleve.

Generelt kan man si at kostnaden stor på et samfunnsnivå, og for virksomhetene. Det presiseres likevel, i intervju, at det er viktig å etterleve kravet på en riktig måte, da de ulike dagbøkene er rettsdokumenter for virksomheten.

I tabellen som følger vises populasjon, frekvens, timespris, total administrativ kostnad, andel av den totale administrative kostnad for denne forskriften og administrativ kostnad per virksomhet på opplysningsnivå i gjennomsnitt, for dette informasjonskravet.

Tabell 9.14: Administrative kostnader per segment

Opplysninger	Populasjon	Frekvens	Timepris	Adm. kost totalt	Andel av total (%)	Adm. kost pr. enhet/bedrift
Håndtering av IK	505	1	325	4,3	1,4 %	8515
Fortegnelser i søppeldagbok	505	1	325	43,8	14 %	86733
totalt	505	1	325	48,1	15,4 %	95248

9.9 Bedriftenes håndtering av informasjonskravene

Informasjonskravet berører i all hovedsak alle norskregistrerte skip, samt flyttbare innretninger.

Bedrifter som omfattes av denne "dagbokføringen" har stort sett samme arbeidsprosess, uansett dagbok. Arbeidsprosessene som inngår i etterlevelsen av plikten er som følger:

- Føring av dagbøkene skjer av de ansvarlige offiserer eller mannskap som har det som en del av sine arbeidsrutiner. Det er ikke et gitt tidspunkt man skal føre inn fortegnelser, da dette er noe som gjøres kontinuerlig. Det legges vekt på i intervju med blant annet rederier, at dette er en stor del av den daglige arbeidsprosessen, og at fortegnelser gjøres på hver vakt hele døgnet.
- Dagbøkene er rettsdokumenter for de ulike skip. I det ligger det at det alt skal dokumenteres, uansett om det er avvik eller ikke. Dette fordi, inntreffer det en hendelse hvor rettsmyndigheter kan kreve bevis, skal man til enhver tid henvis til de ulike dagbøkene for dokumentasjon. Videre utføres det kontroller i havner og av norske myndigheter, og ved mangler vil det bli gitt bøter.
- De ulike dagbøkene føres manuelt i dagbøker, eller elektronisk. Det som er kommet frem i intervju er at det ofte gjøres begge deler det elektroniske dagbøker er tatt i bruk. Det presiseres videre at selv om elektroniske dagbøker er internasjonalt akseptert i lovverket, er det ikke nødvendigvis akseptert av internasjonale havnemyndigheter. Derfor, spesielt for de norske skip som seiler utenfor Europa, føres dagbøkene manuelt.
- Dette medfører videre en del dobbeltføring, som er tidkrevende. Det er likevel ikke tatt hensyn til dette i kostnadsfordelingen, da det ikke er oversikt over hvor mange som gjør dette.
- Dagbøkene kan føres på norsk og engelsk, med unntak av olje- og dekkdagbok som må føres på engelsk. I realiteten føres de fleste dagbøker uansett på engelsk, da mye av mannskap er av utenlandsk opprinnelse.

9.10 Oppsummerende analyse

Forskrift om føring av dagbøker er i for så vidt et spesifikk rettet lovverk, som stiller krav til hvem som skal føre dagbøker om bord på skip, fartøy og flyttbare innretninger, samtidig som det også angir hva som skal nedtegnes.

Det er viktig å understreke at de prosessene vi har lagt inn ikke er en fasit på hvordan det skal gjøres og nødvendigvis gjøres hos alle, men som nevnt tidligere tar SKM-metoden utgangspunkt i den normalt effektive bedrift, og gjennom våre erfaringer fra intervjuene har disse arbeidsprosessene fremstått som den måten man effektivt etterlever kravene om føring av dagbøker.

I og med at over 80 prosent av de krav som knytter seg til forskriften om føring av dagbøker er hjemlet i internasjonalt regelverk, er dette krav som blir etterlevd innenfor den norske populasjonen. Intervjuobjektene påpeker at dette har vært krav som har eksistert svært lenge, og som er en del av de ulike arbeidsprosessene om bord. Dermed oppleves ikke kravene i så måte som en byrde å etterleve, men heller det motsatte, en nødvendighet. Dette fordi, som nevnt tidligere, dagbøkene er rettsdokumenter som skal dokumentere hendelser, rutiner og avvik om bord.

Det som blir påpekt som en byrde er at norske skip kan føre en del av dagbøkene på engelsk, og at dette kan føre til forskjeller i hva som skal dokumenteres. Det blir påpekt at så lenge det meste av regelverket for skipsfart er hjemlet i internasjonale bestemmelser, burde alle dagbøker kun føres på et internasjonalt språk.

9.11 Forenklingstiltak

Det etterlyses oppdaterte og nye utgaver av de ulike dagbøkene. Mange av de bøkene som produseres i Norge, og som godkjennes av Sjøfartsdirektoratet oppleves som noe tungvinne å fylle ut, da de er svært generelle eller har en dårlig forklaring til hvordan de skal fylles ut korrekt. Dette innebærer for rederier og skip ofte bøter fordi dagbøkene kan være utfylt ukorrekt.

Videre kommer det forslag om full harmonisering av alle dagbøker slik at de skal føres på engelsk. Dette for at lovverket skal være likt for alle dagbøker og alle skip, selv om de er norskregistrerte og seiler i innenriks fart.

Det etterlyses videre oppdaterte dagbøker, spesielt radiodagboken. Dette er et krav som ikke er beskrevet i dybden, men er likevel en del av alle de dagbøker som skal føres. Nå skjer det meste av kommunikasjon over mobiltelefon, satellittelefon, IP-telefon og internett. Dermed er ikke det konsesjonspliktige radioutstyret like mye brukt, og i så måte er ikke radiodagboken oppdatert.

10. Totale administrative kostnader for Miljøverndepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Miljøverndepartementet kartlagt i denne målingen, og dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Miljøverndepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt en forskrift med tre tilhørende informasjonskrav og tre opplysninger.

Tabell 10.1: Ny totalkostnad for Miljøverndepartementet

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% øk- ning	Ny Totalkost.
MD	0,0187	41,67	0,045	41,68

Som man kan lese av tabellen over utgjør kostnaden i denne målingen en liten del av den totale kostnaden for hele Miljøverndepartementet. Ser man den nye totalkostnaden, er dette kun en økning på 0,045 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for MD. Totalt sett utgjør MDs administrative kostnader for tidligere basismåling, inkludert basismåling av HMS-regelverket nå 41,68 millioner kroner.

10.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Miljøverndepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 10.2: Kostnadskrevende forskrift/lov for MD

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Forskrift om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk.	0,0187	100	100	0	0

De totale administrative kostnadene på Miljøverndepartementets område i denne målingen beløper seg til 0,0187 millioner kroner årlig. Som det fremgår av tabellen over, er forskrift om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk, det eneste regelverket under Miljøverndepartementets område som er målt i denne målingen. Kostnaden ved denne forskriften er 0,0187 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på Miljøverndepartementets område i denne målingen. Opplysningene i forskriften om hindring av forurensning ved skadelige, flytende stoffer som transporteres i bulk er 100 prosent A-regulering.

De lave administrative kostnadene kan forklares med en liten populasjon som skal etterleve dette regelverket.

10.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Miljøverndepartementet. Til sammen utgjør dette tre informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på MDs område i denne målingen.

Plikt for skip som fører skadelige flytende stoffer i bulk å inneha godkjenning av Sjøfartsdirektoratet og plikt for skip å innsende tegninger for arrangement som reduserer skadelige stoffer til tilsynet for godkjenning er de to største krav i denne forskriften, og utgjør til sammen 100 prosent av kostnadene på samfunnsnivå. Totalt 0,0187 millioner kroner.

Informasjonskravet **plikt for virksomheter å søke om fravik vedrørende bulktransport av farlige stoffer** utgjør null prosent av den samlede andel av kostnader i denne forskriften. Begrunnelsen er at i 2006 som er kartleggingens målepunkt var det ingen slike søknader til Sjøfartsdirektoratet, da det å fravike kravene i forskriften vil være i strid med internasjonale regelverk og forpliktelser.

I forbindelse med etterlevelsen av forskriften og informasjonskravene kartlagt under Miljøverndepartementet er det ikke tilknyttet skjemaer, og dermed fører det heller ingen administrative kostnader med seg for virksomheter underbefattet med forskriften.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

10.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

De totale administrative kostnader for denne målingen fordeler seg på fire ulike kostnadsparametre. Interne kostnader utgjør 100 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av MD i denne målingen viser at rapportering til myndighetene utgjør den største kostnaden omtrent på 0,019 millioner kroner. Kostnaden er knyttet til innsendelse av dokumentasjon for endelig godkjenning til myndigheter. Dette angir videre at såkalt søknad om tillatelse til det offentlige som er en tredje parameter.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er håndtering av IK, dvs. aktiviteter knyttet til en administrativ gjennomføring av informasjonskravet. Dette er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet, og koster virksomhetene totalt 0,019 millioner kroner.

10.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Norsk næringsliv besto per 1.1.2006 av 315 241 foretak. Av disse er omtrent to tredjedeler små foretak med eier som eneste sysselsatte. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Men denne forskriften og tilhørende informasjonskrav har kun populasjon på det såkalte makrosegmentet, det vil si virksomhet fra 5 ansatte og mer. Grunnen til at det kun er et makrosegment her, og at kostnadene befinner seg 100 prosent på makronivået, er at de virksomheter som er underbefattet med denne forskriften er rederier med skip som frakter skadelige, flytende stoffer i bulk, og hvor det er kun større virksomheter.

10.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Som tidligere nevnt er det kun tre informasjonskrav med tre opplysninger knyttet til denne forskriften. Det ene informasjonskravet har heller ingen kostnad knyttet til seg, og opplysningen i så måte brukes i liten grad internt i virksomheten. De to andre informasjonskravene kartlagt i forskriften brukes i middels grad til internt bruk. Dette er resultat av at for å oppfylle informasjonskravet, skal de virksomheter som er underbefattet av forskriften, sende inn dokumenter og tegninger for godkjenning av sjøfartsdirektoratet, samt at det skal oppbevares om bord i bulkskip som frakter skadelige, flytende stoffer, og i så måte brukes når det er nødvendig og situasjonen krever det.

10.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnader fordeler seg ut over tre ulike standardaktiviteter. Fremhenting av informasjon og innsending av informasjon, samt kopiering, distribusjon og arkivering utgjør de totale aktiviteter med kostnader i denne forskriften. Dette reflekterer den interne tiden virksomhetene bruker på å etterleve krav, og ut i fra dette ser man at mye av tiden medgår til informasjonsinnhenting og bearbeiding av denne informasjonen for å etterleve kravene i henhold til regelverket.

11. Totale administrative kostnader for Olje- og energidepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Olje- og energidepartementet kartlagt i denne målingen, og dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Olje- og energidepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt en forskrift med to tilhørende informasjonskrav og 12 opplysninger til sammen.

Tabell 11.1: Ny totalkostnad for OED

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
OED	0,00592	2037	0,00025	2037

Kostnaden i tabellen over representerer kun en liten del av kostnadene samlet for hele Olje- og energidepartementet da det kun er målt kartlagt og målt et regelverk underlagt denne forvaltningsmyndighet i denne målingen. Ser man på det nye totalbeløpet, vil en økning på kun 0,00025 prosent ikke gi særlig utslag på totalbeløpet. Men grunnen til at denne forskriften er målt er at man vil gi et helt komplett bilde av regelverket til OED.

11.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Olje- og energidepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 11.1: Kostnadskrevende forskrift/lov for OED

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)	0,00592	100	100	0	0

De totale administrative kostnadene på Olje- og energidepartementets område i denne målingen beløper seg til 0,00592 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av

de administrative kostnader på OEDs område i denne målingen. Opplysningene i energilovforskriften er 100 prosent A-regulering.

De lave administrative kostnadene kan forklares med en liten populasjon som skal etterleve dette regelverket, og at det kun er målt kostnader tilknyttet et av de kartlagte informasjonskravene, da det ikke var mulig for myndighetene å oppgi populasjon på det andre informasjonskravet.

11.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under OED. Til sammen utgjør dette to informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på OEDs område i denne målingen.

Plikt for virksomhet å søke om omsetningskonsesjon for omsetning av elektrisk energi er det største kravet i denne forskriften, og utgjør til sammen 100 prosent av kostnadene på samfunnsnivå. Totalt 0,00592 millioner kroner. Informasjonskravet **plikt for virksomhet å søke om konsesjon for drift av elektriske anlegg** har det ikke vært mulig å måle en kostnad på, fordi det ikke har vært mulig å få oppgitt en populasjon fra myndighetene i måleåret.

Det er kun tilknyttet et skjema til OED i denne målingen, og som hører til det første nevnte informasjonskrav ovenfor. Dette er et skjema med såkalt e-løsning for både utfylling og innsending, og som finnes på Norges vassdrags- og energidirektorats nettsider. Skjemaet er forholdsvis omfattende og inneholder en del tekstbeskrivelse, men som man ser av totalkostnaden som er på 0,00592 millioner kroner, er ikke den stor på et aggregert samfunnsnivå.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

11.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

De totale administrative kostnader for denne målingen fordeler seg på seks ulike kostnadsparametre. Interne kostnader utgjør 100 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Totalkostnaden for hele forskriften er på 5920 kroner årlig, noe som vil si 0,00592 millioner kroner.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av OED i denne målingen viser at rapportering til myndigheter er den største kostnaden ligger i informasjonskravene, hvor det er innsendelse av dokumentasjon for endelig godkjenning som dekker begge krav, noe som videre angir at dette er en søknad om tillatelse til det offentlige som er en tredje parameter.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er håndtering av IK, dvs. aktiviteter knyttet til en administrativ gjennomføring av informasjonskravet. Dette er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet, og koster virksomhetene totalt 0,004 millioner kroner. De andre kostnadene fordeler seg på to andre

opplysningstyper. Grunndata, som er opplysninger om den berørte enhet som f. eks. kontaktinformasjon, organisasjonsnummer, selskapsform osv, økonomiske data. Dette er ofte opplysninger som ikke er direkte relevant i forhold til informasjonskravets formål, men som brukes til korrekt å identifisere enheten.

11.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillete mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

I denne målingen fordeler kostnadene seg kun på makronivå. Det betyr at man kun har en populasjon for kravene fra 5 ansatte og mer. Grunnen til at det kun er et makrosegment her, og at kostnadene befinner seg 100 prosent på makronivået, er at de virksomheter som er underbefattet energilovforskriften er i hovedsak større virksomheter som skal drifte elektriske anlegg med spenning større enn 1000 volt vekselstrøm/1500 volt likestrøm. Oppgitt populasjon fra NVE bekreftet at det kun er makrovirksomheter som har søkt om omsetningskonsesjon.

11.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Som tidligere nevnt er det kun to informasjonskrav med 12 opplysninger knyttet til denne forskriften. Det knytter seg størst kostnad til opplysninger som benyttes i liten grad internt i virksomhetene, men med kun en kostnad på 0,006 millioner kroner, noe som er lavt sett på et samfunnsnivå. Dette peker på den bruken på av de opplysningene som brukes i etterlevelsen av informasjonskravene. Da de krav som stilles hos OED knytter seg til en søknad, nyttes kun de opplysninger som kreves i forbindelse med etterlevelsen av søknadsplikten, og dermed ikke aktivt i virksomheten.

11.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnadene fordeler seg ut over tre ulike standardaktiviteter, med nesten lik fordeling av kostnader. Alle tre informasjonskrav er knyttet til aktivitetene beskrivelse, fremhenting av informasjon og rapportering eller innsending av informasjon. Til sammen har de hele kostnaden på 0,006 millioner kroner, og reflekterer den interne tiden i bedriftene som er medgått til å hente frem informasjon som er påkrevd, samt skrive og sende inn søknadene.

12. Totale administrative kostnader for Fiskeri- og kystdepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Fiskeri- og kystdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Fiskeri- og kystdepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt en lov med tre tilhørende informasjonskrav og 24 opplysninger til sammen.

Tabell 8.1: Ny totalkostnad for FKD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% øk- ning	Ny Totalkost.
FKD	0,463	516,66	0,09	517,12

Som man kan lese av tabellen over utgjør kostnaden i denne målingen en liten del av den totale kostnaden for hele FKD. Ser man den nye totalkostnaden, er dette kun en økning på 0,09 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for FKD. Totalt sett utgjør FKDs administrative kostnader for tidligere basismåling, inkludert basismåling av HMS-regelverket nå 517,12 millioner kroner.

12.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Fiskeri- og kystdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 12.1: Kostnadskrevende forskrift/lov for FKD

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av sam- lede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Lov om havner og farvann m.v.	0,463	100	0	0	100

De totale administrative kostnadene på Fiskeri- og kystdepartementets område i denne målingen beløper seg til 0,463 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på FKDs område i denne målingen. Opplysningene i havne- og farvannsloven er 100 prosent C-regulert.

De lave administrative kostnadene kan forklares med en forholdsvis liten populasjon som skal etterleve dette regelverket, og kostnadene er videre knyttet til antall innsendte søknader.

12.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Fiskeri- og kystdepartementet. Til sammen utgjør dette tre informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på FKDs område i denne målingen.

Som nevnt tidligere er det kun tre informasjonskrav kartlagt i havne- og farvannsloven under FKD i denne målingen. Det informasjonskravet med høyest kostnad er **plikt for virksomheter å søke om tillatelse fra kommune til arbeid og anlegg i områder utenfor plan- og bygningslovens virkeområde**. Totalt er kostnaden på 0,304 millioner kroner årlig. Utgangspunktet for kostnaden er antall søknader om nettopp tillatelse til dette i 2006.

Man kan videre si det samme om de to neste informasjonskravene når det gjelder utgangspunkt for kostnadene. Kostnaden er beregnet ut i fra hvor mange slike søknader som Kystdirektoratet fikk i 2006. **Plikt for fartøy å søke om tillatelse til kryssing av farvann** utgjør en årlig kostnad på litt over 100 000 kroner, mens det siste kravet, **plikt**

for virksomhet å søke om tillatelse om utbygging og andre tiltak kun utgjør en kostnad på drøye 50 000 kroner årlig.

Det kun et skjema knyttet til FKDs område i denne målingen, men dog er det knyttet til alle tre informasjonskrav som er kartlagt. Skjemaet er knyttet til de tillatelser som det skal søkes om, og er i så måte et svært generelt skjema, men plass til mer utfyllende og spesifikk tekstbeskrivelse, eventuelt som vedlegg. Dette er et manuelt skjema som kan printes ut, og sendes inn manuelt med de vedlegg som Kystdirektoratet krever.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

12.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre område.

I kartleggingen av administrative kostnader benyttes tre ulike kostnadsparametere for å beregne den totale kostnaden som oppstår som følge av et lovfestet informasjonskrav. Kostnadstypene består av internt tidsforbruk i den berørte bedrift, kostnader ved ekstern bistand og andre fysiske anskaffelser.

Selv om det kun er kartlagt en lov under FKDs område i denne målingen, fordeler kostnaden seg over en rekke ulike parametre, totalt syv. Kartleggingen av administrative kostnader under FKD viser at interne kostnader utgjør 98 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Den høye andelen av internt tidsbruk indikerer at informasjonskravene påført næringslivet av lovgivning under FKD medfører ikke et stort behov av andre kostnader. Anskaffelser har kun 2 prosent av totalkostnaden på 0,463 millioner kr, noe som tilsvarer portokostnader.

Standardkostnadsmodellen har som formål å finne frem til informasjonskrav i regelverket og kartlegge de administrative kostnadene næringslivet har ved å fremskaffe og eventuelt rapportere opplysninger til det offentlige eller til en tredje part samt plikter til oppbevare dokumentasjon.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartlegging av FKD viser at rapportering til myndighetene utgjør den totale kostnaden.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er produksjon. I dette betyr det for informasjonskravenes del, den tid virksomheter bruker på å utforme de ulike søknader i forhold til hva de ønsker å søke utbygging om. Videre fordeler de andre opplysninger seg på grunndata, som er hovedsakelig nødvendig informasjon om virksomheten, samt håndtering av IK som er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet.

12.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i

hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Kostnadene i denne målingen fordeler seg kun på makronivå. Grunnen til dette er at de virksomheter som må forholde seg til dette lovverket, har flere enn 4 ansatte, da det retter seg mot virksomheter innenfor blant annet sjøfart. Dette avviker på mange måter fra den "normalfordelingen" man forventer på samfunnsnivå mellom mikro og makro på 85-15 %. Kostnaden på samfunnsnivå generelt er heller ikke stor totalt sett. Videre kan det nevnes at populasjonen tar utgangspunkt i antall søknader/hendelser og ikke antall virksomheter totalt sett som kan i prinsippet søke om slike tillatelser eller på et eller flere tidspunkt forholde seg til dette lovverket.

12.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Som tidligere nevnt er det kun tre informasjonskrav knyttet til denne forskriften. Det knytter seg størst kostnad til opplysninger og informasjonskrav som benyttes i liten grad internt i virksomhetene. Opplysningene knytter seg til den bruken av all informasjon som kreves vedlagt i søknadene, men som virksomhetene benytter seg av i liten grad internt, og heller ikke benytter i det daglige arbeidet. Hovedsakelig betyr dette at opplysningene fremskaffes kun for å etterleve søknadsplikten.

12.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene.

De totale administrative kostnadene fordeler seg ut over fire ulike standardaktiviteter. De to største aktivitetene knytter seg til tekstbeskrivelse og informasjonsinnsamling, som utgjør totalt 87 prosent av kostnadene. I denne aktiviteten ligger utformingen av søknadene, med de beskrivelser og redegjørelser som de ulike søknadene skal inneholde, og som virksomheter vil bruke lengst tid på. Informasjonsinnsamling knytter seg til innsamling av den informasjon som benyttes i forbindelse med aktiviteten å skrive søknad.

De to andre aktiviteter kopiering og innsendelse av informasjon har en kostnad på til sammen 0,05 millioner kroner, som for bedriftene er dette tid som typisk går med til å sende brev og pakker samt arkivere og kopiere dokumenter som en følge av offentlige informasjonskrav.

13. Totale administrative kostnader for Helse- og omsorgsdepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Helse- og omsorgsdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Helse- og omsorgsdepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt en forskrift med fire tilhørende informasjonskrav og 14 opplysninger til sammen.

Tabell 13.1: Ny total kostnad for HOD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
HOD	2,738	2896	0,9	2898

Som man kan lese av tabellen over utgjør kostnaden i denne målingen en liten del av den totale kostnaden for hele HOD. Ser man den nye total kostnaden, er dette kun en økning på 0,9 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for HOD. Totalt sett utgjør HODs administrative kostnader for tidligere basismåling og nå denne målingen 2898 millioner kroner.

13.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Helse- og omsorgsdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 13.2: Kostnadskrevende lov/forskrift for HOD

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Forskrift om tilsyn og kontroll ved import og eksport av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse innen EØS, og av ikke-animalske næringsmidler fra tredjeland	2,738	100	100	0	0

De totale administrative kostnadene på Helse- og omsorgsdepartementets område i denne målingen beløper seg til 2,738 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på HODs område i denne målingen. Opplysningene i denne forskriften er 100 prosent A-regulert.

Kostnadene knytter seg hovedsakelig til de plikter importører av næringsmidler har i form av rapportering til blant annet Mattilsynet, og i så måte retter seg mot en svært spesifikk populasjon.

13.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Helse- og omsorgsdepartementet. Til sammen utgjør dette fire informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på HODs område i denne målingen.

Over 60 prosent av total kostnadene for denne målingen er knyttet til informasjonskravet **plikt for første mottaker å føre register over mottatt vareparti**. Kostnaden er årlig for alle virksomheter 1,72 millioner kroner, og knytter seg til det at man blant annet skal oppbevare all nødvendig dokumentasjon om mottatt vareparti i virksomheten.

Informasjonskravet **plikt for importør av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse å melde fra til tilsynsmyndighet på første mottakssted** er det kravet som utgjør de resterende 40 prosent av kostnadene. Kostnadene er knyttet til an-

tall meldinger som virksomheter må melde til Mattilsynet årlig, og utgjør en total kostnad på 1,013 millioner kroner.

De to siste informasjonskrav er svært små, kostnadmessig sammenlignet med de to foregående. Det første, **plikt for importør og første mottaker av næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse å være registrert hos tilsynsmyndigheten**, er knyttet til de virksomheter som registrerer seg i importregisteret hvert år. Det siste er **plikt for virksomheter å underrette tilsynsmyndigheter ved mangler ved de importerte varene**, og som utgjør en svært liten kostnad, kun 0,001 millioner kroner årlig.

I tilknytning til forskriften kartlagt på HODs område, er det to tilhørende skjemaer. De knytter seg hovedsakelig til **plikt for importør av næringsmidler og av produkter av animalsk opprinnelse å melde fra til tilsynsmyndighet på første mottakssted**. De er begge skjema som har samme formål, men det ene er manuelt og det andre er et elektronisk skjema som rapporteres direkte til Mattilsynets importørregister. Begge skjemaene utgjør totalt en kostnad på 1,016 millioner kroner årlig, og nesten 100 prosent av kostnadene er tilknyttet det elektroniske rapporteringsskjemaet.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

13.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder. For en mer utdypende analyse, henvises det til kapittel 6.

I tilknytning til forskriften som er kartlagt under HODs område fordeler kostnadene seg kun på fire ulike kartleggingsparametre. Kostnaden totalt sett er 100 prosent bruk av intern tid, det vil si at den totale kostnaden på 2,738 millioner kroner kan skrives til internt tidsforbruk.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartlegging av HOD viser at rapportering til myndighetene utgjør den største kostnaden. I det ligger det at man skal rapportere og melde fra til Mattilsynet som er forvaltningsmyndighet.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn. Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er på annen aktivitet. Innholdet i denne opplysningstype er tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet. Til sammen utgjør denne kostnaden 2,736 millioner kroner. I tillegg kommer opplysning om grunndata, det vil si opplysninger om den berørte enheten.

13.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

De største kostnadene samlet sett ligger hos virksomheter på mikronivå, med til sammen 85 prosent av alle kostnader, eller 2,327 millioner kroner. Dette kan blant annet forklares med at populasjonen fordeler seg slik man antar en reell fordeling mellom mikro og makro-

ronivå på samfunnsnivå på 85-15 prosent fordeling er, hvor også kostnadene fordeler seg likt. Videre sier dette at per bedrift er de reelle kostnadene like både på mikro og makronivå, men at man i mikrovirksomheter vil bruke flere interne ressurser på etterlevelse av kravene enn på makronivå.

13.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

Som nevnt tidligere er det kun fire informasjonskrav kartlagt i denne målingen. Det knytter seg kun kostnader til de opplysningene som i liten grad blir benyttet internt i virksomhetene. De informasjonskrav og opplysninger som er målt på HODs område retter seg mot en rapportering til myndigheter, og ikke til aktivt bruk internt i virksomhetene. Dette betyr at de fremskaffes fordi etterlevelse av regelverket krever det.

13.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene.

Av de 17 standardaktivitetene ser vi at det hovedsakelig er to aktiviteter som medfører administrative kostnader. Kopiering, distribusjon, arkivering og innberette/innsende informasjon utgjør til sammen 67 prosent av byrdene, eller 1,875 millioner kroner. Dette reflekterer intern tid i bedriftene som er medgått til å kopiere og innsende nødvendig informasjon som er påkrevd for at offentlige myndigheter skal akseptere at kravet er oppfylt.

Videre ser man at en forholdsvis stor del av kostnadene knyttet til de ulike standardaktivitetene går med til en kontrollaktivitet, hvor kostnaden utgjør 18 prosent av totalen. Helt konkret knytter dette seg spesielt til to av kravene. Det ene er kravet om å føre et register over mottatt vare, og det andre knytter seg til meldeplikten virksomheter har ved mangler på mottatt vare.

I tillegg er det knyttet kostnader til informasjonsinnsamling og tekstbeskrivelse, som begge peker på aktiviteter i forbindelse med blant annet registrering av virksomhet hos myndighet. Til sammen utgjør disse to aktiviteter 0,361 millioner kroner årlig.

14. Totale administrative kostnader for Justis- og politidepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Justis- og politidepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Justis- og politidepartementets regelverk. Denne målingen inkluderer to lover med tre tilhørende informasjonskrav og 18 opplysninger til sammen.

Tabell 14.1: Ny total kostnad for JD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
JD	32,898	2539	1,2	2571

Kostnaden i denne målingen utgjør kun en liten del av den totale kostnaden for hele Justis- og politidepartementet. Ser man den nye total kostnaden, er dette kun en økning på 1,2 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å

skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for JD. Totalt sett utgjør JDs administrative kostnader for tidligere basismåling, inkludert basismåling av HMS-regelverket og denne målingen 2571 millioner kroner.

14.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Justis- og politidepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 14.2: Kostnadskrevende forskrift/lov for JD

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C
Lov om vegfraktavtaler	32,898	100	2	0	98
Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver	0,001	0	0	0	100
Totalt	33	100	2	0	98

De totale administrative kostnadene på Justis- og politidepartementets område i denne målingen beløper seg til omtrent 33 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på JDs område i denne målingen. Som man kan se, er nesten hele totalkostnaden knyttet til lov om vegfraktavtaler, mens lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver kun utgjør 0,001 million kroner av de årlige kostnadene.

Opplysningene i de to forskrifter som er kartlagt er kun to prosent A-regulert, mens resten er opplysninger etter norske lovbestemmelser.

Kostnadene knytter seg hovedsakelig til landtransport med godsbil innenlands, og i dette tilfelle utgjør en stor populasjon, men utgangspunkt i antall forsendelser innenlands.

14.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Justis- og politidepartementet. Til sammen utgjør dette tre informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på JDs område i denne målingen.

Den største kostnaden er tilknyttet informasjonskravet som heter **plikt til å bekrefte befordring med fraktbrev ved transport innenlands**. Dette er også en del av OECDs tidligere undersøkelse om det å drive en godsbil. Kostnadene knytter seg til godstransport sektoren, og antall innenlands transport hvor man må ha med et befordringsbrev, et såkalt fraktbrev. Totalt utgjør dette en kostnad på nesten 32,4 millioner kroner årlig.

Det andre kravet omhandler nesten det samme, bare det at man skal bekrefte befordring med fraktbrev ved utenlands transport. **Plikt for å bekrefte befordring med fraktbrev utenlands** utgjør en kostnad på en halv million kroner årlig.

Den minste kostnaden tillegges det siste kravet, om **virksomheters plikt til å rapportere inn ulykker og nesten ulykker til sentral myndighet**. Dette utgjør kun 0,001 million kroner årlig, og forklares med at per år er det svært sjeldent slike ulykker skjer, og må

rapporteres inn. Informasjonskravet er hjemlet i lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver.

Det er kun et skjema tilknyttet regelverket under JDs område som er kartlagt i denne målingen. Det kan kommenteres at dette er et skjema med en liten årlig kostnad tilknyttet seg. Skjema er et manuelt skjema som kun sendes inn til DSB ved aktuell hendelse, da ved varsling av uhell eller ulykke med farlig gods, og utgjør totalt en kostnad på 0,003 millioner kroner på årsbasis.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

14.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

Kostnadene knyttet til de to lover kartlagt under JDs område fordeler seg kun på tre ulike parametre. Generelt i denne målingen er hele totalkostnaden knyttet til interne kostnader, Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Dette utgjør hele totalkostnaden på 32,898 millioner kroner.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av JD i denne målingen viser at den største kostnaden ligger i dokumentasjonskravet, i det at alle fraktbrev skal dokumenteres og oppbevares.

Sist kan det kommenteres at hele totalkostnaden på 32,898 millioner kroner fordeler seg på opplysningsnivå på kun det som kalles annen aktivitet, eller håndtering av IK, noe som betyr at i denne aktiviteten fanger hele tidsforbruket for å etterleve informasjonskravene internt i virksomhetene.

14.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Kostnadene i denne målingen fordeler seg mellom mikro og makronivå med en 85-15 prosentfordeling. De største kostnadene tillegges mikronivå, da det er klart det største segmentet og kostnaden er 27,963 millioner kroner. Ser man på kostnadene totalt sett, vil likevel en liten virksomhet bruke flere interne ressurser for å etterleve kravene enn hva en makrovirksomhet bruker.

14.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

De totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk fordeler seg mellom opplysninger som benyttes i liten grad internt og i middels grad. Men de opplysninger som benyttes i liten grad har ingen kostnad knyttet til seg. De opplysninger som benyttes i middels grad derimot fanger opp hele totalkostnaden av de administrative kostnader, og dette peker på to av informasjonskravene som knytter seg til befordring av fraktbrev ved innenlands og utenlands transport, og oppbevaring av disse. Opplysningene fremskaffes i

så måte for å etterleve regelverket, men har en funksjon at de skal være en del av dokumentasjonen som må være med under transport.

14.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene.

De totale administrative kostnader fordeler seg i dette tilfellet kun på tre ulike standardaktiviteter. Tekstbeskrivelse er den største aktiviteten, og omfatter 60 prosent av de totale kostnadene for hele JDs lovverk kartlagt i denne målingen. Dette reflekterer den interne tiden i virksomheten som går med til å etterleve informasjonskravene, og i dette tilfellet utformingen av de skriftlige fraktbrevene spesielt.

Videre kan det konstanteres at de resterende 40 prosent går med til den aktiviteten som er av mer administrativ art, nemlig til kopiering og oppbevaring, spesielt av de ulike fraktbrev som utgjør den største kostnaden totalt internt i virksomheten. Dette er for bedriftene tid som typisk går med til å kopiere dokumenter som en følge av offentlige informasjonskrav.

15. Totale administrative kostnader for Finansdepartementet

I dette kapittelet presenteres de samlede kostnader for Finansdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Finansdepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt to forskrifter med to tilhørende informasjonskrav og 12 opplysninger til sammen.

Tabell 15.1: Ny totalkostnad for FIN

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% økning	Ny Totalkost.
FIN	20,821	39282	0,05	39303

Som man kan lese av tabellen over utgjør kostnaden i denne målingen en liten del av den totale kostnaden for hele FIN. Ser man den nye totalkostnaden, er dette kun en økning på 0,05 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for FIN. Totalt sett utgjør FINs administrative kostnader for tidligere basismåling od denne måling 39 303 millioner kroner.

15.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Finansdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 15.2: Kostnadskrevende forskrift/lov for FIN

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av samlede kostnader (%)	ABC-regulering (%)		
			A	B	C

Forskrift om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden	11,004	53	0	0	100
Forskrift om arbeidsgivers regnskapsføring og oppgjør for skattetrekk mv.	9,818	47	0	0	100
Totalt	20,821	100	0	0	100

De totale administrative kostnadene på Finansdepartementets område i denne målingen beløper seg til 20,821 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på FINs område i denne målingen. Videre ser man at fordelingen av kostnadene mellom de to forskriftene er tilnærmet like med en fordeling på 53 prosent for forskrift om beregning og oppgjør m.v. av arbeidsgiveravgift til folketrygden, mens forskrift om arbeidsgivers regnskapsføring og oppgjør for skattetrekk m.v. utgjør 47 prosent av kostnadene. Opplysningene i de to kartlagte forskrifter er 100 prosent C-regulert.

Kostnadene knytter seg til alle virksomheter som blir utsatt for kontroll av myndigheter i forbindelse med oppgjør med arbeidsgiveravgift, samt virksomheter som må sende inn skjema om påleggstrekk for skatt til myndighetene. Populasjonene er i så måte store på samfunnsnivå.

15.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de mest kostnadskrevende informasjonskravene under Finansdepartementet. Til sammen utgjør dette to informasjonskrav, som totalt sett utgjør 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på FINs område i denne målingen.

Plikt for arbeidsgiver på anmodning av kontrollmyndigheter å gi fullstendige opplysninger om forhold som er av betydning for arbeidsgiveravgiften den største kostnaden tilknyttet FINs område i denne målingen, med en årlig total kostnad på 11,004 millioner kroner årlig. Denne kostnaden tilføres de virksomheter som blir utsatt for kontroll av skattemyndighetene.

Totalkostnaden for FIN på 20,821 millioner kroner viser at det ikke er store kostnadsforskjeller mellom nevnte krav og **plikt for arbeidsgiver å sende inn oppgjør for påleggstrekk til skatteoppkreveren**, som til sammen har en kostnad på omtrent 9,8 millioner kroner. Denne totalkostnaden tar utgangspunkt i en populasjon på hvor mange arbeidsgivere som må sende inn et slikt oppgjør hver termin.

For FINs del er det kun et skjema for næringslivet som er kartlagt i denne målingen. Dette skjemaet er tilknyttet kravet om arbeidsgivers plikt å innsende oppgjørslister over påleggstrekk. Dette er et skjema som sendes inn sammen med terminoppgaven annen hver måned, og har en elektronisk utfylling, men en manuell innsending. Den største kostnaden for dette informasjonskravet å innberette dette skjema til myndighetene.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

15.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres opp-

merksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

De totale kostnadene for Finansdepartementets regelverk i denne målingen fordeler seg på fem ulike kostnadsparametre. Generelt kan man si at den totale kostnaden er kun en intern kostnad i det at det er virksomhetene intern som etterlever kravene. Videre er begge informasjonskrav en 100 prosent rapportering til myndigheter, dette fordi det i hovedsak dreier seg om innrapportering av påleggstrekk ved skatteoppgjør og på anmodning fra myndigheter legger frem de riktige opplysningene.

Når det gjelder type opplysningskrav, og hvilken betydning de ulike aktivitetene har for virksomheten er den største utgiften tillagt håndtering av IK. Det betyr at av den interne tidsbruken en virksomhet bruker på å etterleve informasjonskravene, går 75 % av de totale kostnadene og tiden med til å etterleve og håndtere kravene administrativt internt i virksomheten. Videre fordeler de resterende 25 prosentene seg på den tid virksomheter bruker på å fremskaffe informasjon om opplysninger om egen virksomhet som skal rapporteres og ulike typer økonomiske data og opplysninger som også inngår som en del av rapporteringen til myndighetene.

15.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Kostnadene i denne målingen fordeler seg på både et mikro og makrosegment. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. I dette tilfelle ligger 80 prosent av de totale kostnadene hos mikrovirksomheter, mens de resterende 20 er tillagt makrosegmentet. Det betyr i utgangspunktet at per virksomhet på makronivå er det en større kostnad forbundet med etterlevelsen enn på mikronivå. Dette fordi som en reell samfunnsfordeling av virksomheter med ansatte vil 85 prosent av disse være fra 0-4 ansatte, mens 15 prosent har 5 ansatte eller mer. Videre kan det også forklares med at i forholdet til de kravene regelverket stiller kan tidsbruken være noe høyere på for større virksomheter.

15.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

I forhold til bruk av opplysninger internt i virksomheten ser man en fordeling mellom opplysninger som brukes i liten grad, og opplysninger som brukes i middels grad. De opplysninger som benyttes i liten grad i virksomheten er opplysninger knyttet til innberetting av påleggstrekk ved skatteoppgjør. Dette er opplysninger som leveres ved hver terminoppgave, og er i så måte opplysninger som virksomheten ikke benytter seg aktivt av.

De opplysninger som knytter seg til bruk internt i middels grad, er de som hører til informasjonskravet om arbeidsgivers plikt på anmodning av kontrollmyndigheter å gi fullstendige opplysninger om forhold som er av betydning for arbeidsgiveravgiften. Dette fordi kravet peker på en hendelse hvor alle nødvendige opplysninger må fremlegges ved kontroll og dermed brukes mer aktivt av virksomheten.

15.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en

presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnadene fordeler seg ut over seks ulike standardaktiviteter. De to største aktivitetene på henholdsvis 6,168 og 5,811 millioner kroner knytter seg til de to aktiviteter som virksomhetene bruker mest tid på, kontroll fra offentlige myndigheter og informasjonsinnsamling, til sammen omtrent 60 prosent av de totale kostnader. Disse to aktiviteter knytter seg til store på kontrollen av arbeidsgiveravgift spesielt, og den informasjonsinnsamling som gjøres i den forbindelse.

Tekstbeskrivelse er en annen forholdsvis stor aktivitet hvor 19 prosent av de samlede kostnader er. Denne aktiviteten knytter seg i hovedsak til det kravet hvor virksomheter rapporterer om påleggstrekk, hvor dette gjøres skriftlig ved hver terminoppgave.

De tre siste aktivitetene kan oppsummeres i sammenheng da de angår begge informasjonskrav som er kartlagt, og alle er av mer administrativ karakter. Totalt bruker virksomhetene omkring 2,3 millioner kroner årlig på å innsende og innberette informasjon, og i dette, ligger det også en kontroll og beregning av den informasjonen som kreves rapportert eller fremlagt ved inspeksjon.

16. Totale administrative kostnader for Samferdselsdepartementet

I dette kapitlet presenteres de samlede kostnader for Samferdselsdepartementet kartlagt i denne målingen. Dette vil bidra til en komplett basismåling av de administrative kostnader for næringsvirksomheter underlagt Samferdselsdepartementets regelverk. I denne målingen er det kartlagt totalt to lover og fem forskrifter med tilhørende 11 informasjonskrav og 28 opplysninger.

I samråd med NHD ble det vurdert dit hen at tidligere måling av den norske delen av en OECD undersøkelse skulle måles og kartlegges på nytt. Det ble videre vurdert at tidligere innsamlet data var valide, og at det ikke er skjedd endringer i etterlevelsen av kravene. Dermed er deler av denne målingen basert på tidligere måling, men med oppdaterte populasjoner.

Tabell 16.1: Ny totalkostnad for SD

Departement	Adm. kost. (i mill. kr) NÅ	Adm. kost. (i mill. kr) FØR	% øk- ning	Ny Totalkost.
SD	33,374	696,888	4,7	730,262

Nåværende kostnad for SD utgjør 696,888 millioner kroner. Ser man på denne målingen gir denne en totalkostnad på 33,374 millioner kroner. Dette utgjør kun en liten del av den totale kostnaden for hele SD. Ser man den nye totalkostnaden, er dette kun en økning på 4,7 prosent. Det må tas i betraktning at denne målingen av dette regelverket er gjort for å skape et helt komplett bilde av de totale administrative kostnader for SD. Totalt sett utgjør SDs administrative kostnader for tidligere basismåling og denne 730,262 millioner kroner.

16.1 Mest kostnadskrevende regelverk å etterleve for næringslivet

I dette avsnittet presenteres de mest kostnadskrevende lover/forskrifter for hele området. Det vil si de mest kostnadskrevende lover/forskrifter underlagt Samferdselsdepartementet som er målt i denne målingen.

Tabell 16.2: Kostnadskrevende forskrift/lov for SD

Lover/forskrifter	Adm. kost. (i mill. kr)	Andel av sam- lede kostnader	ABC-regulering (%)
-------------------	----------------------------	---------------------------------	-----------------------

		(%)	A	B	C
Forskrift om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy	20,065	60	100	0	0
Vegtrafikklov	8,152	24	100	0	0
Forskrift om transport av farlig gods på veg og jernbane.	3,68	11	98	2	0
Forskrift om bruk av kjøretøy	1,237	4	0	100	0
Lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova).	0,207	1	100	0	0
Forskrift om internasjonal person- og godstransport, samt kabotasje.	0,025	0	100	0	0
Forskrift om yrkestransport innenlands med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften).	0,009	0	100	0	0
Totalt	33,374	100	96	4	0

De totale administrative kostnadene på Samferdselsdepartementets område i denne målingen beløper seg til 33,374 millioner kroner årlig, noe som tilsvarer 100 prosent av de administrative kostnader på SDs område i denne målingen.

Videre ser man at fordelingen av kostnadene mellom loven og forskriften er svært ulike, hvor 60 prosent av de totale kostnader er tillagt forskrift om periodisk kontroll og utekontroll av kjøretøy. De resterende 40 prosent av kostnadene er fordelt mellom de andre 6 regelverkene.

Opplysningene er 96 prosent A-regulert, altså underlagt internasjonale regler og forpliktelser, mens 4 prosent er underlagt EU-regler eller internasjonalt regelverk, men ikke hvordan det skal oppfylles.

Kostnaden utpeker seg som en stor kostnad, men mye av dette kan forklares med en stor populasjon deler av lovverket retter seg mot.

16.2 Mest kostnadskrevende informasjonskrav å etterleve for næringslivet

Dette avsnittet gir en presentasjon av de ti mest kostnadskrevende informasjonskravene under Samferdselsdepartementet. Til sammen er det kartlagt 11 informasjonskrav under SD i denne målingen, men totalt sett utgjør de krav som blir presentert her 100 prosent av de samlede administrative kostnadene på SDs område i denne målingen.

Det absolutt største kravet knytter seg **plikt for transportører å frembringe kjøretøy for periodisk kontroll**, da i dette tilfelle lastebiler/godsbiler. Den store kostnaden på over 20 millioner kroner har i så måte også en stor populasjon, noe som gjør at dette kravet har over 60 prosent av de samlede utgiftene totalt.

Det neste kravet knytter seg videre til det å drive en godsbil, og **plikt for transportførende å gjøre opptegnelser av hviletid**. Igjen utgjør dette en stor kostnad på 8 millioner kroner, men samtidig retter den seg mot en spesifikk, men stor bransje.

Det tredje informasjonskravet, samt det som er nummer fem på listen over mest kostnadsnivende informasjonskrav, knytter seg til såkalt ADR transport. **Plikt for den som transporterer ADR gods å ha med seg all nødvendig dokumentasjon** har en kostnad på til sammen 3,24 millioner kroner, mens **Plikt for den som søker om ADR transport å fremlegge nødvendig dokumentasjon til tilsynsmyndighet**, har en kostnad på kun 0,379 millioner kroner. Til sammen har disse to krav 11 prosent av den totale kostnaden, eller omtrent 3,5 millioner kroner. Likevel vil denne kostnaden per virksomhet og hendelse ikke være stor, da dette dreier seg om en liten gruppe av transportnæringen, men en stor populasjon i forhold til de som må ha nødvendig dokumentasjon med seg.

Krav nummer fire, **plikt å søke om dispensasjon ved spesialtransport** har en kostnad på totalt 4 prosent av den totale summen. Populasjonene er basert på antall slike søknader, og som er omtrent 20 000 pr år, noe som gir en liten kostnad totalt sett pr virksomhet.

Plikt for virksomhet som skal ha befordring til utlandet om å søke om tillatelse utgjør kun 1 prosent av alle kostnadene, eller 0,2 millioner kroner. Igjen er dette basert på en populasjon på antall gitte tillatelser som i 2006 var ca. 500, og dermed utgjør en hvis kostnad for de det gjelder.

Plikt for virksomheter som transportere farlig gods å informere DSB om sikkerhetsrådgiver ved forespørsel og plikt for sikkerhetsrådgiver å utarbeide en intern rapport etter uhell er tett sammenknyttet. Til sammen har de en total kostnad på 0,060 millioner kroner, som er en liten kostnad, med en videre liten populasjon.

De to siste kravene som nevnes er søknad om enkelttillatelse, **Ved transport innad i et annet land (kobotasje) må det søkes om enkelttillatelse fra Vegvesenet** og søknad om CEMT- tillatelse, **Plikt for transportør å ha CEMT- tillatelse ved transport til ikke-EØS land**. Dette er igjen krav som er basert på antall hendelser og som har en total kostnad samlet sett på 0,035 millioner kroner årlig, noe som er en lav kostnad, selv med en liten populasjon.

Det tilknyttet fem skjemaer til SD i denne målingen. Totalt utgjør kostnadene på disse skjemaene samlet sett 1,5 millioner kroner. Den største kostnaden knytter seg til søknad om dispensasjon på hele 1,2 millioner kroner. Dette er et skjema som kan fylles ut elektronisk, men må sendes inn manuelt. Kostnaden kan forklares ved en svært høy populasjon, i dette tilfelle antall søknader.

Søknad om fellesskapstillatelse er videre et skjema i samme kategori som forrige, da med elektronisk utfylling og manuell innsendelse. Kostnaden er lav, noe som kan forklares med en liten populasjon.

Det neste skjema er et meldeskjema som sendes til DSB. Kostnaden er i likhet med skjema nevnt over, lav og dette igjen forklares med en lav populasjon. Dette er videre et manuelt skjema som må fylles ut og sendes inn manuelt.

Søknad om tillatelse for kjøring til land utenfor EØS-området er også dette et manuelt skjema, hvor utfylling og innsendelse skjer manuelt. Som man ser av tabellen har dette skjema en svært lav kostnad, og forklaringen er igjen her at populasjonen er liten.

Det siste kravet er skjema med den minste kostnaden tilknyttet søknad om CEMT- tillatelse, og har kun en kostnad på 0,009 millioner kroner årlig. Som man ser er dette et skjema for elektronisk utfylling, men manuell innsendelse. Kostnadsforklaringen ligger igjen hos en svært liten populasjon på årlig basis.

En mer detaljerte beskrivelse og forklaringer til de enkelte informasjonskravene, vil være tilgjengelig i sin helhet Nærings- og handelsdepartementets kartleggingsdatabase Delfi.

16.3 Totale administrative kostnader fordelt på ulike kartleggingsparametere

I dette avsnittet ser vi nærmere på de totale administrative kostnadene og deler dem inn i henhold til en rekke parametere. Dette for å synliggjøre egenskaper ved informasjonskravene og hvilke typer administrative aktiviteter som er kostnadsdrivende. Det gjøres oppmerksom på at man ikke kan benytte disse kostnadsdriverne på dette området til å generalisere på andre områder.

De totale administrative kostnader for denne målingen fordeler seg på ni ulike kostnadsparametre. Interne kostnader utgjør 100 prosent av de totale kostnadene. Dette er rent internt tidsforbruk fra bedriftenes side. Dette betyr at de informasjonskravene har en relativt lav andel av andre typer kostnader, noe som man ser da andre anskaffelser kun har en kostnad på totalt 0,012 millioner kroner.

Type informasjonskrav er en indikator som beskriver hvilke av overnevnte kategorier informasjonskravet hører hjemme i. Kartleggingen av SD i denne målingen viser at rapportering til myndighetene utgjør den største kostnaden på 21,5 millioner kroner, mens kostnaden i dokumentasjonskravet på omtrent 11 millioner kroner. Driverne i denne sammenheng er kravene knyttet til spesielt rapportering til myndigheter og intern dokumentasjon.

I kartleggingen av administrative kostnader anses også søknad om ulike typer tillatelser og offentlig støtte som informasjonskrav. I dette tilfellet ligger den en kostnad knyttet til søknad om tillatelse, og som medfører en intern kostnad for de virksomheter det gjelder på totalt 1,478 millioner kroner.

Strukturen i SKM medfører at det enkelte informasjonskrav består av en rekke opplysninger som representerer de ulike informasjonselementene som inngår i pliktene. De identifiserte kravene til opplysninger skal videre deles inn etter hvilken type opplysninger som skal fremskaffes, oppbevares eller rapporteres inn.

Den opplysningstypen som medfører den største kostnaden på samfunnsnivå er håndtering av IK, det vil si aktiviteter knyttet til en administrativ gjennomføring av informasjonskravet. Dette er en tverrgående aktivitet som berører hele informasjonskravet, og koster virksomhetene totalt 32,4 millioner kroner. De andre kostnadene fordeler seg på tre andre opplysningstyper. Grunndata er opplysninger om den berørte enhet som f. eks. kontaktinformasjon, organisasjonsnummer, selskapsform osv, opplysninger om drift samt opplysninger om sysselsetting eller arbeidsforhold. Dette er ofte opplysninger som ikke er direkte relevant i forhold til informasjonskravets formål, men som brukes til korrekt å identifisere enheten. Til sammen utgjør disse tre opplysningene en kostnad på 0,9 millioner kroner.

16.4 Totale administrative kostnader fordelt på bedriftsstørrelse (antall ansatte)

I kartleggingen av administrative kostnader er segmenteringen av bedrifter ut fra hvordan regelverket håndteres et sentralt element. Segmenteringen skal sikre at kompleksiteten i hvordan bedriftene forholder seg til regelverket blir tatt hensyn til. Det kan være forskjellige variabler som medfører bestemte arbeidsprosesser, men en hovedregel i kartleggingen er at det er skillet mellom mikrobedrifter og makrobedrifter.

Norsk næringsliv besto per 1.1.2006 av 315 241 foretak. Av disse er omtrent to tredjedeler små foretak med eier som eneste sysselsatte. Strukturen i norsk næringsliv medfører at størsteparten av bedriftene befinner seg i kategorien "mikro" bedrifter. Kostnadene i denne målingen er også fordelt mellom mikro og makro slik samfunnsstrukturen tilsier med 85 prosent av kostnadene på mikronivå. Dette betyr at kostnaden og tidsbruken er lik for både virksomheter på mikro og makronivå, men reelt koster det en mikrovirksomhet mer enn hva det gjør for makrovirksomheter, da kostnaden blir fordelt på færre ansatte, og dermed vil det bli brukt større interne ressurser i virksomheten.

16.5 Totale administrative kostnader fordelt på opplysninger til internt bruk

I forhold til bruk av opplysninger internt i virksomheten ser man en fordeling mellom opplysninger som brukes i liten grad, og opplysninger som brukes i middels grad, og den er markant. Opplysninger som benyttes internt i virksomheten i liten grad utgjør 76 prosent av kostnadene. Dette kan forklares med at de opplysninger og informasjonskrav er knyttet til såkalte "hendelser", der informasjonen kun brukes for å etterleve regelverket.

De opplysninger som knytter seg til bruk internt i virksomheten i middels grad, utgjør kun tre informasjonskrav og opplysninger til sammen, men har en kostnad på 8 millioner kroner, eller 25 prosent av kostnadene. Dette knytter seg til opplysninger om fortegnelse av hviletid for transportførere.

16.6 Totale administrative aktiviteter fordelt på typer administrative aktiviteter

SKM-metodens tilnærming til kartlegging av administrative kostnader inkluderer en fordeling av internt tidsforbruk på 17 forhåndsdefinerte standardaktiviteter som bedriftene må gjennomføre for å etterleve gjeldene regelverk. Identifikasjonen av de relevante administrative aktiviteter skal bidra til å gi en oversikt over hva slags arbeidsoperasjoner bedriftene foretar i tilknytning til de enkelte bestemmelsene samt kostnadsfeste disse. Det er denne oppdelingen i en kjede av administrative aktiviteter som danner grunnlaget for en presis kartlegging av de administrative kostnadene. Identifiseringen av administrative aktiviteter tar utgangspunkt i 17 standardiserte administrative aktiviteter.

De totale administrative kostnader fordeler seg ut over ni ulike standardaktiviteter. Den største aktiviteten som utpeker seg er den som kalles reise og ventetid, og er den aktiviteten virksomheter bruket mest intern tid på å etterlever. Kostnaden utgjør over 50 prosent av hele totalen, og kan forklares med at svært mange av kravene har innlagt reise og ventetid i forbindelse med periodisk kontroll av kjøretøy.

Kopiering, distribusjon og arkivering samt innsendelse av informasjon utgjør igjen en stor andel av den interne tid og kostnad som virksomheter bruker på å etterlever regelverket. Dette dreier seg i hovedsak om tid som typisk går med til å sende brev og pakker samt arkivere og kopiere dokumenter som en følge av offentlige informasjonskrav.

De resterende kravene er aktiviteter som er relativt små i forhold til totale andel. Kontroll fra offentlig myndighet peker på kravet om periodisk kjøretøykontroll, mens informasjonsinnsamling, kontroll, tekstbeskrivelse, innbetaling og vurdering er andre mindre aktiviteter som utgjør en samlet kostnad på 2,2 millioner kroner. Aktivitetene fordeler seg jevnt over kravene, og i disse ligger det en del informasjonsinnsamling og tekstbeskrivelse for å kunne etterleve regelverket.

DEL 5 - TILLEGG

17. Resultattabeller og bakgrunnsdata

17.1 Administrative kostnader per informasjonskrav

18. NHDs kartleggingsdatabase

Nærings- og handelsdepartementet har i samarbeid med Rambøll utviklet en database "DELFI" som samler alle dataene fra kartleggingene. Her kan man finne hvilke administrative aktiviteter som bedriften må utføre for å etterleve de ulike informasjonskravene i lov og forskrift. Databasen inneholder også detaljert informasjon om tidsbruk relatert til utførelsen av disse aktivitetene, samt hvem som utfører de, hvor ofte dette gjøres og til hvilken pris. Det er også mulig å trekke ut kostnadsrapporter på ulike nivå i databasen.

"DELFI" er et av flere viktige verktøy for å støtte departement og øvrig forvaltning i arbeidet med å redusere bedriftenes administrative byrder, og i det generelle forenklingsarbeidet. Hensikten er å tilby et verktøy som enkelt gir tilgang til de innsamlede SKM-dataene for brukere, og hvor du ved hjelp av enkle simuleringer raskt kan fremskaffe en indikasjon på konsekvensen ved å endre på et regelverk. DELFI kan derfor ofte være første skritt i en regelforenklingsprosess. Den kan for eksempel anvendes når forvaltningen gjør ex-ante konsekvensanalyser av foreslått regelverk ved hjelp av eksisterende og lignende regelverk som er kartlagt. Det skal imidlertid understrekes at standardkostmodellen kun belyser kostnader for bedriftenes administrative byrder og inneholder ingen nyttevurderinger. Forenklingarbeidet i sin helhet må således ta utgangspunkt i en noe bredere vurdering.

Databasen skal oppdateres jevnlig. Dette gjøres for å overvåke utviklingen av administrative byrder over tid, og for å fremskaffe en indeks over de relative endringene i kostnadene. Det er kun lovendringer/nytt regelverk og/eller endringer i bedriftenes arbeidsprosesser (for eksempel bruk av Altinn) som skal oppdateres. Størrelser som lønn eller populasjoner fryses i første omgang, såfremt endring i populasjon ikke direkte kan relateres til en regelendring.